

Dals-Eds
kommun

Årsredovisning 2012

Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

1	KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE	3
2	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	5
2.1	KOMMUNENS UTVECKLING	5
2.2	EKONOMISK ÖVERSIKT	12
2.3	PERSONAL- OCH HÄLSOBOKSLUT	17
2.4	FRAMTIDSANALYS OCH OMVÄRLDSBESKRIVNING	20
2.5	KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE MÅL	22
2.5.1	<i>HÅLLBAR UTVECKLING</i>	22
2.5.2	<i>ATTRAKTIV KOMMUN</i>	23
2.5.3	<i>DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET</i>	23
2.5.4	<i>STABIL EKONOMI I BALANS</i>	24
2.5.5	<i>STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR</i>	24
3	RÄKENSKAPER.....	26
3.1	DRIFTREDOVISNING	26
3.2	INVESTERINGSREDOVISNING	28
3.3	RESULTATRÄKNING	28
3.4	KASSAFLÖDESANALYS.....	29
3.5	BALANSRÄKNING.....	30
3.6	NOTFÖRTECKNING.....	31
3.7	VATTEN- OCH AVLOPPSVERKSAMHET	38
3.8	REDOVISNINGSMODELL	41
4	ORGANISATION	43
5	FEM ÅR I SAMMANDRAG.....	44

1 KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Tillsammans har vi enats om en vision som lyder, Dals-Ed – Där det goda livet erbjuds. Denna vision kan i sina få ord ses som en sammanfattning av vad vi vill uppnå med kommunens samlade arbete. Min personliga tolkning är, att vi tror oss kunna skapa en bra plats att leva sitt liv på, men att det krävs en egen insats om så ska ske. Visionen får inte uppfattas som en nuläges beskrivning, utan mer som en strävan efter var vi vill befinna oss i framtiden. När det nu har blivit dags för mig att reflektera över verksamhetsåret 2012 berättelse känns det därför naturligt att fundera över om våra aktiviteter och verksamheter leder i riktning mot denna vision.

Till hjälp att styra organisationen i rätt riktning har kommunfullmäktige satt upp ett antal övergripande mål som på olika sätt konkretiserar visionen och som gör det lättare att följa upp vart vi är på väg. Med utgångspunkt från dessa tänker jag ge några olika exempel på hur kommunens olika nämnder valt att bryta ned målen och omvandla dessa till konkreta aktiviteter.

Hållbar utveckling

Kommunstyrelsen har valt att fokusera på den viktiga frågan om ungdomsarbetslöshet och har som mål att underlätta ungas inträde på arbetsmarknaden. Tyvärr kan vi konstatera att vår ungdomsarbetslöshet ligger över riksgenomsnittet med två procentenheter men under sommaren gjordes en extra satsning som gav 25 ungdomar sommarjobb i kommunens förvaltningar. Förhoppningsvis leder denna första kontakt med arbetslivet till att vi gjort ungdomarna bättre förberedda för framtiden.

Fokusnämnden har som mål att kommunens invånare ska vara väl förberedda att möta sin framtid vad gäller kunskap och kompetens. Här kan vi konstatera att grundskolan ligger inom målområdet ”de 25 % bästa i Sverige” och Utsiktens gymnasium har en mycket hög andel elever som lämnar utbildningen med fullständiga betyg.

En annan viktig förebyggande insats från FOKUSnämnden gäller den utökade ungdomsgården som invigdes efter sommaren 2012.

När det gäller Socialnämnden så har man sagt att alla som arbetar med barn och ungdomar ska verka för ett gemensamt och positivt förhållningssätt. Målet får anses uppfyllt med tanke på att en stor del av personalen genomgått utbildning som ska leda fram till detta.

Attraktiv kommun

Här har Fokusnämnden i samverkan med andra valt att satsa på kulturen. Under parollen Kultur för alla genomfördes i september Dals-Eds kulturvecka. Ett mycket trevligt initiativ som jag hoppas vi får återse.

Vår minsta verksamhet Plan-och Byggnadsnämnden har en nyckelroll i frågan om att kunna åstadkomma en attraktiv kommun. Deras mål är bl.a. att ha en god framförhållning när det gäller planering så att olika behov inom handel, verksamheter och boende kan tillgodoses.

Under året har man därför arbetat både med landsbygdsutveckling i strandnära lägen och med en ny fördjupad översiktsplan för tätorten.

Att främja möjligheter för människor att bo och verka i hela kommunen har varit viktigt för kommunstyrelsen. Det är med stor glädje jag kan konstatera att det bildats sex stycken fiberföreningar vilket i princip innebär att hela kommunens yta är täckt och att landsbygden snart har tillgång till modern IT-infrastruktur.

Demokrati och delaktighet

Under det här målet har Plan- och byggnadsnämnden konstaterat att information om bygglov och planer ska vara tillgängliga för alla. För att kunna leva upp till detta har man omarbetat och förbättrat sin hemsida.

Kommunstyrelsen och dess verksamheter strävar efter öppenhet och delaktighet och god förankring hos medborgare och brukare. Förhoppningsvis kan det faktum att vi nu finns på både Facebook och Twitter bidra till detta.

Stabil ekonomi i balans

Alla nämnder har självklart som mål att verksamheterna ska hålla sina budgetar och redovisa bokslut i balans. Tyvärr kan vi när vi summerar 2012 konstatera att det finns några mycket stora avsteg ifrån detta mål. Det gäller framförallt verksamheter under kommunstyrelsen och Fokusnämnden där stora underskott redovisas. Detta är självklart inte acceptabelt och nu krävs ett ordentligt analysarbete i respektive nämnd kring varför detta skett och framförallt åtgärder så att det inte återupprepas under 2013.

Som ett led i arbetet med att upprätthålla en ekonomi i balans fattade Socialnämnden under året beslut om att samla allt äldreboende i en fastighet, nämligen Hagalid.

Ständiga förbättringar

Kommunstyrelsen har som mål att verksamheterna ska präglas av god arbetsmiljö som förebygger ohälsa. Det är därför glädjande att kunna konstatera att ingen arbetsmiljörelaterad sjukfrånvaro är rapporterad. Ett annat gott tecken är att kommunens samlade sjukfrånvaro fortsätter att sjunka och ligger nu på drygt fyra procent.

Ett annan viktig sak under detta mål är vår handläggning. Det har Plan-och Byggnadsnämnden tagit fasta på och har som mål att handläggningen av ärenden ska vara snabb, korrekt och rättssäker. För att uppnå detta har man under året arbetet med LEAN-konceptet.

Som framgår av dessa exempel sker det en rad olika aktiviteter i Dals-Eds kommun som är direkt kopplade till våra övergripande mål. Att läsa ut om vi rör oss mot vår vision är kanske inte så enkelt men jag finner i alla fall inget som motsäger det. En sak är alla fall säker, utan kommunens engagerade och duktiga personal skulle politikens mål bara bli tomma ord.

Så därför vill jag avslutningsvis rikta ett varmt tack till alla förtroendevalda och anställda som kämpar för att vår kommun ska uppfattas som platsen där det goda livet erbjuds.

Martin Carling
Kommunstyrelsens ordförande

2 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

2.1 KOMMUNENS UTVECKLING

BEFOLKNING

Kommunens befolkning minskade, dock i lägre takt än vad prognoserna för året visade. Antalet Dals-Edsbor minskade med 14 personer till 4 665 invånare. Under året flyttade 224 personer in till kommunen, vilket var 32 färre än år 2011. Antalet personer som flyttade från kommunen under år 2012 var 229, vilket var 27 personer färre än 2011. Det innebär att kommunens flyttnetto uppgick till - 5 för 2012 vilket var en försämring jämfört med föregående år. Under 2012 föddes 43 barn, 4 fler än 2011. Antalet avlidna invånare uppgick till 53, 2 fler än 2011. Födelseunderskottet (antal födda minus antalet döda) var 10 personer under 2012.

Folkmängd Dals-Ed 31 december

Ålder	2008	2009	2010	2011	2012
0-4	238	233	221	221	218
5-9	242	242	240	243	243
10-14	258	242	228	227	223
15-19	350	317	286	269	269
20-24	268	284	314	323	309
25-44	1 083	1 045	1 027	1 001	990
45-64	1 323	1 308	1 295	1 271	1 265
65 -	1 026	1 058	1 081	1 124	1 148
Summa	4 788	4 729	4 692	4 679	4 665

Kön	2008	2009	2010	2011	2012
Män	2 452	2 426	2 413	2 405	2 416
Kvinnor	2 336	2 303	2 279	2 274	2 249
Summa	4 788	4 729	4 692	4 679	4 665

ÅLDERSSTRUKTUR

Av Dals-Eds befolkning återfinns 18 procent i åldrarna 0–17 år; motsvarande siffra för riket är 20 procent. I åldrarna 18–64 finns drygt 57 procent av Dals-Edsborna, medan 61 procent av rikets invånare tillhör gruppen.

Runt 25 procent av kommunens invånare är 65 år eller äldre jämfört med drygt 19 procent för riket.

Jämfört med riksgenomsnittet har Dals-Eds kommun fler äldre, och färre i yrkesverksam ålder. I Dals-Ed utgör kvinnorna 48 procent och männen 52 procent av befolkningen. I riket var fördelningen näst intill 50/50.

BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN UNDER PERIODEN 2013-2042

Under prognosperioden 2013–2042 beräknas folkmängden minska i Dals-Eds kommun med 293 invånare, från 4 665 till 4 372 personer. Orsaken är att flyttnettot i genomsnitt förväntas vara 15 personer per år och födelsenettot minska med 24 personer per år. Antalet inflyttade beräknas vara i genomsnitt 227 personer per år medan antalet utflyttade skattas till 212 personer. Antalet barn som föds förväntas vara 40 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 64 personer. Detta medför en naturlig befolkningsminskning med 24 personer per år.

NÄRINGSLIV

Under 2012 har vi gått in i en lågkonjunktur, som innebär en avvaktande attityd bland företagen. Även om det inte har inneburit så många varsel än så länge, så är man ändå försiktig och de som ändå upplever att det fungerar bra, vågar inte satsa på ytterligare utveckling just nu. Några företag går riktigt bra, trots lågkonjunkturen, samtidigt som andra företag har det riktigt tufft. Framför allt är det butikerna som har det besvärligt nu med ett minskande underlag. Detta kan även bero på de köpcenter som byggs runtomkring i regionen. Gränshandeln är en betydande del av den totala försäljningen, men skulle kunna vara än större.

Trots lågkonjunkturen har det dock startat 41 nya företag under 2012, 21 företag fler än vad målet var. Många av dessa hittar man inom skogsindustrin, där det fortfarande finns ett behov av röjningsarbete.

Landsbygdsföretagen har också tufft, vilket bland annat märks på minskande djurbestånd. Industrieföretagen är ganska stabila, även om konkurrensen är stor. Företagsklimatet är mycket gott och förra årets ranking från Svenskt Näringsliv var 67 av 290. Kommunen har länge haft ett gott företagsklimat, vilket genomsyrar den företagsanda som finns. 2012 hade vi tre Gasellföretag, vilket säger en del om entreprenörsandan.

Det största företaget, Sykes AB, hade ett tufft 2012 med varsel och minskning med ca 100 personer, men verkar ha siktet inställt på nya kunder under 2013. Även Purtech har drabbats av lågkonjunkturen och Volvos nedgång.

Industrieföretagen i Ed kikar mot Norska marknaden och norska sneglar åt vårt håll, vilket är mycket positivt. I ett samarbete med Haldens Industrieförening har kontakter upprättats mellan några av våra företag.

ARBETSLÖSHET

Den totala arbetslösheten (inklusive personer i åtgärder) minskade från 9,7 procent vid årets början till 9,1 procent vid årets slut.

Kommunens mål för arbetslösheten 2012, att inte överstiga genomsnittet för riket, nåddes inte. Den totala arbetslösheten i Dals-Ed var 0,2 procent högre än i riket vid utgången av 2012. I förhållande till föregående år förbättrades utfallet i förhållande till riket med 0,9 procentenheter. Från och med 2008 gäller mätningen andelen av registerbaserade arbetskraften totalt i åldrarna 16–64 år. Dals-Eds kommun har totalt sett den lägsta arbetslösheten i Dalsland.

På en vikande arbetsmarknad är det särskilt svårt för ungdomar att få arbete. Arbetslösheten för ungdomar ligger ungefär på samma nivå som vid förra årsskiftet. I december var 66 ungdomar utan arbete.

Inom EU-projektet ”Arena ungdom” finns en heltidsanställd handledare som coachar

ungdomar upp till 25 år med inriktning på arbete och utbildning. Alla ungdomar som slutade gymnasiet i våras söktes aktivt upp och erbjöds hjälp och stöd i jobbsökandet. Glädjande nog hade många ungdomar arbete under sommaren och vi hade siffror som låg klart under rikets. Projektet ”Arena Ungdom” löper vidare även under 2013.

Socialt företagande är ett annat EU-projekt som bedrivs i samverkan mellan kommunerna Säffle, Åmål, Mellerud, Bengtsfors och Dals-Ed. Projektet syftar till att utveckla socialt företagande och disponerar totalt 7,5 mkr. Utbildningsinsatser för både befintlig personal och arbetssökande kan ingå. Det har dock varit svårt att få deltagare till projektet.

BOENDE, BYGG- OCH PLANVERKSAMHET

Tillägg till ÖP Landsbygdsutveckling i strandnära lägen har antagits av kommunfullmäktige och vunnit laga kraft. Se driftprojekt.

Samråd om fördjupad översiktsplan för Eds tätort har genomförts med ett stort intresse från allmänheten, bland annat har en studiecirkel arbetat med förslaget. Detaljplan för Jordbrons handels- och industriområde har varit utställt för samråd och granskning. Detaljplan vid Orrvägen har antagits och vunnit laga kraft. Se även driftprojekt.

206 ärenden har registrerats i byggreda. Exempel på bygglov är 3 villor, flerbostadshus med 14 lägenheter, ombyggnad lägenheter till LSS-boende, ombyggnad till HVB-hem, ny reception Gröne Backe camping, ny industribyggnad på Torps industriområde, moduler till Hagalid, 7 st fritidshus, 14 st strandskyddsdispenser och 52 övriga bygglov.

KOMMUNIKATIONER, INFRASTRUKTUR OCH MILJÖ

Kommunfullmäktige har beslutat om en hållbar utveckling i Dals-Eds kommun. 2010 startade arbetet med att införa ett miljöledningssystem i Dals-Eds kommun. Införandet av miljöledningssystemet är ett stöd för visionen om en hållbar utveckling. Under 2012 genomfördes en miljörevision där samtliga förvaltningars miljöarbete granskades. Granskningen visade att miljöledningssystemets är funktionellt och förankrat i organisationen. Samtliga verksamhetsområden är involverade i ett förändringsarbete där både miljörutinerna och de på dialogmöten framtagna åtgärderna är kända. I vissa delar av verksamheterna är miljöanpassningen ännu inte en naturlig del av ordinarie verksamhet. Inom många områden arbetas det däremot målmedvetet. Det krävs nya insatser och stöd för att processen inte skall avstanna. Miljömedvetenheten hos personalen ökar efter hand som miljöutbildningar genomförs.

Miljöledningssystemet har anpassats för att kunna hanteras i kommunens nya styr- och ledningssystem – Stratsys. Arbetet med att hantera miljöledningssystemets olika rutiner, mål och åtgärder i Stratsys har kommit olika långt inom de olika förvaltningarna och ännu kan inte en fullständig redovisning göras där.

Miljöutbildningen – miljöörkortet – pågår och personalen har tillgång till den via webben och får stöd genom grupputbildningar. Dalslands miljökontor håller i miljöörkortsutbildningen och processen med införandet av miljöledningssystemet.

Miljöörkortet	Antal	Andel
Antal tillsvidareanställda:	497	-
Påbörjat:	38	8 %
Godkända:	183	37%

Nyckeltal

Resultat från miljörevisionen 2012

Antal genomförda dialogmöten 2010-2012	25st
Antal föreslagna åtgärder från dialogmötena totalt 2010-2012	190 st
Antal genomförda åtgärder från dialogmötena 2010-2012	124 st
Andel arbetsplatser som infört delar av rutinen: administration, papper och kontor 2010-2012	100 %
Andel arbetsplatser som infört delar av rutinen: energi 2010-2012	100 %
Andel arbetsplatser som infört delar av rutinen: avfallshantering 2010-2012	75 %
Andel arbetsplatser som infört delar av rutinen: inköp av varor och tjänster 2010-2012	87,5 %
Andel arbetsplatser som infört delar av rutinen: resor och transporter 2010-2012	100 %

Dalslandsgemensam upphandling av bilar och livsmedel har möjliggjort en ökad miljöanpassning. Flera framsteg har gjorts men en fullständig utvärdering av livsmedelsupphandlingen pågår. Under 2012 har gemensam upphandling av maskindisk och diskbrumsprodukter, fordonsupphandling samt sjukvårdsartiklar gjorts. Miljökrav har ställts vid upphandlingarna.

Energi

Flera åtgärder har genomförts för att minska och effektivisera energianvändningen i kommunens fastigheter. Årsredovisning av energistatistiken och vidtagna energisparåtgärder görs i slutet av mars till kommunen samt energimyndigheten.

Naturvård

Naturvårdsprogram Dals-Ed: Programmet antaget av KF samt tryckt och distribuerat. Projektredovisningen är godkänd av länsstyrelsen.

Vägledning naturen i Dalsland: Förstudie påbörjad om framtagande av gemensamt informationsmaterial över fina naturområden i Dalsland. Samverkan sker med Dalslands Turistbolag.

Enningdalsälvens vattenråd: Miljöstrateg deltar som representant för Dals-Eds kommun och Miljökontoret. Arvinningsområdet ligger både i Sverige och i Norge. Området öster om Kornsjöarna ligger i Dals-Eds kommun. I april hölls ett seminarium i Bökevangen med redovisning av Interreg-projektet Enningdalsälven, som tagit fram en vattenvårdsplan och en fiskevårdsplan.

Nyckeltal för Miljöarbete	2010	2011
Antal förvaltningar som infört miljöledningssystem	4	
Antal genomförda dialogmöten totalt i kommunen	16	
Antal framtagna åtgärder totalt i kommunen	95	
Antal i personalen som tagit miljökörkortet	46	

FRITID OCH KULTUR

Den största händelsen på föreningsidan var att ridhuset invigdes under året. Det är färdigställt såtillvida att det kan användas för ridning. I slutet av året beviljades föreningen ett stort bidrag från Allmänna Arvsfonden för att färdigställa den del invändigt där man planerat klubblokaler. Föreningen har lagt ner ett mycket stort antal ideella timmar för att få till stånd denna lokal som kommer att innebära att verksamheten får goda utvecklingsmöjligheter.

Boxning har tillkommit som en ny verksamhet som erbjuds kommunens invånare

I samarbete med exploateringskoordinator har hyreskontrakt arbetats fram med de föreningar som har egna lokaler.

Kommunens första Kulturvecka arrangerades i september i samarbete mellan kulturchef, folkhälsosamordnare och kommunsekreterare

Samtliga dalslandsbibliotek har nu en gemensam biblioteksdatakatalog. Det gemensamma mediabeståndet är tillgängligt för alla låntagare. Representanter för bibliotekspersonalen träffas regelbundet för att diskutera samordning och utveckling.

Den 19 oktober var det premiär för satellitsändningar på biografen. Operan Trollflöjten visades.

Fritidsgården 20 MTW färdigställdes under 2012. En omfattande renovering har utförts. Flera nya verksamhetsrum har färdigställts, bland annat en stor sal på drygt 120 kvm. I denna sal finns speglar och räcken utmed väggarna för att tillgodose Kulturskolans dansundervisning.

SKOLA OCH BARNOMSORG

Under 2012 har lokalutredningen kring skollokalernas framtida utformning slutförts. Utredningen som varit mycket omfattande och även presenterat fler alternativa lösningar har informerats brett och möjligheter till synpunkter har kunnat inlämnas på flera olika sätt. Under 2013 inleds en beslutsprocess och målsättningen är byggstart skall kunna ske under första kvartalet 2014.

Inom grundskolan präglades vårterminen 2012 av stora ansträngningar för att resultaten från höstterminen 2011 skulle förbättras. Under våren var det även första gången som de nya nationella proven i år 6 genomfördes, vilket påverkade mycket i fråga om undervisning och resurs. Arbetet var mycket mer omfattande än motsvarande prov i år 5.

Inför höstterminen genomfördes förändringar som hade som sitt främsta syfte att minimera bortfallet av den utlagda undervisningstiden, samt ge eleverna en möjlighet att förstärka områden där lägre betyg uppnås, främst inom teoretiska ämnen.

Antalet elever i årskurs 9 med godkända betyg i alla ämnen (78 %) är lägre jämfört med 2011 (91%) och ligger på samma nivå som riket.

De kraftigt minskade ungdomskullarna i gymnasieåldern skapar problem för många gymnasieskolor. För Utsiktens gymnasieskola har planerats för skapande av en skandinavisk gymnasieskola. Att skapa, profilera och marknadsföra denna första skandinaviska gymnasieskolan i Sverige har präglat året. För den nya gymnasieutbildningen Scandinavian School ser sökläget positivt ut. Om allt går enligt planerna kan den första kullen elever på denna unika utbildning starta hösten 2013.

Förskoleverksamhet samt pedagogisk barnomsorg har fått fler barn än beräknat, vilket ökar det ekonomiska trycket, då nuvarande nationella kostnadsutjämningsystem ger bristande ekonomisk kompensation. En ny fritidsavdelning på Haga öppnades i augusti och omstrukturering av de fyra avdelningarna på Snörum genomfördes. Läxläsningen är i gång på fritids för de barn som är kvar sent på eftermiddagen och det sker i samverkan med klasslärarna. Fritids är alltid öppet alla dagar på alla lov, då det finns behov för barn att vara på fritids.

Verksamhetsområdet skola barnomsorg redovisar betydande budgetavvikelser för 2012. Ett arbete pågår för att under 2013 att anpassa verksamheterna till budget.

ÄLDRE- OCH HANDIKAPPOMSORG SAMT INDIVID OCH FAMILJEOMSORG

Antalet platser i särskilda boenden har på några år minskat från 110 till 52. Under 2012 har antalet boenden varit oförändrat.

Som ett led i arbetet med att klara en ekonomi i balans har socialnämnden under året beslutat om att samla allt äldreboende i en fastighet, nämligen Hagalid.

Utifrån beslut att Dals-Eds kommun i framtiden skall ha 60 boendeplatser på det ”nya” Edsgärdet och att framtida behov kommer att öka är det av stor vikt att kommunen planerar fler Trygghetsboenden. Socialnämnden har därför beslutat att hela eller delar av Hagalid skall omvandlas till Trygghetsboende. Trygghetsboende är bostäder med hög nivå av tillgänglighet, gemensamhetslokaler och möjlighet till gemensamma måltider

Processarbete och utredning kring boendets framtida utformning pågår. I steg ett skall kommunen satsa på ett ändamålsenligt särskilt boende på Edsgärdet och i steg 2 skall hela eller delar av Hagalid omvandlas till Trygghetsboende.

Ett nytt gruppboende inom LLS-verksamheten med fem lägenheter och ett sattelitboende har skapats genom ombyggnad av några av Edshus lägenheter på Kronoparken. Inflyttning kunde ske i slutet av september. En genomlysning av LSS - boende kommer att ske under februari/mars för att utreda ev. samordningsvinster för Fokus och Socialnämnden. Båda förvaltningarna har LSS boenden och det är PWC som skall göra denna genomlysning.

Under året har ett arbete pågått för att finna en ny organisation med samverkan socialpsykiatri och IFO. En remissrunda pågår fram till 130228. Utifrån detta skall ett organisationsförslag läggas fram till politiken för beslut.

I samverkan Dalsland finns även ett pågående arbete kring familjerätten och det för att samla kompetensen och stärka Dalslands IFO verksamheter, för en mindre sårbarhet i organisationen.

Socialnämndens ekonomiska utfall för 2012 har totalt följt planerna i årsbudget.

KONCERN

Koncernen Dals-Eds kommun består av kommunen och ett helägt bostadsbolag, Edshus AB. Edshus bygger och förvaltar bostäder och lokaler i Dals-Ed. De flesta ligger i centrala Ed. Antalet lägenheter var 423 och antalet lokaler var 16. Totalt förvaltat yta var 36 100 kvm. Andelen tomma lägenheter ökade från 4,5 procent 2011 till 6,2 procent vid utgången av 2012.

Ett antal lägenheter på Kronoparksvägen har byggts om till gruppboende för kommunens handkappverksamhet. Ombyggnaden har kostat ca 11 mkr och finansieras genom hyresintäkter.

Resultatet 2012 var 1,2 mkr.

2.2 EKONOMISK ÖVERSIKT

ÅRETS RESULTAT

Kommunens resultat för 2012 var 3,5 mkr, vilket var 1,4 mkr bättre än budgeterat. I resultatet ingår jämförelsestörande intäkter på 5,6 mkr beroende på återbetalning av för mycket inbetalda premier för avtalsförsäkringar för åren 2007 och 2008. Resultatmålet på 2% av skatter och statsbidrag uppnåddes inte utan uppgick till 1,5%.

AVSTÄMNING AV BALANSKRAV

Resultatet för 2012 medför inget krav på att återställa resultatet enligt balanskravet.

Avstämning av balanskrav (not 9)

(Mkr)	Resultat enligt resultaträkningen	Justeringsposter	Balanskravsresultat
2008	-3,5	-1,5	2,0
2009	6,5	-2,4	4,1
2010	2,7	-0,3	2,4
2011	8,0	-3,5	4,5
2012	3,5	0,0	3,5

Det positiva resultatet mot budget på 1,4 mkr fördelas enligt följande:

Nämnd/styrelse	Mkr
Kommunfullmäktige	1,6
Kommunstyrelsen	3,3
Kommunstyrelsen Teknik och Service	-1,1
Plan- och byggnadsnämnden	0,1
FOKUS-nämnden	-7,7
Socialnämnden	-0,1
Valnämnden	0,0
Finansförvaltning	5,3
Summa	1,4

Ingående analys av nämndernas resultat beskrivs under respektive nämnds verksamhetsberättelser längre fram i dokumentet.

NETTOKOSTNADER, SKATTEINTÄKTER OCH FINANSNETTO

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna visar hur mycket den löpande verksamheten kostar i förhållande till skatteintäkterna. Under 2012 kostade verksamheterna 97 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag jämfört med 95 procent 2011.

Verksamhetens nettokostnader var 4,7 mkr högre jämfört med 2011 exkluderat den jämförelsestörande posten avseende återbetalning av för mycket inbetald premie för avtalsförsäkringar 2007 och 2008 på 5,6 mkr. Skatteintäkter och generella bidrag minskade med 5,5 mkr till 230,1 mkr.

Storleken på skatteintäkterna beror på utvecklingen av löner och sysselsättning i hela landet.

Statsbidragssystemet utjämnar de största skillnaderna mellan kommunerna. En kommuns egen skattekraft är inte helt avgörande för kommunernas skatteintäkter. Systemet garanterar alla kommuner 115 procent av medelskattekräften i landet. De kommuner som inte når upp till nivån (Dals-Ed ligger på 81 procent av medelskattekräften) får ett inkomstutjämningsbidrag. Dessutom finns en mellankommunal utjämnning för kommunernas kostnadsstruktur.

Dals-Eds skatteintäkter och generella bidrag 2012 var 230,1 mkr, vilket var 2,6 mkr mer än ursprungsbudget men 0,7 mkr lägre än reviderad budget (under året har en revidering av budgeten gjorts på grund av positiva prognoser avseende skatter och statsbidrag med 3,3 mkr, dessa medel har tilläggsbudgeterats med 1,7 mkr till FOKUS-nämnden och 1,6 mkr till socialnämnden). En preliminär slutavräkning för 2012 ingår med +2,1 mkr. Återbetalning sker januari 2014. Det påverkar likviditeten.

Kommunens finansnetto (skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader) var -2,8 mkr, vilket var 1,2 mkr bättre än budget. De finansiella intäkterna uppgick till 0,4 mkr och bestod i huvudsak av räntor på likvida medel. De finansiella kostnaderna på 3,2 mkr omfattade till övervägande del räntor på kommunens lån.

EGET KAPITAL OCH SOLIDITET

Kommunens eget kapital ökade med 3,5 mkr och var vid årets slut 145,9 mkr. Soliditeten (eget kapital i förhållande till totala tillgångar) uppgick till 46 procent och var oförändrat jämfört med 2011. Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga ekonomiska styrka. Enligt lagen om kommunal redovisning rekommenderas kommunerna att redovisa pensionsförpliktelser enligt den blandade modellen. Endast pensionsförpliktelser intjänade från och med 1998 ska redovisas som en avsättning i balansräkningen. Pensionsförmåner intjänade före 1998 ska inte tas upp som skuld i balansräkningen, utan istället redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Rörelsekapitalet (skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder) var -18,4 mkr, en förbättring med 2,4 mkr.

Anläggningskapitalet ökade med 1,1 mkr till 164,2 mkr.

LIKVIDITET

De likvida medlen (tillgodohavanden i kassa och bank) uppgick vid bokslutstillfället till 15,2 mkr. Det är en minskning med 0,6 mkr sedan 2011.

INVESTERINGAR

Belopp i kkr

Nämnd/Styrelse	Utfall 2012	Budget 2012	Avvikelse
Kommunstyrelsen	3 067	8 529	5 462
KS Teknik & Service	4 714	4 943	229
Plan- och byggnadsnämnden	10	36	26
FOKUS-nämnden	369	582	213
Socialnämnden	574	1 074	500
Summa	8 734	15 164	6 430

Årets bruttoinvesteringar var 8,7 mkr. Ersättningar och bidrag till kommunen var 0,2 mkr.

Några större investeringar:

Ungdomsgård i Centrumhus	1,1 mkr
Fiberanslutning Jordbrons industrifastighet och brandstation	0,3 mkr
Köksinventarier	0,6 mkr
Utsikten omklädningsrum	0,8 mkr

Enligt beslut i kommunstyrelsen 2012-12-05 §153 så kommer hela avvikelsen mot budget att tilläggsbudgeteras år 2013 för att påbörjade samt planerade projekt skall kunna färdigställas.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Kommunens långfristiga skulder var vid årets slut 102,3 mkr. Låneskulden minskade med 3,6 mkr i förhållande till 2011.

AVSÄTTNINGAR

Pensioner som har tjänats in från och med 1998 ska bokföras som avsättning i balansräkningen. I bokslutet för 2012 gällde det efterlevandepensioner och pensioner på lönekostnader över 7,5 basbelopp. Årets förändring uppgick till -0,1 mkr.

Den del av pensionsskulden som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Vid årsskiftet var pensionsskulden 122,8 mkr, vilket var en minskning med 0,1 mkr från 2011.

År 2007 antogs nya regler (*Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, RIPS 07*) för att beräkna pensionerna. I reglerna finns antaganden om livslängd och diskonteringsränta. De innebar en kraftig uppräknig av skulden i bokslutet 2007. Under åren har kommunen återlånat dessa medel, som bland annat använts för investeringar.

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, beslutade 2011 att diskonteringsräntan som används i pensionsskuldberäkningarna enligt RIPS skulle sänkas med 0,75 procent. Denna sänkning medförde att pensionsskulden ökade.

Kommunens rådgivare avseende kommunens pensionsåtagande samt skötsel av försäkringslösningar, Söderberg & Partners, bedömer att kalkylräntan kommer att behöva sänkas med 0,5-0,75%, kanske redan till år 2013. Som en följd av detta kommer det bokförda värdet av pensionsskulderna att öka med 7-15%, beroende på sänkningens storlek. Lite beroende på sänkningens storlek kan det dessutom bli aktuellt med en ytterligare sänkning av kalkylräntan inom ett par år om de låga långräntorna håller i sig.

Sedan några år tillbaka har Dals-Ed målet att minst 3 mkr per år ska användas för att delfinansiera de kommande och ökande pensionsbetalningarna (pensionspuckeln). I bokslutet 2006 gjordes en partiell inlösen av ansvarsförbindelsen på 7,5 mkr och därefter har sammanlagt 11,8 mkr av det egna kapitalet öronmärkts och återlånats i verksamheten.

Även under 2012 gjordes avsättning för politiskt förtroendevalda med uppdrag på heltid.

Belopp i mkr	2012	2011	2010
Avsatt till pensioner inklusive löneskatt	3,5	3,6	3,0
Pensionsförpliktelser inklusive löneskatt som redovisas som ansvarsförbindelse	122,8	122,9	109,6
Summa pensionsförpliktelser	126,3	126,5	112,6

Inga placeringar avseende pensionmedel finns, dock har en pensionsreserv som vid årsskiftet uppgick till 11,8 mkr byggts upp via det egna kapitalet.

Belopp i mkr	2012	2011	2010
Pensioner återlån ingående balans	11,8	8,8	8,1
Pensioner återlån 2010			0,7
Pensioner återlån 2011		3,0	
Pensioner återlån 2012	0,0		
Summa pensionsförpliktelser	11,8	11,8	8,8

Kvarstående återlånade medel avseende ansvarsförbindelsen uppgick till 111,0 mkr vid årsskiftet.

De fem Dalslandskommunerna Åmål, Bengtsfors, Mellerud, Färgelanda och Dals-Ed genomförde under våren 2012 en gemensam upphandling av pensionsadministration där utfallet blev ett byte från KPA till Skandia vilket innebär att kommunerna från och med 1 juni 2012 har ny pensionsadministratör.

FINANSIELLA MÅL

Resultat:

Kommunens långsiktiga resultatmål skall vara minst 2 mkr inkl ökade anslag till pensioner, detta skall motsvara ett resultat på 2 % i förhållande till skatter och generella bidrag.

Till följd av kriskonjunkturen är resultatmålet reducerat.

Riktvärde:

- 2011: 2 mkr resultat (1 %) + 0 mkr pensioner
- 2012: 2 mkr resultat (1 %) + 0 mkr pensioner
- 2013: 2 mkr resultat (1 %) + 0 mkr pensioner
- 2014: 2 mkr resultat (1 %) + 0 mkr pensioner

Detta motsvarar ett långsiktigt mål om att verksamhetens nettokostnader får uppgå till maximalt ca 97 % av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning. Fördelning mellan generella och specialdestinerade statsbidrag påverkar detta mätetal. Pensionsåtgärder bygger på analys som gjorts under våren 2008. Det nya målet är satt för att stärka det långsiktiga finansiella perspektivet och därmed skapa reserver för att finansiera de ökade pensionsåtaganden som förväntas framöver. Visst utrymme måste finnas för att hantera kostnads- eller intäktsförändringar, som exempelvis ej planerade ökningar av löner, att nämnderna inte klarar att hålla sina verksamhetsramar av andra skäl samt minskade skatteintäkter.

Måluppfyllelse 2012:

Årets resultat uppgår till +3,5 mkr. Verksamhetens nettokostnader uppgår till 97,3 % av skatter och statsbidrag. Inga särskilda pensionsåtgärder har gjorts under 2012.

Soliditet:

Soliditeten skall långsiktigt minst uppgå till 50 %. Under planperioden 2012-2014 skall soliditeten ökas och överstiga 40 %.

Måluppfyllelse 2012:

Soliditeten uppgår vid årsskiftet till 46,1 %.

Skattesats:

Skatten skall vara oförändrad. Möjligheter till reducering av skattesatsen skall prövas löpande. För 2012 har skatteväxling skett för kollektivtrafiken, varvid skatten sänkts med 43 öre. Regionen har dock gjort motsvarande höjning av skatten.

Måluppfyllelse 2012:

Skattesatsen var, förutom skatteväxlingen, oförändrad i budget 2012.

Likviditet:

Likviditeten skall uppgå till minst 5 mkr.

Måluppfyllelse 2012:

Likviditeten uppgår vid årsskiftet till 15,2 mkr.

Lån:

Lån skall undvikas fr.o.m. 2005 och lånenivån får inte överstiga ingångsvärdet 2005 på 123 mkr.

Måluppfyllelse 2012:

Nya lån upptogs senast under 2004. Låneskulden vid årsskiftet noteras till 102,3 mkr. För att fortsatt klara målet krävs återhållsamhet med investeringar.

2.3 PERSONAL- OCH HÄLSOBOKSLUT

Anställda

Med anställda avses i detta avsnitt antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår ifrån fysiska personer och om en person har fler anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade.

Antalet anställda i november 2012 var 564 personer fördelat enligt följande:

Tillsvidareanställningar: 503

Visstidsanställningar: 61

Jämfört med föregående år så är det en liten ökning, främst för visstidsanställda denna ökning innefattar flera provanställningar.

Av de anställda var 78% kvinnor och 22% män.

Sysselsättningsgrad

63 % av kommunens tillsvidare- och visstidsanställd personal arbetar heltid, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med årsbokslut 2011.

Nerbrutet per kön är motsvarande procentsats 55 % heltidsarbetande bland kvinnorna (oförändrat) respektive 91 % bland männen vilket är en ökning med 3 procentenheter jämfört med årsbokslutet 2011.

Åldersstruktur

Medelålder för kommunens tillsvidare- och visstidsanställda är:

Kvinnor: 49 år

Män: 49 år

Av de tillsvidareanställda är ca 22 % 60 år eller äldre och drygt 30 % befinner sig i åldersspannet 50-59 år.

Under 2012 har 15 personer gått i ålderspension.

Personalomkostnader

De totala lönekostnaderna för 2012 uppgår till 163,2 mkr exklusive sociala avgifter och medellönen var 24 571 kronor (ökning med 315 kr). Omräknat till heltidslön så är kvinnornas medellön 92 % av männens, vilket är en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2011. Detta ligger i linje med kommunens strävan efter jämställda arbetsvillkor och löner för kvinnor och män.

VERKSAMHETSUTVECKLING

Ledarskap

Under 2012 har arbetet med ”Ständiga Förbättringar i Dals-Eds kommun” fortsatt med inriktning mot Lärande i Arbetslivet (LiA). En större insats har genomförts gällande ledarskaps-utveckling där samtliga chefer har medverkat i ESF-projektet LiA. Förhållningssättet i LiA syftar till att skapa förutsättningar för lärande miljöer i vardagen samt ta tillvara och utveckla personalens erfarenhet och kompetens. Detta arbete kommer att fortgå under 2013.

”Ständiga förbättringar i Dals-Eds kommun” med inriktning mot Lean har startats upp i vissa verksamheter och kommer fortsätta under 2013.

Kompetensutveckling

Övrig kompetensutveckling kring löne- och personaladministrativt system, HRplus, har skett för chefer i systemets aktiva moduler under hösten 2012.

Samverkan

Under år 2012 har arbetet med att utforma och utveckla samverkan påbörjats. Syftet med arbetet är att under kommande år gemensamt med de fackliga organisationerna arbeta fram ett samverkansavtal där medarbetarnas inflytande och delaktighet utgör grunden för verksamhets- och arbetsmiljöfrågor.

Arbetsmiljö & Företagshälsovård

Leverantör för Företagshälsovård var under 2012 Avonova/Kinnekullehälsan, nuvarande avtal löper ut den 31 augusti 2013. Upphandling gällande Företagshälsovård kommer därför att ske under våren/sommaren 2013. Företagshälsovårdens tjänster har under 2012 i första hand använts till arbetsmiljöutveckling, innefattande bland annat lagstadgade hälsoundersökningar. Förebyggande åtgärder har också skett i form av organisationsutveckling samt hälsa och rehabilitering.

Antalet anmälda arbetsskador sjönk under för 2012 från 26 till 9. Tillbudsanmälningarna har ökat kraftigt från 57 till 146. Det är Socialförvaltningen och FOKUS-förvaltningen som tillsammans står för merparten av tillbuden. Den vanligaste anmälningsorsaken är konsekvenser av orolighet och aggressivitet hos brukare och elever.

Anställda	2012	2011
Antal tillsvidareanställningar	503	506
- Varav kvinnor (%)	79,5%	79%
- Varav män (%)	20,5%	21%
Antal visstidsanställningar(exkl. timavlönade)	61	52
Totalt antal anställda	564	558
Sysselsättningsgrad		
Heltidsanställda i % av samtliga anställda (exkl. timavlönade)	63%	62%
- För kvinnor (%)	55%	55%
- För män (%)	91%	88%
Sjukfrånvaro		
Total sjukfrånvaro (%)	4,4%	5,0%
- Varav sjukfrånvaro 60 dagar eller mer	31,6%	40,8%
Total sjukfrånvaro per kön:		
- Kvinnor (%)	4,6%	5,5%

- Män (%)	3,8%	3,2%
Total sjukfrånvaro per åldersgrupp:		
- Under 29 år (%)	2,7%	3,7%
- 30 – 49 år (%)	3,9%	4,7%
- över 50 år (%)	5,1%	5,4%

2.4 FRAMTIDSANALYS OCH OMVÄRLDSBESKRIVNING

LJUSNANDE KONJUNKTURUTSIKTER

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ger i Ekonominytt 2013-02-14 följande kommentarer till det ekonomiska läget:

Risken för en djupare recession och med den förnyad finansiell oro har minskat. I Sverige liksom på andra håll i världen signalerar de finansiella marknaderna tillsammans med olika förtroendeindikatorer att vi rör oss mot ljusare tider. Trots dessa och liknande positiva tongångar håller vi ändå i huvudsak fast vid vår bedömning från i december. Det kommer att ta tid innan svensk ekonomi fullt ut är på fötter igen och den främsta anledningen stavas en fortsatt knackig utveckling i vår omvärld. Även 2013 blir därför för svensk del ett relativt svagt år med en BNP-tillväxt på enbart 1,4 procent.

Den svaga tillväxten gör att arbetsmarknaden försvagas ytterligare, men uppgången i arbetslösheten blir inte speciellt omfattande. Under sensommaren når arbetslösheten 8,2 procent. Det är 0,5 procentenheter högre än genomsnittet för ifjol. Trots den negativa utvecklingen på arbetsmarknaden fortsätter skatteunderlaget att växa i relativt hygglig takt. I reala termer beräknas skatteunderlaget växa med 1,3 procent i år. En bidragande orsak till den starka tillväxten är ökande pensioner.

Även åren 2014-2016 beräknas skatteunderlagets reala tillväxt, med allt bredare marginal, överstiga 1 procent. Den fortsatt gynnsamma utvecklingen är ett resultat av den återhämtning som beräknas ske på arbetsmarknaden. Från och med 2014 stiger sysselsättningen igen och arbetslösheten kan pressas tillbaka. Tillväxten i svensk ekonomi åren 2014-2016 är i hög grad ett resultat av inhemska faktorer - såväl konsumtionen som investeringarna växer snabbt. Den fortsatt svaga utvecklingen internationellt, och då inte minst i Europa, innebär att exporten lämnar ett förhållandevis begränsat bidrag till tillväxten.

DALS-ED

Organisationen och lokaler för grundskola och barnomsorg utreds. Efter stora demografiska förändringar under de senaste åren har ett behov av översyn av både organisation och lokaldispositioner växt fram.

Under våren skall inriktningsbeslut tas om skolans och förskolans framtida lokalbehov. Nästa steg blir att tillsammans med representanter från FOKUS-förvaltningen genomföra en fördjupad utredning av valt alternativ. Ett verkställighetsbeslut tas troligen under förhösten och byggstart sker under 2014.

I investeringsplanen har avsatts totalt 20 mkr för lokalanpassningar.

Som en del i den nya äldreomsorgsplanen har översyn skett av de äldres behov av vård på både kort och lång sikt. Behovet av lokaler för särskilt boende utgör en del i utredningen. Under 2012 har socialnämnden koncentrerat det särskilda boendet till Hagalid. Fastigheten Edgårdet ska byggas om. Omfattning, organisation, ägarförhållanden m.m. är under översyn. I budget och planer har inte räknats med att denna tunga investering ska göras av kommunen.

Behovet av handikappomsorg ökar och under 2012 har ett nytt boende byggts med fem platser och ett satellitboende.

Statsbidragssystem ger kompensation för utökad verksamhet först två år i efterhand. Det är naturligtvis inte bra och försämrar kommunens ekonomiska förutsättningar.

Ett förslag till ny fördjupad översiktsplan (FÖP) för Eds tätort arbetas fram. I planen utpekas förslag till nya attraktiva bostadsområden. Detta är nödvändigt för att skapa utveckling i kommunen.

En viktig del för kommunen är järnvägen. Arbetet gäller att dels konkret ta fram förslag till resecentrum, dels i ett längre perspektiv se över den framtida dragningen av järnvägen. På sikt är detta en mycket viktig utvecklingsfråga för kommunen.

En översyn av systemet för inkomst- och kostnadsutjämningen har genomförts. Utredningskommittén var helt enig. Riksdagen kommer troligtvis att besluta om förändringarna under hösten 2013 vilket kommer att träda i kraft från och med 2014. Dals-Eds kommun är vinnare i förslaget. Det är viktigt att systemet uppdateras efter flera års utredningar.

2.5 KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE MÅL

2.5.1 HÅLLBAR UTVECKLING

Kommunfullmäktiges mål	Kommentar
Bekämpa utanförskapet genom att bland annat minska arbetslösheten med fokus på unga.	<p>En stor del av arbetet inom målet inriktas mot att förbereda för individens framtid och det spänner över alla åldrar. Allt ifrån Familjecentral, förskoleverksamhet förbereda för läsinläring i Förskoleklass, att studera mot grundskolans kunskapsmål, fullfölja gymnasiestudier. Allt detta tillsammans med insatser inom AME, vuxenutbildning, samverkan med socialtjänst och Arbetsförmedling, kontakter mot näringslivet, bidrar till att på olika sätt underlätta för inträdet mot arbetsmarknaden.</p> <p>Bedömning görs att målet är delvis godkänt. Familjecentral, Kulturskolan och Ungdomens Hus, erbjuder kreativa samlingsplatser för barn och unga som väl tillvaratar idéer och initiativ. Grundskolans resultat ligger inom målområdet "bland de 25% bästa i Sverige" och Utsiktens gymnasium har en mycket hög andel elever som lämnar utbildningen med fullständigt slutbetyg. Flera insatser görs också för att underlätta för ungas inträde på arbetsmarknaden där AME är en aktiv part för de som avslutat sina studier. Ungdomsarbetslösheten ligger dock ett par procent över riket. AME och socialförvaltningen samverkar för att bekämpa utanförskapet i kommunen med bland annat krav på deltagande i sysselsättning vid utbetalning av försörjningsstöd. Den totala arbetslösheten ligger i paritet med riket men näringslivet har svårare att rekrytera kompetent personal.</p> <p>Samarbetet mellan berörda parter har förstärkts de senaste åren men för ökad måluppfyllelse krävs ytterligare och fördjupad samverkan. För ökad måluppfyllelse är kommunen också beroende av omvärlden.</p>
Kommunen ska bli en av Sveriges mest framgångsrika kommuner inom områdena energihushållning och besöksnäring.	<p>Inför klimathot och viktiga energiomställningar ingår även ökad effektivisering av vårt energiutnyttjande. Inom besöksnäringen finns det i sammanhanget stor potential att ytterligare använda de resurser som kommunens olika naturområden utgör.</p> <p>Målet bedöms som delvis uppfyllt. Den totala energiförbrukningen minskar årligen för kommunkoncernen. Införandet av miljöledningssystemet i Dals-Ed är ett stöd för kommunens vision om en hållbar utveckling men också ett stöd för att uppnå de nationella miljömålen. Miljöledningssystemets är funktionellt och förankrat i organisationen. Samtliga verksamheter inom kommunen (25 st) har upprättat handlingsplaner för energieffektivisering som också följs upp. Miljömedvetenheten hos personalen ökar efter hand som miljöutbildningen genomförs. Energirådgivarnas insatser gentemot både privatpersoner och företag i kommunen bidrar även till att öka miljömedvetenheten hos kommunens medborgare.</p> <p>När det gäller besöksnäringen kan en svag ökning konstateras där t ex restaurangverksamheten ökat under året. Totalt finns 30 företag inom näringen av</p>

Kommunfullmäktiges mål	Kommentar
	totalt 650, vilket ger ca 5% av det totala näringslivet. Kommunen arbetar strategiskt för ökad målmedvetenhet och energieffektivisering vilket ger konkreta resultat. För ökad måluppfyllelse krävs ökade satsningar på besöksnäringen.
Dals-Eds kommun skall vara en föregångskommun när det gäller barn och ungdomars uppväxtvillkor. Våra barn och ungdomar skall känna sig värdefulla, viktiga och älskade.	I de ordinarie verksamheterna som arbetar med barn och unga ska ett enhetligt positivt förhållningssätt råda. Därför har berörda nämnder som mål att personalen ska genomgå ICDP-utbildning. ICDP-International Child Development Programme är ett hälsofrämjande, förebyggande samhällsorienterat program vars målsättning är att stödja och främja psykosocial omsorgskompetens hos personer som ansvarar för barns omsorg. Utbildningssatsningen pågår fortlöpande och ska vara klar senast år 2014. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

2.5.2 ATTRAKTIV KOMMUN

Kommunfullmäktiges mål	Kommentar
Dals-Eds kommun ska erbjuda attraktiva boende- och verksamhetsmiljöer.	En viktig aspekt för utveckling av kommunen är att det kan erbjudas attraktiva miljöer för boende. I målet ingår både att skapa goda förutsättningar för nybyggnation och attraktiva verksamhetsmiljöer. Ett ständigt arbete fortgår och mycket fokuseras på att skapa attraktivt boende i tätorten men också i strandnära lägen. Målet bedöms som uppfyllt genom dels tillskapande och upprätthållande av tomter för bostäder samt detaljplanearbete för tätorten och dels för en stor bredd i utbud inom skolan, kulturskolan, kultur/fritid samt förhållandevis mycket föreningar inom olika områden.
Dals-Eds kommun ska utveckla infrastrukturen och goda kommunikationer.	Tillsammans med attraktiva bostadsalternativ är möjligheterna att kunna studie- och arbetspendla, några av de viktigaste förutsättningarna för att människor ska kunna utvecklas och bo kvar i kommunen. Därför lägger kommunen stort fokus på målet. Bland annat förs kontinuerligt diskussioner med berörda parter för bättre trafikering och för att ett Resecentrum under 2013 och 2014 bör kunna färdigprojekteras för att kommunen skall stå redo för eventuella beslut från Västra Götalandsregionen och Trafikverket, i samband med revideringar av de Nationella och Regionala planerna. Målet bedöms som delvis uppfyllt. Med buss finns möjlighet att med acceptabel tidsåtgång pendla inom Dalsland (1 timma) och till Trestad inom 1,5 timma. Med tåg nås Trestad inom ca 45 min och Halden 35 min men begränsas av antalet avgångar som för närvarande är 3 st. per dygn. Utöver trafikeringen pågår bredbandsatsningen på landsbygden där det nu finns föreningar i samtliga bygder. För ökad måluppfyllelse krävs ännu bättre pendlingsmöjligheter och ett Resecentrum.

2.5.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

Kommunfullmäktiges mål	Kommentar
Kommunens beslutsfattare och verksamheter ska	Målet bedöms som uppfyllt. Under året har hemsidan

Kommunfullmäktiges mål	Kommentar
präglas av öppenhet och tillgänglighet med medborgarna.	och sociala medier utvecklats som informations- och kommunikationsmöjligheter. Inom nämnderna finns former för brukarenkäter och Biblioteket har fortfarande hög utlåning i jämförelse. Fortfarande återstår att utveckla dialogmöten med medborgare inom aktuella processer.
Barnkonventionen ska genomsyra all kommunal verksamhet	Alla barn och unga ska uppleva trygghet, trivas och utvecklas. För barn och unga i våra verksamheter ska det finnas uppföljning och verktyg för att på ett tidigt stadium hantera diskriminering, kränkningar, främlingsfientlighet och liknande. Även om det finns behov av ständig utveckling inom dessa områden bedöms målet som uppfyllt. Enligt enkäter visas att de allra flesta barn och unga trivs bra i verksamheterna. Inom socialtjänsten bedrivs sedan något år tillbaka ett enhetligt dokumentationssystem för ökad rättssäkerhet.

2.5.4 STABIL EKONOMI I BALANS

Kommunfullmäktiges mål	Kommentar
Kommunen ska ha en stabil ekonomi i balans, med ett årligt positivt resultat som motsvarar ca 2 % av skatter och bidrag	<p>En stabil ekonomi i balans förutsätter ett resultat som motsvarar 2% av skatter och bidrag. Årets resultat landar på ca 1,5% vilket således innebär att målet inte är uppfyllt.</p> <p>Kommunens totala resultat hamnar på 3 498 mkr med en positiv avvikelse mot budget på 1 398 mkr. Budgetföljsamheten för de enskilda nämnderna och inom nämnder varierar dock. I halvårsbokslutet redovisades följsamhet mot budget för samtliga nämnder och styrelser utom för dels socialnämnden som prognostiserar ett underskott mot budget med 3,6 mkr främst inom äldreomsorg, IFO och LSS, och dels fokusnämnden som efter åtgärder räknar med ett underskott om 2,6 mkr vilket huvudsakligen berör barnomsorg och gymnasieskola.</p> <p>Finansverksamheten visade en positiv prognos på 6,4 mkr (varav återbetalning AFA försäkring 5,6 mkr) för helåret och skatteintäkter och statsbidrag som var 3,9 mkr bättre än budget. Som kompensation för befolkningsstrukturen tilldelades socialnämnden och Fokusnämnden 1,6 mkr respektive 1,7 mkr via de utökade skatteintäkterna och generella statsbidragen för 2012.</p> <p>I samband med bokslut redovisar emellertid Fokusnämnden ett resultat om -7 683. Därtill finns ett underskott med -1 115 under KS teknik. I övrigt redovisar nämnderna ett resultat i linje med tilldelad budgetram.</p>

2.5.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR

Kommunfullmäktiges mål	Kommentar
Alla kommunens verksamheter ska arbeta med ständiga förbättringar och på det sättet vara ett föredöme när det gäller kvalitetssäkring av kommunens verksamheter.	Kommunen har under de senaste åren gjort strategiska satsningar på kompetensutveckling för chefer inom konceptet Ständiga förbättringar och Lärande i arbetslivet för ökad effektivitet och kvalitet. Satsningarna kommer att fortsätta 2013 och ska på sikt utvecklas bland hela personalen. Flera verksamheter har infört konceptet.

Kommunfullmäktiges mål	Kommentar
	<p>Genom bland annat Nöjd Kund Index enkäter följs verksamheterna upp. Tyvärr visar det ett sjunkande resultat inom bland annat Fokusnämndens verksamheter. Målet är tydligt medborgar/brukarriktat vilket ger att målet inte bedöms godkänt utifrån de uppgifter som finns tillhands. Det är därför viktigt för ökad måluppfyllelse att aktiviteter ännu mer präglas av medborgar/brukarfokus.</p>
<p>Dals-Eds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare för att verksamheterna ska klara den framtida personalförsörjningen.</p>	<p>Nämnderna arbetar aktivt för upprätthållande av god arbetsmiljö. Arbetsmiljökommittéerna och nya rutiner för avvikelserapporter gäller för att säkra målområdet. Sjukfrånvaron fortsätter dessutom att minska något jämfört med föregående år. Vidare arbetar 63 % av kommunens tillsvidare- och visstidsanställd personal heltid, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med årsbokslut 2011.</p> <p>För ökad måluppfyllelse när det gäller det framtida rekryteringsbehovet krävs även större öppenhet för mottagande av praktikanter och sommarjobbare.</p>

3 RÄKENSKAPER

3.1 DRIFTREDOVISNING

Belopp i tkr	Utfall 2012			Budget 2012	Budgetavvikelse
	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto	
Nämnd					
Kommunfullmäktige	-338	0	-338	-1 927	1 589
- varav Kommunfullmäktige	-46	0	-46	-102	56
- varav Revision	-292	0	-292	-375	83
- varav oförutsedda utgifter	0	0	0	-1 450	1 450
Valnämnden	-2	0	-2	-5	3
Kommunstyrelsen	-61 858	30 988	-30 870	-34 159	3 289
- varav kap. kostn. renhållningsverksamhet	-238	0	-238	-265	27
- varav kap. kostn. VA-verksamhet	-2 014	0	-2 014	-2 302	288
- varav kap. kostn. övrig verksamhet	-18 698	0	-18 698	-19 628	930
- KS oförutsedda utgifter	-67	0	0	-147	80
- Objektsreserv kap.kostn.	0	0	0	-1 950	1 950
- varav övrig verksamhet	-40 841	30 988	-9 920	-9 867	14
Kommunstyrelsen Teknik & Service	-60 401	48 291	-12 110	-10 995	-1 115
- varav renhållningsverksamhet	-6 199	6 451	252	159	93
- varav VA-verksamhet	-5 454	7 377	1 923	2 036	-113
- varav gatu- och vägverksamhet	-2 666	154	-2 512	-3 143	631
- varav fastighetsverksamhet	-14 468	1 672	-12 796	-12 556	-240
- varav städverksamhet	-6 669	6 902	233	-154	387
- varav kostverksamhet	-9 788	10 857	1 069	1 223	-154
- varav övrig verksamhet	-15 158	14 878	-280	1 440	-1 720
Plan- och byggnadsnämnden	-2 614	1 153	-1 461	-1 597	136
FOKUS-nämnden	-162 427	60 798	-101 628	-93 945	-7 683
- varav förskoleverksamhet	-28 052	3 847	-24 205	-22 815	-1 390
- varav grundskola	-43 345	2 247	-41 098	-38 242	-2 856
- varav gymnasieskola	-37 173	10 100	-27 074	-23 931	-3 143
- varav gymnasiesärskola	-22 740	25 514	2 773	4 312	-1 539
- varav vuxenutbildning m.m.	-2 906	737	-2 170	-2 844	674

- varav internat Utsikten	-16 383	16 666	283	675	-392
- varav övrig verksamhet	-11 827	1 689	-10 138	-11 100	962
Socialnämnden	-127 560	32 922	-94 638	-94 545	-93
- varav IFO	-17 113	736	-16 377	-16 155	-222
- varav LSS	-28 162	9 901	-18 261	-17 791	-470
- varav äldreomsorg	-52 064	6 414	-45 650	-46 012	362
- varav övrig verksamhet	-30 220	15 871	-14 349	-14 587	238
Summa nämnder	-415 199	174 153	-241 047	-237 173	-3 873
Finansverksamhet					
- Arbetsgivaravgifter	-49 599	0	-49 599	-47 704	-1 895
- Avtalsförsäkringar	-144	5 585	5 441	-1 127	6 568
- Pensionskostnader	-15 527	0	-15 527	-15 264	-263
- Personalomkostnadspåslag (PO)	0	66 772	66 772	63 911	2 861
- Intern ränta	0	10 151	10 151	12 653	-2 502
- Ränteintäkter	0	382	382	204	178
- Räntekostnader	-3 137	0	-3 137	-4 200	1 063
Summa finansverksamhet	-68 405	82 889	14 484	8 473	6 011
Skatteintäkter	0	162 215	162 215	164 900	-2 685
Preliminär slutavräkning innevarande år	0	2 100	2 100	0	2 100
Definitiv slutavräkning föregående år	0	33	33	0	33
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	0	56 463	56 463	65 900	-9 437
Kostnadsutjämningsavgift/-bidrag	-4 824	0	-4 824		-4 824
Regleringsavgift/bidrag	0	2 291	2 291		2 291
Strukturbidrag	0	1 425	1 425		1 425
LSS-utjämning	0	943	943		943
Kommunal fastighetsavgift	0	9 414	9 414		9 414
Summa skatter och statsbidrag	-4 824	234 884	230 060	230 800	-740
Årets resultat	-488 428	491 926	3 497	2 100	1 398

3.2 INVESTERINGSREDOVISNING

Belopp i tkr			Netto		Avvikelse
	Inkomster	Utgifter	Utfall	Budget	
Kommunstyrelsen	76	3 143	3 067	8 529	5 462
Kommunstyrelsen Teknik & Service	18	4 732	4 714	4 943	229
Plan- & byggnadsnämnden	0	10	10	36	26
FOKUS-nämnden	140	509	369	582	213
Socialnämnden	0	574	574	1 074	500
Totalt	234	8 968	8 734	15 164	6 430

3.3 RESULTATRÄKNING

(mkr)		Kommunen		Koncernen	
		2012	2011	2012	2011
Verksamhetens intäkter	Not 1	123,9	113,7	144,6	138,5
Verksamhetens kostnader	Not 2	-336,9	-327,3	-350,1	-342,6
Avskrivningar	Not 3	-10,8	-11,1	-13,6	-14,9
Verksamhetens nettokostnader		-223,7	-224,6	-219,0	-219,0
Skatteintäkter	Not 4	164,3	167,3	164,3	167,3
Generella statsbidrag och utjämning	Not 5	65,7	68,3	65,7	68,3
Finansiella intäkter	Not 6	0,4	0,4	0,5	0,5
Finansiella kostnader	Not 7	-3,2	-3,3	-6,8	-6,8
ÅRETS RESULTAT (förändring av eget kapital)	Not 8	3,5	8,0	4,7	10,3

3.4 KASSAFLÖDESANALYS

(mkr)	Kommunen		Koncernen		
	2012	2011	2012	2011	
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Verksamhetens intäkter	Not 1	123,9	113,7	144,6	138,5
Verksamhetens kostnader	Not 2	-336,9	-327,3	-350,1	-342,6
Verksamhetens nettokostnader		-213,0	-213,6	-205,4	-204,1
Skatteintäkter och intäkter av bidrag	Not 4,5	230,1	235,6	230,1	235,6
Finansiella intäkter	Not 6	0,4	0,4	0,5	0,4
Finansiella kostnader	Not 7	-3,2	-3,3	-6,8	-6,7
Verksamhetsnetto		14,3	19,1	18,3	25,2
INVESTERINGAR					
Inköp av materiella tillgångar		-8,7	-14,7	-22,6	-20,8
Avyttrade materiella tillgångar		0,2	0,4	3,8	2,0
Inköp av finansiella tillgångar			0,0	0,0	0,0
Avyttrade finansiella tillgångar		0,2		0,2	0,4
Investeringsnetto		-8,3	-14,4	-18,6	-18,5
FINANSIERING					
Utlåning/ökning långfristiga fordringar					
Återbetald utlåning					
Långfristig upplåning		51,0	9,0	56,8	10,8
Amortering		-54,5	-10,5	-55,0	-10,5
Kortfristig upplåning					
Amortering					
Utdelning					
Finansieringsnetto		-3,5	-1,5	1,7	0,3
Justering för rörelsekapitalets förändring					
Ökn(+)/minskn(-) pensionsskuld		-0,1	0,6	-0,1	-1,0
Ökn(+)/minskn(-) övriga avsättningar		0,0	-1,6	0,0	0,0
Ökn(-)/minskn(+) kortfristiga fordringar		-3,4	-9,6	-1,7	-11,3
Ökn(+)/minskn(-) kortfristiga skulder		0,5	0,1	0,7	-4,2
Förändring av likvida medel		-0,6	-7,3	0,3	-9,5

3.5 BALANSRÄKNING

(mkr)	Kommunen		Koncernen		
	2012	2011	2012	2011	
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 9	244,3	247,2	378,1	372,2
Maskiner och inventarier	Not 10	12,7	12,0	14,0	14,7
Finansiella anläggningstillgångar	Not 11	13,1	13,3	1,3	1,4
Summa anläggningstillgångar		270,1	272,6	393,4	388,3
Omsättningstillgångar					
Förråd mm	Not 12	0,3	0,4	0,7	0,8
Fordringar	Not 13	30,7	27,3	29,0	28,4
Likvida medel	Not 14	15,2	15,8	17,3	17,0
Summa omsättningstillgångar		46,3	43,4	47,0	46,2
SUMMA TILLGÅNGAR		316,4	316,0	440,5	434,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	Not 15	145,9	142,4	146,3	141,5
därav årets resultat		3,5	8,0	4,7	10,3
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknade förpliktelser	Not 16	3,5	3,6	3,5	3,6
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 17	102,3	105,9	220,3	218,7
Kortfristiga skulder	Not 18	64,7	64,2	70,3	70,7
Summa avsättningar och skulder		170,5	173,7	294,2	293,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		316,4	316,0	440,5	434,5
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter					
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	Not 19	122,8	122,9	122,8	122,9
Övriga ansvarsförbindelser					
Borgensåtaganden	Not 20	130,8	117,4	2,9	2,2

3.6 NOTFÖRTECKNING

(mkr)	Kommunen		Koncernen	
	2012	2011	2012	2011
Not 1 Intäkter				
Avgifter affärsdrivande	12,4	12,4	10,2	10,3
Avgifter barnomsorg	2,3	2,2	2,3	2,2
Avgifter vård- och omsorg	2,2	2,1	2,2	2,1
Måltidsersättning	2,2	2,1	2,2	2,1
Hyror	11,1	10,3	37,8	36,9
Statsbidrag	20,9	14,0	20,9	14,0
Ersättning från FK för personlig assistent	9,4	8,5	9,4	8,5
Återbetalning AFA	5,6	0,0	5,6	0,0
Övriga bidrag	18,5	16,3	18,5	16,3
Övriga intäkter	39,3	45,8	35,5	46,0
Summa	123,9	113,7	144,6	138,5
Not 2 Kostnader				
Personalkostnader	231,6	214,9	233,1	216,1
Hyror	7,3	6,3	3,8	3,1
Material	12,3	12,4	12,3	12,4
Köpta tjänster	64,5	67,6	65,1	67,0
Bidrag	9,5	13,6	9,5	13,6
Övriga kostnader	11,7	12,4	26,2	30,3
Summa	336,9	327,3	350,1	342,6
Not 3 Avskrivningar				
Inventarier	2,5	2,5	2,8	3,9
Fastigheter	8,3	8,6	10,8	11,0
Summa	10,8	11,1	13,6	14,9
Not 4 Skatteintäkter				
Kommunalskatt, preliminär inbetalning	162,2	163,2	162,2	163,2
Slutavräkning	2,1	4,1	2,1	4,1
Summa	164,3	167,3	164,3	167,3
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
LSS-utjämning	0,9	0,6	0,9	0,6

	Kommunen		Koncernen	
Kommunal fastighetsavgift	9,4	8,2	9,4	8,2
Regleringsbidrag	2,3	4,8	2,3	4,8
Kostnadsutjämning	-4,8	-0,8	-4,8	-0,8
Inkomstutjämning	56,5	54,0	56,5	54,0
Strukturbidrag	1,4	1,4	1,4	1,4
Summa	65,7	68,3	65,7	68,3
Not 6 Finansiella intäkter				
Inkomsträntor	0,3	0,3	0,3	0,4
Räntebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa	0,4	0,4	0,5	0,5
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntor anläggningslån	-3,1	-3,2	-6,7	-6,7
Räntekostnad pensionsskuld	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	-3,2	-3,3	-6,8	-6,8
Not 8 Kommunallagens balanskrav				
Årets resultat enligt räkning	3,5	8,0	3,5	8,0
- avgår realisationsvinster	0,0	-0,4	0,0	-0,4
- nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
- avsättning inom årets resultat till pensionsreserv	0,0	-3,0	0,0	-3,0
Summa	3,5	4,6	3,5	4,6
Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	373,1	361,6	536,8	520,5
Ackumulerad avskrivning	-125,9	-117,6	-165,0	-154,5
Årets investeringar	5,6	11,5	19,4	17,6
Utrangering	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	-0,2	-0,4	-2,3	-1,1
Reavinst	0,0	0,5	0,0	0,5
Reaförlust	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivning	-8,3	-8,4	-10,8	-10,8
Summa	244,3	247,2	378,1	372,2

	Kommunen		Koncernen	
Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Markreserv	18,1	18,3	28,6	29,3
Verksamhetsfastigheter	124,9	127,0	124,9	127,0
Fastigheter för affärsverksamhet	25,7	25,9	25,7	25,9
Publika fastigheter	22,7	23,1	22,7	23,1
Fastigheter för annan verksamhet	52,4	52,9	174,0	165,6
Övriga fastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Pågående arbeten	0,4	0,0	0,5	0,4
Exploateringsmark	0,1	0,0	1,7	0,9
Summa	244,3	247,2	378,1	372,2
Not 10 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	37,1	34,4	42,8	41,2
Ackumulerad avskrivning	-25,0	-22,5	-28,1	-24,3
Årets investeringar	3,1	2,7	3,2	2,7
Utrangering	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	-1,1	-0,9
Reavinst	0,0	0,0	0,0	0,0
Reaförlust	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivning	-2,5	-2,5	-2,8	-3,9
Summa	12,7	12,0	14,0	14,7
Specifikation maskiner och inventarier				
Maskiner	0,0	0,0	0,0	0,0
Inventarier	12,7	12,0	14,0	14,7
Byggnadsinventarier	0,0	0,0	0,0	0,0
Bilar och andra transportmedel	0,0	0,0	0,0	0,0
Förbättringsutgifter på fast ej ägda av komm.	0,0	0,0	0,0	0,0
Leasingavtal	0,0	0,0	0,0	0,0
Konst	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga maskiner och inventarier	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	12,7	12,0	14,0	14,7
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier/andelar				
Västtrafik AB	0,0	0,3	0,0	0,3

	Kommunen		Koncernen	
Edshus AB	12,0	12,0	12,0	12,0
Dalslands Turistråd	0,2	0,2	0,2	0,2
Kommuninvest	0,3	0,2	0,3	0,2
Kommuninvest förlagslån	0,6	0,6	0,6	0,6
Summa	13,1	13,3	13,1	13,3
Not 12 Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
Förråd och lager	0,0	0,0	0,4	0,4
Exploateringsfastigheter	0,3	0,4	0,3	0,4
Summa	0,3	0,4	0,7	0,8
Not 13 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	7,9	6,7	5,5	5,5
Interimsfordringar	19,6	18,4	20,3	20,8
Övrigt	3,2	2,1	3,2	2,1
Summa	30,7	27,3	29,0	28,4
Not 14 Likvida medel				
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Plusgiro	0,0	0,2	0,0	0,2
Bank	15,2	15,6	17,3	16,8
Summa	15,2	15,8	17,3	17,0
Not 15 Eget kapital				
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	142,4	134,3	141,6	131,1
Årets resultat	3,5	8,0	4,7	10,4
Summa	145,9	142,4	146,3	141,5
därav				
Anläggningsskapital	164,2	163,1	169,6	166,0
Rörelsekapital	-18,4	-20,8	-23,3	-24,5
<i>Anläggningsskapitalet utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder och avsättningar. Rörelsekapitalet utgör skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.</i>				

	Kommunen		Koncernen	
Not 16 Avsättningar för pensioner och liknade förpliktelser				
Ingående avsättningar	3,6	4,6	3,6	4,6
Nya förpliktelser under året	0,1	0,8	0,1	0,8
<i>Varav</i>				
Nyintjänad pension	Uppg. saknas	0,4	Uppg. saknas	0,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	Uppg. saknas	0,1	Uppg. saknas	0,1
Ändring av försäkringstekniska grunder	Uppg. saknas	0,2	Uppg. saknas	0,2
Pension till efterlevande	Uppg. saknas	0,0	Uppg. saknas	0,0
Övrig post	Uppg. saknas	0,0	Uppg. saknas	0,0
Återställning av Onsöns Deponi	0,0	0,0	0,0	0,0
Medfinansiering Ridhus	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens utbetalningar	-0,2	-1,8	-0,2	-1,8
<i>Varav</i>				
Pensioner	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Onsöns Deponi	0,0	-0,6	0,0	-0,6
Ridhus	0,0	-1,0	0,0	-1,0
Utgående avsättning	3,5	3,6	3,5	3,6
Pensionsförpliktelsen minskad genom försäkring	0,6	Uppg. saknas	0,6	Uppg. saknas
Överskottsmedel i pensionsförsäkringen	0,4	0,1	0,4	0,1
Aktualiseringsgrad/Utreddningsgrad	98,0%	94,0%	98,0%	94,0%
Specifikation till pensioner				
Särskild avtalspension/ålderspension	0,6	Uppg. saknas	0,6	Uppg. saknas
Förmånsbestämd/kompletteringspension	0,0	Uppg. saknas	0,0	Uppg. saknas
Ålderspension	2,7	Uppg. saknas	2,7	Uppg. saknas
Pension till efterlevande	0,1	Uppg. saknas	0,1	Uppg. saknas
Summa pensioner	3,5	0,0	3,5	0,0
Antal visstidsförordnaden				
Politiker	1	1	1	1
Tjänstemän	0	0	0	0
Not 17 Långfristiga skulder				
Anläggningslån				
- Ingående värde	107,5	109,0	222,7	222,5
- Amortering	-54,5	-10,5	-54,5	-10,5
- Pensionsförvaltning redovisas som återlån	0,0	0,0	0,0	0,0

	Kommunen		Koncernen	
- Nästa års amortering	-1,7	-1,7	-4,6	-4,1
- Nya lån	51,0	9,0	56,8	10,8
Utgående värde	102,3	105,9	220,3	218,7
Not 18 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga del av långfristiga lån	1,7	1,7	4,6	4,1
Leverantörsskulder	15,1	16,4	16,3	18,7
Mervärdesskatt	0,8	0,0	0,8	0,0
Personalens skatter och avgifter	3,6	3,4	3,6	3,4
Interimsskulder	41,0	41,5	43,4	44,0
Övriga kortfristiga skulder	2,5	1,2	1,7	0,5
Summa	64,7	64,2	70,3	70,7
Not 19 Pensionsförpliktelser				
Avsättningar inklusive särskild löneskatt för pensioner och liknande förpliktelser.	3,5	3,6	3,5	3,6
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt d.v.s pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland avsättningarna.	122,8	122,9	122,8	122,9
Totala Pensionsförpliktelser	126,3	126,5	126,3	126,5
Pensioner återlån ingående balans	11,8	8,8	11,8	8,8
Pensioner återlån 2010		0,0	0,0	0,0
Pensioner återlån 2011		3,0	0,0	3,0
Pensioner återlån 2012	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa pensionsreserv återlånad	11,8	11,8	11,8	11,8
Summa återlånade medel avs ansvarsförbindelsen	111,0	111,1	111,0	111,1
Not 20 Borgensåtaganden				
Borgen Edshus AB	128,0	115,2	0,0	0,0
Borgen Dals-Eds hembygdsförening	0,1	0,1	0,1	0,1
Borgen Eds Ryttarsällskap	0,7	0,1	0,7	0,1
Förlustansvar egna hem SBAB samt Balken	0,3	0,3	0,3	0,3
Operationell leasing kopiering	0,3	0,3	0,3	0,3
Operationell leasing bilar	1,4	1,4	1,4	1,4
Summa	130,8	117,4	2,9	2,2

Operationell leasing kan liknas vid en vanlig hyressituation och avtalen kan oftast avslutas utan extra kostnad.

Beloppen ovan är en uppskattning.

Dals-Eds kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 274 kommuner som per 2012-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråkstagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Dals-Eds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2012-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 268 008 533 162 kronor och totala tillgångar till 272 786 307 725 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 212 148 830 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 216 770 466 kronor.

3.7 VATTEN- OCH AVLOPPSVERKSAMHET

RESULTATRÄKNING

(mkr)		2012	2011
Intäkter	Not 1	7,4	7,3
Kostnader	Not 2	-5,5	-5,2
Jämförelsestörande poster			
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 3	-1,1	-1,1
Verksamhetens nettokostnader		0,8	1,0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	Not 4	-0,9	-0,9
ÅRETS RESULTAT (förändring av eget kapital)	Not 9	-0,1	0,1

BALANSRÄKNING

(mkr)		2012	2011
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 5	23,4	25,9
Maskiner och inventarier	Not 6	0,1	0,1
Finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar		23,5	26,0
Omsättningstillgångar			
Fordringar		0,0	0,0
Likvida medel		0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar		0,0	0,0
SUMMA TILLGÅNGAR		23,5	26,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 7	0,0	0,0
därav årets resultat		-0,1	0,1

Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknade förpliktelser	Not 18	0,0	0,0
Skulder			
Långfristiga skulder/lån av kommunen	Not 8	23,5	26,0
Kortfristiga skulder avräkning med kommunen	Not 7	0,0	0,0
Summa avsättningar och skulder		23,5	26,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		23,5	26,0
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter			
Ansvarsförbindelser		0,0	0,0

NOTFÖRTECKNING

(mkr)

	2012	2011
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Brukningsavgifter	7,4	7,3
Anslutningsavgifter	0,0	0,0
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-1,0	-0,6
Personal intern fördelning	-1,3	-1,5
Övriga kostnader	-3,2	-3,1
Not 3 Verksamhetens avskrivningar		
Avskrivningar på anläggningarnas anskaffn.värde	-1,1	-1,0
Avskrivningar på inventariernas anskaffningsvärde	0,0	-0,1
Not 4 Verksamhetens finansiella kostnader		

Intern Ränta 4,0 % (2011 4,0 %) (beräknas på bokfört värde)	-0,9	-0,9
Not 5 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ackumulerat anskaffningsvärde	44,0	47,2
Bokfört värde	23,4	25,8
Not 6 Inventarier		
Ackumulerat anskaffningsvärde	1,4	1,4
Bokfört värde	0,1	0,2
Not 7 Eget kapital		
Årets resultat 2012 i tkr	-91	
Årets resultat 2011 i tkr	81	
Årets resultat 2010 i tkr	491	
Årets resultat 2009 i tkr	-118	
Årets resultat 2008 i tkr	-166	
Årets resultat 2007 i tkr	-27	
Årets resultat 2006 i tkr	-117	
Någon avräkningspost har inte bokförts.		
Not 7 Eget kapital		
Totala tillgångar beräknas som upplånade av kommunen		
Not 8 Långfristiga skulder		
Lån av kommunen motsvarande anläggningstillgångar	23,5	26,0

3.8 REDOVISNINGSMODELL

Den kommunala redovisningslagen reglerar den externa redovisningen.

Årsredovisningen ska enligt lagen redovisa resultat- och balansräkning samt en kassaflödesanalys. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning.

Enligt lagen ska årsredovisningen även innehålla en så kallad sammanställd redovisning (koncernredovisning). Den är en sammanställning av kommunens resultat- och balansräkningar för övriga juridiska personer som kommunen har ett betydande inflytande i.

Resultaträkningen redovisar det ekonomiska resultatet på tre nivåer. Den första nivån, verksamhetens resultat, visar vad kommunens egentliga verksamhet kostar. Resultatet på den andra nivån, resultat efter skatteintäkter och finansnetto, beskriver resultatet sedan skatteintäkter samt ränteintäkter och räntekostnader ställts mot resultatet för den egentliga verksamheten. Det tredje resultatet, årets resultat, visar resultatet efter att hänsyn har tagits till extraordinära intäkter och kostnader. Med extraordinära poster menas större intäkter och kostnader som ligger utanför den normala verksamheten.

Kassaflödesanalysen ger upplysningar om kassaflöden från löpande verksamhet, från investeringar och från finansiering. Ett positivt saldo på kassaflödet innebär en förstärkning av likviditeten.

Kassaflödets saldo slutar med årets förändring av likvida medel.

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid en viss tidpunkt. Balansräkningen visar värdet av kommunens tillgångar och hur de har finansierats, externt med skulder och internt med eget kapital. Tillgångarna delas upp i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar.

Avsättningar är skulder, som till storlek och förfallotid är okända och därmed osäkra.

Skulderna delas upp i långfristiga och kortfristiga skulder. Kortfristiga skulder är de som förfaller inom ett år. Skillnaden mellan tillgångar och summan av avsättningar och skulder utgör det egna kapitalet.

KOMMUNAL REDOVISNINGSLAG

Kommunen ska enligt lagen redovisa enligt god redovisningssed. Lagen reglerar vilka delar som ska ingå i årsredovisningen. Förvaltningsberättelsen ska ge en översikt över utvecklingen. Den ska även redogöra för förhållanden som är viktiga för bedömningen av ekonomin. Här ska förhållanden redovisas som är kända fram till dess att årsredovisningen upprättas. I 2012 års bokföring och bokslut tillämpades den kommunala redovisningslagens bestämmelser i allt väsentligt. Nedan följer en kort beskrivning av vissa väsentliga principer som påverkar bokslut och redovisning:

Leverantörsfakturor inkomna efter årsskiftet, men som hör till redovisningsåret, skuldbokfördes och belastade i huvudsak årets redovisning, periodiserade till rätt år.

Sociala avgifter bokfördes i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen.

Kostnadsräntor som hörde till redovisningsåret, men som betalades efter årsskiftet, har förts upp som skuld i bokslutet.

Fakturor utställda efter årsskiftet (konsumtionsavgifter, hyror med flera avgifter), men som

hörde till redovisningsåret, fordringsfördes och tillgodogjordes i de flesta fall årets redovisning.

Statsbidrag till diverse verksamheter periodiserades.

Anläggningstillgångar upptogs till anskaffningskostnaden minus eventuella investeringsbidrag.

Avskrivningar sker således inte på tillgångarnas bidragsfinansierade del.

Avskrivningar beräknas som regel på tillgångarnas ursprungliga värde. Avskrivningar har skett enligt plan. Avseende investeringar gjorda under 2012 har full avskrivning skett motsvarande sex månader.

Intern ränta beräknades på tillgångarnas bokförda värden. Årets räntesats var 4,0 procent (2011 4,0 procent).

Periodisering av skatteintäkter gjordes enligt rekommendation och anvisning från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Skatteintäkter periodiserades enligt cirkulär från SKL december 2012.

Semesterlöneskulden fördelades som vanligt kostnadmässigt på verksamheterna. Redovisningen 2012 omfattar intjänad semester januari till december 2012 medan uttagen semester avser perioden december 2011 till och med november 2012.

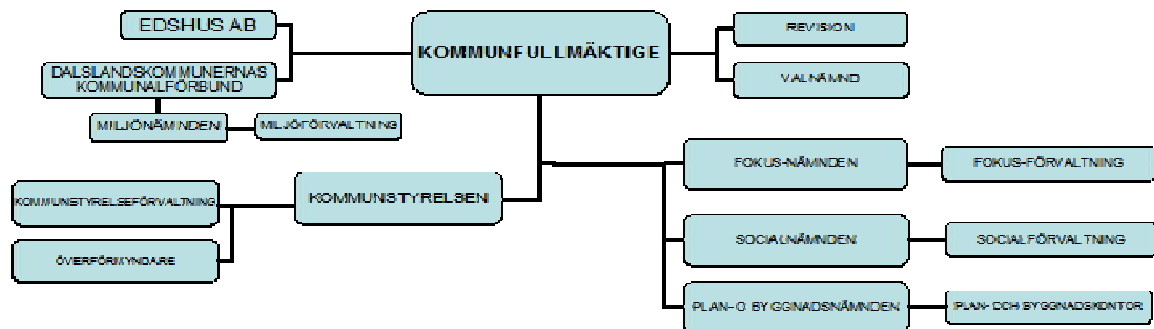
PENSIONSSKULDEN

Pensionsskulden skuldfördes enligt den så kallade blandmodellen, som rekommenderas av Rådet för kommunal redovisning.

KONCERNREDOVISNING

Koncernen Dals-Eds kommun består av kommunen samt ett helägt bostadsbolag, Edshus AB. Koncernredovisningen upprättades enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats. Med proportionell konsolidering menas att om dotterföretagen inte är ägda till 100 procent tas endast ägda andelar av räkenskaperna med i koncernredovisningen. Elimineringen har gjorts för interna mellanhavanden mellan kommunen och respektive företag.

4 ORGANISATION

Ordförande	Rune Forsdahl	Kommunfullmäktige
Ordförande	Torgny Arvidsson	Revision
Ordförande	Martin Carling	Valberedning
Ordförande <i>Kommunchef</i>	Martin Carling <i>Peder Koldéus</i>	Kommunstyrelsen <i>IT, kansli, ekonomi och personal</i> <i>Näringsliv och turism</i> <i>Arbetsmarknad</i> <i>Räddningstjänst</i>
Ordförande <i>Teknisk chef</i>	Martin Carling <i>Lars-Olof Edsberger</i>	Kommunstyrelsen - Teknik och Service <i>Vatten och avlopp</i> <i>Renhållning</i> <i>Fastighetsskötsel</i> <i>Gator och parker</i> <i>Kost och städ</i>
Ordförande <i>Förvaltningschef</i>	Britta Carlén <i>Lars Bennersten</i>	FOKUS-nämnden <i>Förskola och fritidshem</i> <i>Grundskola</i> <i>Gymnasium</i> <i>Vuxenutbildning</i> <i>Fritid och kultur</i> <i>Bibliotek</i>
Ordförande <i>Förvaltningschef</i>	Kenneth Gustavsson <i>Gunilla Bengtsdotter</i>	Socialnämnden <i>Individ- och familjeomsorg</i> <i>Äldreomsorg</i> <i>Handikappomsorg</i>
Ordförande <i>Enhetschef</i>	Ingvar Johannesson <i>Eva Karlsson</i>	Plan- och byggnadsnämnden <i>Plan- och byggfrågor</i>
Ordförande	Åke Carlsson	Valnämnden
Ordförande <i>VD</i>	Martin Carling <i>Lars-Olof Edsberger</i>	Edshus AB <i>Bostäder och en del lokaler</i>
Ordförande <i>Miljöchef</i>	Elisabeth Forsdahl <i>Hans Peter Dahlgren</i>	Dalslands miljönämnd

Edshus AB är ett helägt dotterbolag till kommunen.

Dalslands Miljönämnd är gemensam för Bengtsfors, Färgelanda, Mellerud och Dals-Ed.

5 FEM ÅR I SAMMANDRAG

Nyckeltal	2012	2011	2010	2009	2008	Riket 2011
Antal invånare 31/12	4 665	4 679	4 692	4 729	4 788	
Årets resultat i mkr	3,5	8,0	2,7	6,5	3,5	
Årets resultat per invånare i kr	750	1 715	582	1 374	731	834
Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna	97%	95%	97%	96%	97%	98%
Finansiella kostnader i mkr	3,2	3,3	3,2	4,0	5,1	
Finansiella intäkter i mkr	0,4	0,4	0,1	0,5	1,4	
Eget kapital per invånare i kr	31 268	30 430	28 500	27 800	26 100	28 608
Soliditet (exkl pensionsskuld intjänad före 1998)	46%	45%	43%	42%	42%	49%
Soliditet inkl pensionsskuld	7%	6%	8%	8%	7%	2%
Tillgångar per invånare i kr	67 816	67 540	65 950	66 100	62 900	57 725
Låneskuld i mkr	102,3	105,8	107,3	105,9	106,5	
Låneskuld per invånare i kr	21 937	22 612	22 800	22 400	22 300	15 261
Nettoinvesteringar i mkr	8,7	14,7	13,4	23,7	20,4	
Nettoinvesteringar i % av skatter och statsbidrag	4%	6%	6%	10%	10%	9%

Dals-Eds
kommun

Årsredovisning 2012 nämnd till KF

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

<i>1 VERKSAMHETSOMRÅDE</i>	<i>3</i>
<i>2 EKONOMISKT UTFALL</i>	<i>4</i>
<i>3 ÅRETS HÄNDELSER</i>	<i>6</i>
<i>4 DRIFTPROJEKT</i>	<i>7</i>
<i>5 KOMMUNALA MÅL</i>	<i>8</i>
5.1 HÅLLBAR UTVECKLING	8
5.2 ATTRAKTIV KOMMUN.....	9
5.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET	11
5.4 STABIL EKONOMI I BALANS.....	12
5.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR.....	13
<i>6 VERKSAMHETS BESKRIVNINGAR</i>	<i>15</i>
<i>7 FRAMTIDEN</i>	<i>16</i>

1 VERKSAMHETSOMRÅDE

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för hela kommunens ekonomi och utveckling. Styrelsen leder och samordnar planeringen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar också för arbetsmarknads-, sysselsättnings-, turism- och näringslivsfrågor. Dessutom fungerar styrelsen som kommunens räddningsnämnd.

2 EKONOMISKT UTFALL

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Intäkter	27 264	30 988	28 043	2 945
Summa intäkter	27 264	30 988	28 043	2 945
Personalkostnader	22 576	23 263	21 865	1 398
Övriga kostnader	42 576	38 595	40 337	-1 742
Summa kostnader	65 152	61 858	62 202	-344
Årets resultat	-37 888	-30 870	-34 159	3 289

Resultat- Överskott/underskott mot helårsbudget

Samtliga kapitalkostnader (avskrivningar och internräntekostnad) redovisas ansvarsmässigt under kommunstyrelsen. Dessa kostnader visar en positiv avvikelse gentemot budget på 3.195 tkr, av dessa härrör sig 1.950 tkr från objektsreserv för investeringar och 315 tkr från VA- och renhållningsverksamheterna. Överskottet på kapitalkostnaderna består av internräntekostnad 2.502 tkr och avskrivningskostnad 693 tkr. Det innebär samtidigt att finansverksamheten visar en negativ budgetavvikelse på 2.502 tkr då internränteintäkterna återfinns där. Övriga verksamheter under kommunstyrelsen visar totalt sett ett utfall i linje med den budgetram som tilldelats.

Investeringar (tkr)

Objekt	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Kommunkontor inventarier	0	99	99
IT-enheten inventarier	631	930	299
Objektreserv KS	0	2 200	2 200
Skogslag inventarier	34	141	107
Räddningstjänst fordon	509	1 142	633
Ungdomsgård i Centrumhus	1 064	1 064	0
Obj reserv KS-ordförande	0	340	340
Trafikterminal projektfas	96	355	259
Ombyggnad Valsebo	0	65	65
Eds Atlet ombyggnad	53	69	16
Jordbron Fiskespecialisten	63	72	9
Bredband Landsbygden	0	1 000	1 000
Lee Sanering	96	82	-14
Edsgärdet äldreomsorg	153	500	347

Objekt	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Fiberanslutning Jordbrons ind fast o Brandstation	294	294	0
Ny Webb	75	75	0
Tilläggsmoduler till Diabas	0	70	70
Lokalanpassningar Jordbrons företagshotell Boxningsklubb	0	30	30
Summa	3 068	8 528	5 460

Avvikelsen mot budget härrör sig till största delen från ej fullt ut nyttjad objektsreserv under KS (+2.540 tkr), ej nyttjat anslag för bredband Landsbygden (+1.000 tkr) samt fordon räddningstjänst (+633 tkr).

Samtliga kvarvarande medel kommer att tilläggsbudgeteras 2013 enligt beslut i kommunstyrelsen i december 2012.

Kvarvarande anslag för objektsreserv under KS kommer att under 2013 användas för prioriterade VA-investeringar, projektet bredband Landsbygden kommer att påbörjas under 2013 där yttreligare medel om 1.000 tkr har avsatts förutom detta. Gällande fordon räddningstjänst så kan anslaget ses som en "fondering" under ett antal år för att kunna säkerställa möjligheten till finansiering av nytt räddningsfordon när behov uppstår.

3 ÅRETS HÄNDELSER

Den ekonomiska oron inom EU har inte nämnvärt påverkat KS ekonomi. Kommunenes finansieringsverksamhet har gått lite bättre än förväntat och kommunen fick även tillbaka AFA-pengar. Detta har inneburit att kommunen fått ett positivt tillskott på intäktssidan.

Kommunstyrelsen beslöt att tekniska enheten och Edshus AB skiljs åt och blir två separata enheter med var sin chef.

Lokalgruppen presenterade 5 olika förslag på hur skolans och förskolans framtida lokalbehov skulle kunna lösas.

Personalenheten tog fram ett förslag på hur en gemensam löneenhet för Dalsland skulle kunna fungera. Förslaget är nu på remissomgång i övriga kommuner.

4 DRIFTPROJEKT

2139 Naturvårdsprogram - Avser framtagande av naturvårdsprogram med informationsinsatser finansierat via bidrag från Länsstyrelsen. Arbetet är avslutat under 2011 och slutredovisas under 2012.

2143 Co-operation - är ett samarbete som inriktar sig på att attrahera nya investerare och företagare till Dals-Eds kommun., främst inriktat på Norska företag. Projektet genomförs och finansieras av Dals-Eds kommun, lokala banker, lokala företagare och fastighetsägare.

2145 Projektbas planeringssekreterare - används som buffert och finansiering av olika projektdeltagande av mindre art som Kommunstyrelsen deltar i

2146 Energieffektiva kommuner - ett Dalslandsgemensamt projekt som helt finansieras via Energimyndigheten. Resultatet skall vara en lägre energiförbrukning med miljöprofil i kommunen. Pågår till 2014.

2148 Gränsregionalt Samarbete (GRI) - en förstudie av industriellt samarbete mellan Dalsland, Norra Bohuslän och Halden. En ansökan om ett treårigt huvudprojekt lämnades in till Interreg men fick avslag. Projektet är avslutat under mars 2012.

2149 KUSK - kunskap, utveckling, statistik och kreativitet i gränsregionen. Syftet är att bidra till ett kreativt och kompetent arbete med vision och strategi för tillväxt i regionen. Projektet leds av Västra Götalandsregionen och Dals-Ed deltar genom arbetstid maximerat till 40.000 under 2011-2013

2151 Arena Ungdom - ett treårigt ESF-projekt där Åmål står som projektägare. Projektet syftar till att få ut ungdomar i arbete eller utbildning. Dals-Eds kommun har en person anställd som coach i projektet.

2152 Demokrati/Delaktighet - folkhälsoinsatser finansierat via Hälso- och sjukvårdsnämnden

2153 Psykisk hälsa - folkhälsoinsatser finansierat via Hälso- och sjukvårdsnämnden

2154 ANTD (Alkohol, narkotika, tobak och doping) - folkhälsoinsatser finansierat via Hälso- och sjukvårdsnämnden

2155 Kost och fysisk aktivitet - folkhälsoinsatser finansierat via Hälso- och sjukvårdsnämnden

2156 Lyftet - projekt för att lyfta de personer som står allra längst från arbetsmarknaden. Arbetet skall ske i samverkan med andra externa aktörer.

2157 Timmerhus - projektet syftar till att sysselsätta arbetssökande personer i olika arbetsmarknadsprojekt. Tanken är att anställa personer med hjälp av olika stöd från arbetsförmedlingen.

2158 Sunda tråden - folkhälsoinsatser finansierat via Hälso- och sjukvårdsnämnden

5 KOMMUNALA MÅL

5.1 HÅLLBAR UTVECKLING

Nämndens mål	Kommentar	
Dals-Ed ska ha en väl fungerande arbetsmarknad såväl lokalt som regionalt	Bedömning görs att målet är godkänt utifrån det nyckeltal som föreligger. Näringslivet upplever dock att det blir allt svårare att rekrytera personal. I Svenskt näringslivs ranking från 2012 när det gäller möjlighet att rekrytera kompetent personal är 3,0 på skalan godtagbart och resultatet för Dals-Ed var 2,75. På 3 år har resultatet fallit från 3,0 til 2,75.	◆
Främja lika rättigheter och möjligheter för alla unga oavsett förutsättningar eller bakgrund	Målet bedöms som delvis uppfyllt. Bland annat genom projekt som Avtryck (där unga ges möjlighet att starta och driva projekt) och Inflytande på riktigt (där elever och personal utbildas i Barnkonventionen och möjligheter att påverka) har lika rättigheter och möjligheter för unga lyfts. Inom integrationen har även insatser gjorts för unga genom bland annat simundervisning. Återstår att utveckla ytterligare insatser inom integrationen och för funktionshindrade.	◆
Underlätta för ungas inträde på arbetsmarknaden	Bedömning görs att målet delvis är uppfyllt. AME kontaktade samtliga elever som avslutade gymnasiestudierna för att se över behovet av stöd i att komma ut i sysselsättning. Alla elever från årskurs 9 erbjöds feriepraktik och tjugo av dessa ansökte och genomförde praktiken. Flera insatser görs för att underlätta för ungas inträde på arbetsmarknaden men den totala arbetslösheten bland unga upp till 25 år är 20,5% vilket är över riksgenomsnittet med 2%.	◆
Fortsatt minska kommunkoncernens totala energiförbrukning	Målet bedöms som uppfyllt genom att den totala energiförbrukningen minskar årligen för kommunkoncernen. Målet är att energiförbrukningen ska minska med 2% per år. Energiförbrukningen i bostäderna har minskat med mer än 2% medan förbrukningen för övriga lokaler minskat med mindre än 2% under 2012.	●
Aktiv energirådgivning för kommunens medborgare	Målet bedöms uppfyllt genom energirådgivarnas insatser gentemot både medborgare och företag i kommunen. Under året har energirådgivarna levererat konsultstöd till 113 företag eller privatpersoner.	●
Besöksnäringen ska vara en mer betydande del av näringslivsstrukturen	Målet bedöms uppfyllt genom att en svag ökning kan konstateras via uppgifter i webselect. Restaurangverksamheten har t ex ökat till 19 st från 16 st året innan. Total finns 30 företag inom näringen av totalt 650, viket ger ca 5% av det totala näringslivet.	●
Under 2012 ska kommunstyrelsens verksamheter infört ett systematiskt miljöarbete	Målet bedöms uppfyllt genom att samtliga verksamheter inom kommunen (25 st) har upprättat handlingsplaner för energieffektivisering som också följs upp. Införandet av miljöledningssystemet i Dals-Ed är ett stöd för kommunens vision om en hållbar utveckling men också ett stöd för att uppnå de nationella miljömålen. Miljöledningssystemets är funktionellt och förankrat i organisationen. Samtliga verksamhetsområden är involverade i ett förändringsarbete där både miljörutinerna och de på dialogmöten framtagna åtgärderna är kända. I stora delar av	●

Nämndens mål	Kommentar
	verksamheterna är dock miljöanpassningen ännu inte en naturlig del. Inom andra områden arbetas det däremot målmedvetet. Det krävs nya insatser och stöd för att processen inte skall avstanna. Miljömedvetenheten hos personalen ökar efter hand som miljöutbildningen genomförs.
Kommunstyrelsens olika verksamheter skall ha påbörjat ett kvalitetssäkringsarbete.	Målet bedöms som delvis uppfyllt. Ett par verksamheter har börjat arbeta med verktyg inom konceptet Ständiga förbättringar för ökad effektivitet och kvalitet och under året har chefer deltagit i kompetensutveckling genom projektet Lärande i arbetslivet (LIA). Det återstår dock en del arbete innan samtliga verksamheter kan bedömas ha påbörjat ett kvalitetssäkringsarbete.

Aktiviteter	Kommentar	Status
Kommunstyrelsen ska leda och samordna det förebyggande arbetet för att minska utanförskapet i kommunen.	Arbetet pågår genom insatser mot arbetslösheten inom AME och genom samverkan med bland annat socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen där former söks för att pressa ned arbetslösheten med fokus på unga.	Pågående
Kommunstyrelsen ska slutredovisa hur "Dals-Eds Modellen" ska införas i kommunen	Dals-Eds modellen har implementerats i berörda verksamheter.	Avslutad
Kommunstyrelsen ska följa upp och utvärdera arbetet med kommunens strategi mot ungdomsarbetslösheten	Uppföljning av åtgärderna i strategin sker genom avstämningar med presidierna.	Pågående
Servicekontoret ska aktivt arbeta för fortsatt energibesparing i kommunala fastigheter i enlighet med policydokumentet Strategi för energieffektivisering.		Avslutad
Kommunstyrelsen ska ansvara för att information till allmänheten om energieffektivisering genomförs	Information sker genom Energirådsgiven.	Pågående
Kommunstyrelsen ska aktivt samarbeta med Dalslands Turist AB	Pågående samarbete sker med Dalslands Turist AB via styrelsemöten, genom handläggare och projekt.	Pågående
Kommunstyrelsen ska ha en aktiv dialog med kommunens turistföretagare	Genom bland annat Näringlivsutvecklare har 8 st. besök inom besöksnäringen genomförts under året.	Pågående

5.2 ATTRAKTIV KOMMUN

Nämndens mål	Kommentar
Skapa förutsättningar för nybyggnation i	Målet bedöms uppfyllt genom att förutsättningar för

Nämndens mål	Kommentar	
kommunen	nybyggnation skapats genom bland annat försäljning av centrumtomten där bygget av lägenheter påbörjats under året. Dessutom finns villatomter klara vid Stora Lee området men försäljning avvaktas tills utredningar kartlagt området. För framtiden projekteras för vattenförsörjning till Toppen som bland annat möjliggör utbyggnad av villatomter i området.	
Underlätta och förenkla alla former av etableringar och bostäder	Målet bedöms uppfyllt genom att befolkningsantalet uppgick till fler än befolkningsprognosen. Under året minskade dock befolkningsantalet med 14 personer jämfört med året innan.	
Alla ska känna ett ansvar för tätortens attraktivitet	Målet bedöms uppfyllt genom att alla givits möjlighet att ta del av förslag till fördjupad översiktsplan för tätorten genom samråd för allmänheten och där en rad synpunkter inkommit från föreningar, studiecirkel och privata.	
Fortsatt projektering avseende tillskapande av Resecentrum Dals-Ed	Målet bedöms uppfyllt genom att beslut fattats under året om att ta fram en detaljplan för området. Detta bland annat för att Resecentrum under 2013 och 2014 bör kunna färdigprojekteras för att kommunen skall stå redo för eventuella beslut från Västra Götalandsregionen och Trafikverket, i samband med revideringar av de Nationella och Regionala planerna.	
Att med acceptabel tidsåtgång kunna arbets- och studiependla till och från Dals-Ed	Målet bedöms som delvis uppfyllt. Med buss finns möjlighet att med acceptabel tidsåtgång pendla inom Dalsland (1 timma) och till Trestad inom 1,5 timma. Med tåg nås Trestad inom ca 45 min och Halden 35 min men begränsas av antalet avgångar som för närvarande är 3 st. per dygn. Antal möten är 10 st. med berörda aktörer inom bland annat Beredning för kollektiv trafik i Fyrbodal.	
Främja möjligheter för människor att bo och verka i hela kommunen	Målet bedöms som delvis uppfyllt. Föreningar har bildats som täcker hela kommunens yta på landsbygden men stamnätsutbyggnaden har inte nått så långt att samverkansavtal har kunnat tecknas.	
Att etapp 2 gällande Nössemarksvägen genomförs under 2012 samt att säkerställa finansieringen av den slutliga etapp 3	Målet bedöms som delvis uppfyllt. Etapp 2 startade september 2012 och skall vara klar inom ca 1 år. Förseningar uppstod, främst på grund av problem med geologin. Fortfarande oklart med tidsplanen för etapp 3.	

Aktiviteter	Kommentar	Status	
Kommunstyrelsen ska utveckla attraktiva områden för boende	Under året har bland annat centrumtomten bebyggts för lägenheter och för framtiden projekteras för vattenförsörjning till Toppen som bland annat möjliggör utbyggnad av villatomter i området. Dessutom finns villatomter klara vid Stora Lee området men försäljning avvaktas tills utredningar kartlagt området.	Pågående	
Kommunstyrelsen ska under 2012 ta fram en ny fördjupad översiktsplan för Dals-Eds	Under 2012 har samråd genomförts som under 2013 sammanställs och förslaget ställs ut för att därefter antas i kommunfullmäktige.	Pågående	

Aktiviteter	Kommentar	Status	
samhälle			
Kommunstyrelsen ska starta upp en dialog med näringsliv, köpmän och fastighetsägare kring det gemensamma ansvaret för en attraktiv tätort	Har startats upp under året genom bland annat samråd kring förslaget till fördjupad översiktsplan för tätorten.	Pågående	
Kommunstyrelsen ska arbeta med att förverkliga ett Resecentrum i Dals-Ed	För projekt Resecentrum har ett detaljplanearbete startats upp under 2012. Detta bland annat för att Resecentrum under 2013 och 2014 bör kunna färdigprojekteras för att kommunen skall stå redo för eventuella beslut från Västra Götalandsregionen och Trafikverket, i samband med revideringar av de Nationella och Regionala planerna.	Pågående	
Kommunstyrelsen ska prioritera arbetet med framtidens järnväg och dess trafikering	Arbetet utförs genom egen projektering av ett resecentrum såväl som genom påverkan gentemot berörda aktörer.	Pågående	
Kommunstyrelsen ska se till att Nössemarksvägen slutgiltigt får den bärighet den behöver	Arbetet med etapp 2 startade under 2012, återstår etapp 3 där tidsplanen fortfarande är oklar.	Pågående	
Kommunstyrelsen ska prioritera bredbandsutbyggnaden på landsbygden	Kommunen bidrar genom egen finansiering samt via konsultstöd till fiberföreningar i kommunen.	Pågående	

5.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

Nämndens mål	Kommentar	
Kommunstyrelsen och dess verksamheter ska genom öppenhet och delaktighet ha en god förankring med medborgarna och brukarna.	Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Dialogmöten med allmänheten har inte hållits i den utsträckningen som planerat. Samråd har hållits kring den fördjupade översiktsplanen för tätorten vilket skapade ett stort allmänt intresse men i övrigt inga större processer. Under 2013 planeras beslut kring lokaler för såväl barnomsorg/skola som äldreomsorgen vilket kommer kräva medborgerligt deltagande i processen. Under slutet av 2012 introducerades sociala medier i Dals-Eds kommun i form av facebook och twitter vilket kommer att användas som ett ytterligare komplement för ökad insyn och delaktighet.	
Kommunstyrelsen ska tillse att barn och unga i Dals-Ed respekteras, ges möjlighet till utveckling, trygghet och delaktighet	Målet bedöms som delvis uppfyllt. Kommunchefen har informerat om modellen för arbetsledarna som i sin tur uppdragits att informera vid arbetsplatsträffar. För fortsatt måluppfyllelse krävs tydligare återkoppling och uppföljning om hur modellen genomförts i verksamheterna.	

Aktiviteter	Kommentar	Status	
Kommunstyrelsen ska leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin	Kommunstyrelsen leder och samordnar genom bland annat dialogmöten när det bedöms lämpligt i aktuella frågor, utveckling av kommunens hemsida	Pågående	

Aktiviteter	Kommentar	Status	
	och sociala medier.		
Kommunstyrelsen ska arrangera minst två dialogmöten kring någon aktuell fråga för allmänheten	Samråd kring fördjupad översiktsplan, i övrigt inte genomfört.	Ej påbörjad	◇
Kommunstyrelsen ska genomföra ett dialogmöte i varje kommunedel	Med undantag för utlokaliserat fullmäktigesammanträde och möten med fiberföreningar har dialogmöten inte genomförts i bygderna.	Ej påbörjad	◇
Kommunstyrelsen ska utveckla en sammanhållande strategi för kommunens arbete kring barn och unga i enlighet med Barnkonventionen	Dals-Eds modellen syftar till att samla kommunens resurser kring barn och unga. Återstår att i Dals-Eds modellen utveckla ungas möjligheter till dialog och påverkan.	Pågående	▶
Kommunstyrelsen ska leda och samordna arbetet när det gäller införandet av barnchecklistan i samtliga nämnder	Barnchecklistan finns framtagen och kommunicerad men arbetet med att införa barnchecklistan som en del i beredningen av ärenden som rör barn och unga, har inte påbörjats.	Ej påbörjad	◇
2014 skall alla i kommunens verksamheter som jobbar med barn och ungdomar ha genomgått ICDP-utbildning nivå 1.	Kommunstyrelsens verksamheter har inte genomgått ICDP-utbildning.	Ej påbörjad	◇

5.4 STABIL EKONOMI I BALANS

Nämndens mål	Kommentar	
Alla budgetansvariga inom kommunstyrelsen ska hålla sin budget	KS teknik redovisar ett resultat mot budget med -1 115 vilket till stor del härrör sig till ökade personalkostnader. Övriga verksamheter visar totalt sett ett utfall i linje med den budgetram som tilldelats.	■
Öka andelen extern finansiering i form av t ex projektmedel, sponsring o.s.v.	Målet bedöms vara uppfyllt genom att andelen extern finansiering i form av projektmedel har ökat jämfört med föregående år.	●

Aktiviteter	Kommentar	Status	
Kommunstyrelsen ska utbilda och se till att öka kunskapen om kommunens budgetprocess och styrprinciper	Pågående arbete att informera och utbilda såväl politiker som personal i kommunens styrprinciper. Ett utbildningstillfälle kring styrprinciperna brukar förläggas i samband med ny mandatperiod.	Pågående	▶
Kommunstyrelsen ska sträva efter att öka andelen extern finansiering	Andelen extern finansiering i form av projektmedel har ökat jämfört med föregående år.	Pågående	▶

5.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR

Nämndens mål	Kommentar	
Minst två av kommunstyrelsens verksamheter ska inleda arbetet med Ständiga förbättringar så att det blir en modell för övriga verksamheter	Målet besöks uppfyllt genom att personalavdelningen och IT-avdelningen inlett arbetet med Ständiga förbättringar och fler verksamheter har påbörjat processer inom konceptet för ökad effektivitet och kvalitet.	
Att utreda och presentera en form av kommunal tjänstegaranti	Målet har inte uppfyllts under året. Kommunens ledningsgrupp har ansvaret för genomförande av utredning.	
Tillse att alla kommunstyrelsens verksamheter överväger att ta emot praktikanter, sommarjobbare och praoelver med utbildade handledare	Målet bedöms uppfyllt genom att samtliga verksamheter under kommunstyrelsen vid något tillfälle under året haft antingen praktikanter eller sommarjobbare inne under en period.	
Kommunstyrelsens verksamheter ska präglas av god arbetsmiljö som förebygger ohälsa	Den sammanlagda sjukfrånvaron bland kommunens personal minskar från 5,0% till 4,4%. Det totala ohälsotalet för kommunen har sjunkit till 32,2% under året.	
Förbättra matchningen av det rekryteringsbehov som finns i kommunen gentemot gruppen arbetssökande	Rankingen presenteras först 23 april 2013 men enkätsvaren har publicerats och visar att Dals-Ed ligger på ungefär samma nivå eller något sämre jämfört med föregående år vilket gör att målet bedöms inte uppnått.	

Aktiviteter	Kommentar	Status	
Kommunstyrelsen ska leda arbetet i kommunen med Ständiga förbättringar	Arbetet med ständiga förbättringar kopplat till lärande i arbetslivet (ESF projekt) påbörjades som handlar om kompetensutveckling för samtliga chefer.	Pågående	
Kommunstyrelsen ska prioritera utvecklingen av kommunens IT-verksamhet	Verksamheten har under året genomfört teambuilding och klarlagt roller och arbetsuppgifter i den delvis nya organisationen där verksamheten numer är lokaliserad till kommunhuset.	Pågående	
Kommunstyrelsen ska leda och samordna arbetet med att underlätta nämndernas framtida personalrekryteringar	Översyn har påbörjats för över tid hållbara verksamheter under kommunstyrelsen. Återstår att fortsätta med strategier för att möta det framtida rekryteringsbehovet inom övriga nämnder och verksamheter.	Pågående	
Nämnderna skall aktivt och strategiskt sörja för god kompetens och arbetsmiljö samt motverka mobbing	Genom bland annat lärande i arbetslivet (ESF projekt) kompetensutvecklas samtliga chefer. Under kommande år planeras en förändring av APT (arbetsplatsträffar) för att på ett tydligare och mer enhetligt sätt diskutera bland annat arbetsmiljöfrågor.	Pågående	
Kommunstyrelsen ska i samverkan med näringsliv och offentlig verksamhet i kommunen ta fram ett koncept kring framtida kompetensförsörjning och personalbemanning	Arbetet har påbörjats inom ramen för den så kallade kompetensplattformen där bland annat det lokala näringslivet ingår.	Pågående	
Kommunstyrelsen ska kartlägga och analysera		Avslutad	

Aktiviteter	Kommentar	Status
kommunens löneläge		
Kommunstyrelsen ska sträva efter att öka andelen heltidstjänster inom kommunstyrelsens verksamheter	Strävan finns om att där det är möjligt öka andelen heltidstjänster. Inom kost- och städverksamheten där det inom KS är flest icke heltidstjänster har de allra flesta som önskar heltidstjänster också erbjudits detta.	Pågående

6 VERKSAMHETSBESKRIVNINGAR

Verksamhet (kkr)	Nettoutfall	Nettobudget	Avvikelse
Kommunkontor/Kansli	4 954	4 870	-84
Ekonomikontor	1 471	1 775	304
Personalkontor	2 510	2 671	161
IT-avdelning	3 109	3 059	-50
Webbmaster	254	314	60
Räddningstjänst	3 959	3 947	-12
Civil- och totalförsvaret	-6	9	15
Integration	2	-1 102	-1 104
Arbetsmarknad	1 149	1 144	-5
Näringsliv	390	307	-83
Folkhälsa	282	310	28
Miljöverksamhet	1 207	1 210	3
Politisk verksamhet	1 455	1 476	21
Överförmyndare	257	257	0
Facklig verksamhet	497	413	-84
Företagshälsovård	71	170	99
Chefsutbildning	16	150	134
Personalbefrämjande	67	100	33
Information	78	77	-1
Projektsamverkan Dalsland	292	307	15
Medlemsavgifter	630	630	0
Turistverksamhet	1 367	1 429	62
Parker/grönområden/lekplatser	1 769	1 769	0
Exploatering och markreserv	52	80	28
Bostadsanpassning	363	359	-4
Fastigheter	-16 275	-15 717	558
Avskrivningar	10 799	11 492	693
Internräntekostnader	10 151	12 653	2 502
Summa	30 870	34 159	3 289

7 FRAMTIDEN

Arbetet med "Ständiga Förbättringar" fortsätter via LiA-projektet. Tekniska avdelningen omorganiseras och en ny teknisk chef rekryteras. Edshus AB blir en separat enhet med en egen chef.

Beslut om satsningarna på lokaler för skola och förskola skall tas, likaså för hur boendet för äldre skall utformas. En stor omflyttning inom kommunhuset skall genomföras, så att de olika enheternas personal hamnar närmare varandra.

Dals-Eds kommun tar hand om ekonomiadministrationen för Dalslands kommunernas kommunalförbund.

En omfattande analys av Bältnäs-området kommer att genomföras. Därefter upprättas en plan för att få bort alla föroreningar i marken.

Dals-Eds
kommun

Årsredovisning 2012 verksamhet till KF

KS Teknik och Serviceförvaltning

Innehållsförteckning

1 VERKSAMHETSOMRÅDE	4
2 EKONOMISKT UTFALL	5
3 PERIODENS HÄNDELSER	7
4 KOMMUNALA MÅL	8
4.1 HÅLLBAR UTVECKLING.....	8
4.1.1 <i>Dals-Ed ska ha en väl fungerande arbetsmarknad såväl lokalt som regionalt</i>	8
4.1.2 <i>Främja lika rättigheter och möjligheter för alla unga oavsett förutsättningar eller bakgrund</i>	8
4.1.3 <i>Underlätta för ungas inträde på arbetsmarknaden</i>	8
4.1.4 <i>Fortsatt minska kommunkoncernens totala energiförbrukning</i>	8
4.1.5 <i>Aktiv energirådgivning för kommunens medborgare</i>	8
4.1.6 <i>Besöksnäringen ska vara en mer betydande del av näringslivsstrukturen</i>	8
4.1.7 <i>Under 2012 ska kommunstyrelsens verksamheter infört ett systematiskt miljöarbete</i>	8
4.1.8 <i>Kommunstyrelsens olika verksamheter skall ha påbörjat ett kvalitetssäkringsarbete</i>	8
4.2 ATTRAKTIV KOMMUN.....	9
4.2.1 <i>Skapa förutsättningar för nybyggnation i kommunen</i>	9
4.2.2 <i>Underlätta och förenkla alla former av etableringar och bostäder</i>	9
4.2.3 <i>Alla ska känna ett ansvar för tätortens attraktivitet</i>	9
4.2.4 <i>Fortsatt projektering avseende tillskapande av Resecentrum Dals-Ed</i>	9
4.2.5 <i>Att med acceptabel tidsåtgång kunna arbets- och studiependla till och från Dals-Ed</i>	9
4.2.6 <i>Främja möjligheter för människor att bo och verka i hela kommunen</i>	9
4.2.7 <i>Att etapp 2 gällande Nössemarksvägen genomförs under 2012 samt att säkerställa finansieringen av den slutliga etapp 3</i>	9
4.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET	9
4.3.1 <i>Kommunstyrelsen och dess verksamheter ska genom öppenhet och delaktighet ha en god förankring med medborgarna och brukarna</i>	9
4.3.2 <i>Kommunstyrelsen ska tillse att barn och unga i Dals-Ed respekteras, ges möjlighet till utveckling, trygghet och delaktighet</i>	9
4.4 STABIL EKONOMI I BALANS	9
4.4.1 <i>Alla budgetansvariga inom kommunstyrelsen ska hålla sin budget</i>	10
4.4.2 <i>Öka andelen extern finansiering i form av t ex projektmedel, sponsring o.s.v.</i>	10
4.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR	10
4.5.1 <i>Minst två av kommunstyrelsens verksamheter ska inleda arbetet med Ständiga förbättringar så att det blir en modell för övriga verksamheter</i>	10

4.5.2	<i>Att utreda och presentera en form av kommunal tjänstegaranti</i>	<i>10</i>
4.5.3	<i>Tillse att alla kommunstyrelsens verksamheter överväger att ta emot praktikanter, sommarjobbare och praoelver med utbildade handledare</i>	<i>10</i>
4.5.4	<i>Kommunstyrelsens verksamheter ska präglas av god arbetsmiljö som förebygger ohälsa</i>	<i>10</i>
4.5.5	<i>Förbättra matchningen av det rekryteringsbehov som finns i kommunen gentemot gruppen arbetsökande</i>	<i>10</i>
5	VERKSAMHETSBESKRIVNINGAR.....	11
6	VERKSAMHETSMÅTT	14
7	FRAMTIDEN.....	16

1 VERKSAMHETSOMRÅDE

Teknik och Service hanterar de tekniska verksamheterna såsom markförvaltning, parker, gator, renhållning, VA-försörjning och fastigheter. Förvaltningen har även ansvaret för intern städ- och kostverksamhet.

Samordning och verkställande av kommunens byggnads- och anläggningsprojekt ligger också på förvaltningen.

2 EKONOMISKT UTFALL

Resultaträkning

Belopp i kkr	Bokslut 2011	Budget 2012	Bokslut 2012	Avvikelse 2012
Intäkter	48 502	48 709	48 291	-418
Summa intäkter	48 502	48 709	48 291	-418
Personalkostnader	22 735	22 742	23 898	-1 156
Övriga kostnader	36 937	36 962	36 503	459
Summa kostnader	59 672	59 704	60 401	-697
Årets resultat	-11 170	-10 995	-12 110	-1 115

Investeringar (kkr)

Objekt	Budget 2012	Bokslut 2012	Avvikelse
GS inventarier	100	225	-125
Beläggning gata	400	550	-150
Trakikterminal	10	0	10
Anslutning serviser VA	10	16	-6
Översiktlig proj VA	20	24	-4
Ledningskartverk	20	0	20
Reservvattentäkt	30	41	-11
Uppgradering reningsverk Håbol	400	493	-93
Köksinventarier	350	611	-261
Inventarier städ	50	97	-47
Objektsreserv serviceförvaltningen	700	10	690
Ombyggnad Vårdcentral Edsgärdet	273	311	-38
Barometern Hagaskolan	50	0	50
Småbåtshamn Kaj o Mark	70	70	0
Energieffektiviseringar/Deklarationer	100	37	63
Reningsverk åtgärder	50	376	-326
Vattenverk åtgärder	50	40	10
Passersystem åtgärder	50	94	-44
Terassparken åtgärder	60	81	-21
Brandstation omklädning	300	136	164
Renovering hissar	100	0	100
Fönster Hagaskolan	600	0	600
Ombyggnad skolor	350	383	-33
Utsikten omklädningsrum	500	770	-270
Taksarg Jordbrons företagshotell	0	166	-166

Objekt	Budget 2012	Bokslut 2012	Avvikelse
Parkering/asfalt Jordbrons företagshotell	200	183	17
Upprustning byggnader Bergslätts IP	100	0	100
Summa	4 943	4 714	229

3 PERIODENS HÄNDELSER

Energiplan för Jordbron är högaktuell, intresseanmälan till några aktörer på marknaden är aktuell att skicka ut under våren 2013.

Projektering och upphandling av ny vattenförsörjning till Toppen kommer att ske under 2013.

Hantverksupphandling klar.

Utredningar gällande Fokus lokalbehov har färdigställts för politiska beslut under 2013.

4 KOMMUNALA MÅL

4.1 HÅLLBAR UTVECKLING

4.1.1 *Dals-Ed ska ha en väl fungerande arbetsmarknad såväl lokalt som regionalt*

4.1.2 *Främja lika rättigheter och möjligheter för alla unga oavsett förutsättningar eller bakgrund*

4.1.3 *Underlätta för ungas inträde på arbetsmarknaden*

Verksamhetens mål	Kommentar
Säsongsarbete för ungdomar	Målet uppfyllt. 25 st ungdomar togs in i vår verksamhet.

4.1.4 *Fortsatt minska kommunkoncernens totala energiförbrukning*

4.1.5 *Aktiv energirådgivning för kommunens medborgare*

4.1.6 *Besöksnäringen ska vara en mer betydande del av näringslivsstrukturen*

4.1.7 *Under 2012 ska kommunstyrelsens verksamheter infört ett systematiskt miljöarbete*

4.1.8 *Kommunstyrelsens olika verksamheter skall ha påbörjat ett kvalitetssäkringsarbete.*

Verksamhetens mål	Kommentar
Det skall finnas aktuella handlingsplaner för att säkra den kommunala vattentillförseln till befolkningen vid alla tillfällen.	Målet uppfyllt. Sweco upprättat dokument och handlingar under 2011-2012.
Skollunchen skall erbjuda eleverna en tredjedel av dagens näringsbehov enl. SNR (Svensk näringsrekommendation)	Målet uppfyllt.
Egenkontroll för fastigheter.	Målet delvis uppfyllt. Edshus bostadsområden klara.
VA-verksamheten skall producera renvatten och rena spillvatten till en sådan mängd och kvalitet att hygieniska och miljömässiga krav uppnås under alla tider och situationer.	Målet uppfyllt genom provtagningar med godkänt resultat.
Kostverksamhetens kunder skall vara nöjda.	Målet delvis uppfyllt. 78 % nöjda.
Klimat- och miljöanpassning av måltidsverksamheterna.	Målet uppfyllt. Utfallet blev 15 % mot mål 5 %

4.2 ATTRAKTIV KOMMUN

4.2.1 Skapa förutsättningar för nybyggnation i kommunen

4.2.2 Underlätta och förenkla alla former av etableringar och bostäder

4.2.3 Alla ska känna ett ansvar för tätortens attraktivitet

Verksamhetens mål	Kommentar
Yttre skötsel.	Målet med enkät ej uppfyllt.

4.2.4 Fortsatt projektering avseende tillskapande av Resecentrum Dals-Ed

4.2.5 Att med acceptabel tidsåtgång kunna arbets- och studiependla till och från Dals-Ed

4.2.6 Främja möjligheter för människor att bo och verka i hela kommunen

4.2.7 Att etapp 2 gällande Nössemarksvägen genomförs under 2012 samt att säkerställa finansieringen av den slutliga etapp 3

Verksamhetens mål	Kommentar
Servicekontoret skall lyfta fram de vackra vyer som finns i kommunen genom att samhällets fastigheter och allmänna platser skall ge ett välordnat och rent intryck.	Målet uppfyllt. Större satsning under 2012 genom ungdomsarbeten och investeringar på grönområden i Edshus bostadsområden.

4.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

4.3.1 Kommunstyrelsen och dess verksamheter ska genom öppenhet och delaktighet ha en god förankring med medborgarna och brukarna.

Verksamhetens mål	Kommentar
Alla synpunkter, förslag och idéer skall bemötas med respekt.	Målet uppfyllt. Kost -och Städenheten har fått ett förslag som blev besvarat inom angiven tid.

4.3.2 Kommunstyrelsen ska tillse att barn och unga i Dals-Ed respekteras, ges möjlighet till utveckling, trygghet och delaktighet

4.4 STABIL EKONOMI I BALANS

4.4.1 Alla budgetansvariga inom kommunstyrelsen ska hålla sin budget

Verksamhetens mål	Kommentar
Servicekontorets anställda skall vara och känna sig delaktiga i det ekonomiska resultatet och alla verksamheter skall ha ett bokslut i balans efter omprioriteringar.	Ekonomiska utfallet ej uppfyllt. Genomgång av budgetföljsamhet har skett med budgetansvariga samt på APT.

4.4.2 Öka andelen extern finansiering i form av t ex projektmedel, sponsring o.s.v.

4.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR

4.5.1 Minst två av kommunstyrelsens verksamheter ska inleda arbetet med Ständiga förbättringar så att det blir en modell för övriga verksamheter

4.5.2 Att utreda och presentera en form av kommunal tjänstegaranti

4.5.3 Tillse att alla kommunstyrelsens verksamheter överväger att ta emot praktikanter, sommarjobbare och praoelver med utbildade handledare

4.5.4 Kommunstyrelsens verksamheter ska präglas av god arbetsmiljö som förebygger ohälsa

Verksamhetens mål	Kommentar
Bra arbetsmiljö genom gott arbetsklimat, trygghet, trivsel och arbetsglädje skall råda på servicekontorets alla arbetsplatser. Förebygga arbetsolyckor och arbetsskador, genom att använda de hjälpmedel och skyddsutrustning som finns.	Målet är uppfyllt. Ingen arbetsrelaterad sjukfrånvaro är rapporterad.

4.5.5 Förbättra matchningen av det rekryteringsbehov som finns i kommunen gentemot gruppen arbetssökande

5 VERKSAMHETSBEKRIVNINGAR

Kost o Städenheten

Kost- och städverksamheten i Dals-Eds kommun ligger under Teknik och Service. Kostenhetens huvuduppgifterna är att servera kommunens förskolor, grundskolor, gymnasieskola och äldreomsorg med måltider enligt önskemål från Focus och Socialnämnden. Städenheten omfattar all lokalvård i de flesta lokaler som ägs av kommunen.

Resultaträkning

	Bokslut 2011	Budget 2012	Bokslut 2012	Avvikelse 2012
Intäkter	17 791	17 494	17 759	265
Personalkostnader	10 948	11 587	11 730	-143
Övriga kostnader	4 724	4 838	4 728	110
Summa kostnader	15 672	16 425	16 458	-33
Årets resultat	2 119	1 069	1 301	232

Intäkterna har ökat med 265 000 under 2012 jämfört med vad som var budgeterat för året. De ökade intäkterna beror på att Kostenheten fått en extra förskoleavdelning Fjärilen och att det beställt extra städtimmar till Städenheten.

Personalkostnaderna har ökat med totalt 143 000 för Kost och städ, det beror på de ökade intäkterna under 2012.

Överskottet för de övriga kostnader beror främst på att Städenheten gjort förändringar kring dosering av medel vilket gjort att kostnaderna för kemikalier minskat.

Kostverksamheten har under året gjort förändringar i några av köken. I Edsgärdet kök har från och med mitten på höstterminen börjat laga maten till förskoleavdelningarna på Stallbacken, Äng, och Toppen förskolor, med positiv respons från brukarna. Anledningen till förflyttningen av förskolematen berodde på att Snörrumskök var för trångt för alla portionerna. Situationen på Snörrum kök har blivit bättre.

I maj fick alla anställda i Kostenheten gå en kurs i Mindre Matsvinn från Hushållningssällskapet för att lär mer om hur köken kan bli mer klimatsmarta och att både den slängda maten i matsalen och i köket skall bli mindre. Projektet kommer fortsätta under 2013 och kommunen går in i ett samarbete med VG-regionen.

En ergonomi kurs hölls för alla anställda i kost och städ. I städenheten genomförde alla ett moppkörkort för att lära sig ett ergonomiskt sätt att moppa golv, provet är i februari 2013

Fastighetsförvaltning

Resultaträkning

	Bokslut 2011	Budget 2012	Bokslut 2012	Avvikelse 2012
Intäkter	1 178	7 693	6 997	-696
Personalkostnader	2	4 119	4 566	-447
Övriga kostnader	15 749	14 626	14 330	296
Summa kostnader	15 751	18 745	18 896	-151
Årets resultat	-14 574	-11 052	-11 899	-847

VA, Renhållning o Gata/Park

Resultaträkning

	Bokslut 2011	Budget 2012	Bokslut 2012	Avvikelse 2012
Intäkter	25 588	19 339	19 444	105
Personalkostnader	8 736	4 271	5 112	-841
Övriga kostnader	15 886	17 324	16 631	693
Summa kostnader	24 622	21 595	21 743	-148
Årets resultat	967	-2 256	- 2 299	-43

Resultat- Överskott/underskott mot helårsbudget

Intäkter:

Aktivering eget arbete, Budget 650, utfall 177, diff -473.

Försäljning till Edshus, -250 mindre än budget.

Försäljning av vatten och renhållning har ökat externt med +250, men internt har det skett en förändring mot budget med -150

Personalkostnader:

Tekniskt kontor har iom föräldraledigheter haft mindre personalkostnader, +274.

I vår budget har vi tagit upp 40 till semestervikarier. Utfallet blev 270 pga ökad satsning på undomsarbete i linje med politisk viljeinriktning. Diff -230.

Övertid, OB och beredskap på GS och vaktmästeri, utfallet blev 830 mot budget 720, diff -110.

Sjuklön och semester, GS och vaktmästeri, utfallet blev 288 mot budget 9, diff -279.

I personalkostnaderna ingår 65 i marknad och övrigt, (vassbekämpning Lilla Lee).

VA-tekniker låg som budgeterat köp från GS med 400.

Övriga kostnader:

Ospecifierat sparkrav för Tekniskt Kontor för 2012 var 400, har uppfyllts genom sänkta energikostnader med 900.

KS-beslut 150 Hagalid

6 VERKSAMHETSMÅTT

Kostverksamheten

Beskrivning	2010	2011	2012
Totalkostnad exkl. kapitaltjänstkostnad i mkr	9,6	9,6	9,8
Totalt antal portioner	413 300	421 350	420 698
Genomsnittlig kostnad öper portion i kr	23,2	22,8	23,3

Städverksamheten

Beskrivning	2010	2011	2012
Avverkningsgrad m2/tim	247	250	271

Energi graddagskorrigerad kWh/m2

Beskrivning	2010	2011	2012
Bostäder	140,5	133,2	120,8
Lokaler	184,4	184,3	181,7

Avfall

Beskrivning	2010	2011	2012
Självfinansieringsgrad renhållning	108	117	100
Antal abonnenter hushållssopor veckohämtning	101	99	104
Antal abonnenter hushållssopor 14 d hämtning	1 442	1 515	1 458
Antal abonnenter hushållssopor 4 v hämtning	297	299	296
Antal abonnenter hushållssopor 12 v hämtning	124	123	123
Antal abonnenter fritidshus 14 d hämtning maj-sep	301	305	301
Antal abonnenter fritidshus månadshämtning	183	178	175
Antal ton hushållssopor	1 077	1 140	1 414
Antal ton förbränning	1 637	1 510	1 568

VA-verken

Beskrivning	2010	2011	2012
Nettokostnad mkr	-0,5	-0,1	0,1
Bruttokostnad mkr	7,1	7,2	7,5

Beskrivning	2010	2011	2012
Självfinansieringsgrad	103	101	99
Producerad mängd vatten i m3	200	211	210
Debiterad mängd vatten i m3	189	193	192
Ej debiterad mängd i %	6	9	9
Inkommande vatten reningsverk Brattesta i m3	299	299	295
Inkommande vatten i % av produktion	152	144	140
Uppkommen slammängd i m3	684	647	747

Gator

Beskrivning	2010	2011	2012
Totalt antal belagd/underhållen yta i m2	8 520	10 500	11 600
Totalkostnad exkl adm kkr	656	838	1 300 000
Genomsnittlig kostnad i kr/m2	77	80	112

7 FRAMTIDEN

Under 2013 kommer beslut i lokalfrågan för Fokus verksamheter att ske och byggprojektering planeras under hösten.

Vattenförsörjningen till Toppen beräknas bli färdigställd 2013.

Ny reserv-vattentäkt i Dals Ed planeras att tas i bruk under 2013-2014.

Fjärrvärmen på Jordbron beräknas komma igång under 2013-2014.

Ny renhållningsupphandling pågår med beslut och genomförande under 2013.

Utredning pågår huruvida kommunens hantering av vatten -och avloppsfrågor skall ingå i bolagsform tillsammans med närliggande kommuner.

Dals-Eds
kommun

Årsredovisning 2012 nämnd till KF

Plan- och byggnadsnämnden

Innehållsförteckning

<i>1 VERKSAMHETSOMRÅDE</i>	<i>3</i>
<i>2 EKONOMISKT UTFALL</i>	<i>4</i>
<i>3 ÅRETS HÄNDELSER</i>	<i>5</i>
<i>4 DRIFTPROJEKT</i>	<i>6</i>
<i>5 KOMMUNALA MÅL</i>	<i>7</i>
5.1 HÅLLBAR UTVECKLING	<i>7</i>
5.2 ATTRAKTIV KOMMUN.....	<i>7</i>
5.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET	<i>8</i>
5.4 STABIL EKONOMI I BALANS.....	<i>9</i>
5.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR.....	<i>9</i>
<i>6 VERKSAMHETSBEKRIVNINGAR</i>	<i>11</i>
<i>7 FRAMTIDEN</i>	<i>12</i>

1 VERKSAMHETSOMRÅDE

Plan- och byggnadsnämndens uppgift är att fullgöra kommunens ansvar inom plan- och byggväsendet bland annat handläggning av bygglov, rivningslov, marklov, förhandsbesked och strandskyddsdispenser. Tillsynsmyndighet enligt PBL.

Planläggning såsom detaljplaner och områdesbestämmelser, samt bistå kommunstyrelsen i den översiktliga planeringen.

Drift och underhåll av kommunens kart- och GIS-verksamhet.

Belägenhetsadresser och därtill hörande frågor.

2 EKONOMISKT UTFALL

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Intäkter	1 002	1 153	718	435
Summa intäkter	1 002	1 153	718	435
Personalkostnader	1 210	1 647	1 720	-73
Övriga kostnader	1 337	967	595	372
Summa kostnader	2 547	2 614	2 315	299
Årets resultat	-1 545	-1 461	-1 597	136

Resultat - Överskott/underskott mot helårsbudget

Nämnden har en nettobudget på 1 597 000 kronor. Intäkterna är 435 000 kronor högre än beräknat. Den politiska verksamheten och kartverksamheten ger ett överskott. Planverksamheten visar underskott, Totalt beräknas nämnden göra ett överskott på 136 000 kronor för 2012.

Ekonomiska effekter

Överskott på 136 000 kronor.

Konsekvenser av föreslagna åtgärder

Nämnden håller den budgetram som tilldelats. Ej färdigställda driftprojekt 2012 fortsätter 2013. Medel reserveras för eventuell återbetalning av bygglov som inte kommer att utföras.

Investeringar (tkr)

Objekt	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Inventarier	10	36	26
Summa	10	36	26

Kommunstyrelsen har tidigare beslutat att tilldela plan- och byggnadsnämnden 24 000 kr som ett tilläggsanslag i budget 2013 för åtgärder inom ärendehantering som har påbörjats 2012 men som inte har avslutats.

3 ÅRETS HÄNDELSER

206 ärenden har registrerats i byggreda. Exempel på bygglov är 3 villor, flerbostadshus med 14 lägenheter, ombyggnad lägenheter till LSS-boende, ombyggnad till HVB-hem, ny reception Gröne Backe camping, ny industribyggnad på Torps industriområde, moduler till Hagalid, 7 st fritidshus, 14 st strandskyddsdispenser och 52 övriga bygglov.

Inom ramen för tillsyn enligt plan- och bygglagen så har alla fastighetsägare som inte har fullgjort sina skyldigheter att utföra ventilationskontroll fått underrättelse och anmodan att inkomma med besiktningsprotokoll.

Tillägg till ÖP Landsbygdsutveckling i strandnära lägen har antagits av kommunfullmäktige och vunnit laga kraft. Se driftprojekt.

Samråd om fördjupad översiktsplan för Eds tätort har genomförts med ett stort intresse från allmänheten, bland annat har en studiecirkel arbetat med förslaget. Se även under driftprojekt.

Detaljplan för Jordbrons handels- och industriområde har varit utställt för samråd och granskning. Se även under driftprojekt.

Detaljplan vid Orrvägen har antagits och vunnit laga kraft. Se även driftprojekt.

4 DRIFTPROJEKT

3001 ÖP Landbygdsutveckling - tematiskt tillägg till översiktsplanen har antagits av kommunfullmäktige 2012-04-18 och har vunnit laga kraft. Planen har blivit 30 000 kr dyrare än budgeterat på grund av viss omarbetning av planförslaget efter granskningen till antagandet.

3002 FÖP ED - fördjupad översiktsplan för Eds tätort har varit ute på samråd. Planarbetet fortsätter 2013. Det finns 16 000 kr kvar som ska överföras till 2013.

3003 Detaljplan Jordbrons industriområde - har varit utställd för samråd och granskning. Planarbetet fortsätter 2013. Dagvattenutredning (budget 2012) och riskutredning för farligt godstransport järnväg (budget 2013) visade sig bli erforderligt. Planen har hittills blivit 91 000 kr dyrare än beräknat. Planarbetet fortsätter 2013.

3004 Detaljplan Orrvägen - har antagits av plan- och byggnadsnämnden och vunnit laga kraft.

5 KOMMUNALA MÅL

5.1 HÅLLBAR UTVECKLING

Målet är inte uppfyllt när det gäller OVK.

Arbetet med tillsynen/ förelägganden om åtgärder fortsätter 2013.

Nämndens mål	Kommentar	
Energianvändningen i byggnader ska minskas med minst 10 %	Målet är inte uppfyllt när det gäller OVK. Flera fastighetsägare har inte inkommit med besiktningsprotokoll.	■
All planläggning ska ta hänsyn till de nationella miljömålen och Sveriges folkhälsomål	Målet är uppfyllt. Miljö och folkhälsosyn har tagits vid antagande av detaljplan.	●

Aktiviteter	Kommentar	Status	
Plan och byggnadsnämnden ska i sin myndighets- och planeringsroll ta hänsyn till de nationella miljömålen och Sveriges folkhälsomål och särskilt beakta målen om energihushållning.	Beaktat i planprocesserna 2012.	Avslutad	✓

5.2 ATTRAKTIV KOMMUN

Målet är uppfyllt.

Tillägg till ÖP (antagen 2012) landsbygdsbygdsutveckling i strandnära lägen medger lättnader i strandskyddet för byggnation vid sjöarna.

Nämnden arbetar fortlöpande med planering. Under året har samråd hållits angående ED och FRAMTIDEN - FÖP för Eds tätort. Arbetet fortgår och mycket fokuseras på att skapa attraktivt boende i tätorten.

Vid allt planarbete beakta trafikförsörjningen och behovet av en god trafikmiljö.

Nämndens mål	Kommentar	
Ha en god framförhållning avseende planering så att olika behov inom handel, verksamheter och boende kan tillgodoses	Målet är uppfyllt. Nämnden arbetar fortlöpande med planering. Under året har samråd hållits angående ED och FRAMTIDEN - FÖP för Eds tätort. Arbetet fortgår och mycket fokuseras på att skapa attraktivt boende i tätorten.	●
Skapa möjligheter i översiktsplan och detaljplaner till attraktivt boende	Målet är uppfyllt. Nämnden arbetar fortlöpande med planering. Under året har samråd hållits angående ED och FRAMTIDEN - FÖP för Eds tätort. Arbetet fortgår och mycket fokuseras på att skapa attraktivt boende i tätorten.	●
Senast vid nästa mandatperiods utgång ha en väl genomarbetad och förankrad	Arbetet med den kommunfattande översiktsplanen har inte påbörjats.	◆

Nämndens mål	Kommentar
översiktsplan som skapar en långsiktig hållbar samhällsstruktur	
Plan- och byggnadsnämnden ska i allt planarbete vara offensiv när det gäller att utveckla infrastrukturen med särskilt fokus på trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö.	Målet är uppfyllt. Vid allt planarbete har beaktats frågor avseende trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö.

Aktiviteter	Kommentar	Status
Plan- och byggnadsnämnden ska i allt planarbete beakta möjligheterna till attraktiva boende- och verksamhetsmiljöer.	Tematiskt tillägg till översiktsplanen avseende landsbygdsutveckling i strandnära områden (LIS) har antagits av kommunfullmäktige 2012-04-18 och har vunnit laga kraft 2012-05-21. Detta möjliggör större möjligheter att bygga inom strandskyddade områden vid sjöar. I arbetet med fördjupad översiktsplan för Eds tätort har diskuterats möjligheter att finna attraktivt central boende.	Avslutad
Plan- och byggnadsnämnden ska i allt planarbete vara offensiv när det gäller att utveckla infrastrukturen med särskilt fokus på trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö.	Beaktat i planprocesserna 2012.	Avslutad

5.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

Målet är uppfyllt.

Hemsidan har omarbetats och förbättrats.

Barn och ungdomars behov har beaktats i planprocesserna. Den fördjupade översiktsplanen för Eds tätorten ställdes ut för samråd på Hagaskolan och elevrådet bjöds in särskilt för att lämna synpunkter. Det kom dock inte in några synpunkter.

Nämndens mål	Kommentar
Information om bygglov och planer ska vara tillgänglig för alla	Målet är uppfyllt. Hemsidan har omarbetats och förbättrats.
Plan- och byggnadsnämnden ska ha en god dialog med alla medborgare såväl unga som gamla när det gäller planering och byggnation	Målet är uppfyllt. Barn och ungdomars behov har beaktats i planprocesserna. Den fördjupade översiktsplanen för Eds tätorten ställdes ut för samråd på Hagaskolan och elevrådet bjöds in särskilt för att lämna synpunkter. Det kom dock inte in några synpunkter.
Barn och ungdomars behov beaktas i samhällsplaneringen	Målet är uppfyllt. Barn och ungdomars behov har beaktats i planprocesserna. Den fördjupade översiktsplanen för Eds tätorten ställdes ut för samråd på Hagaskolan och elevrådet bjöds in särskilt för

Nämndens mål	Kommentar
	att lämna synpunkter. Det kom dock inte in några synpunkter.

Aktiviteter	Kommentar	Status
Information om bygglov och planer ska vara lättillgängligt för alla.	Hemsidan är kompletterad och omarbetad.	Avslutad ✓
Plan- och byggnadsnämnden ska ha en god dialog med alla medborgare såväl unga som äldre när det gäller planering och byggnation.	När fördjupad översiktsplan för Eds tätort var ute på samråd fanns formulär på hemsidan där medborgarna kunde lämna sina synpunkter. Ett samrådsmöte avseende detaljplan för Jordbrons industri- och handelsområde har hållits.	Avslutad ✓
All beredning av ärende som berör barn och ungdomar skall bedömas utifrån kommunens barnchecklista eller jämförbar dokumentation.	Beaktat vid ärendehandläggningen.	Avslutad ✓

5.4 STABIL EKONOMI I BALANS

Målet är uppfyllt.

Totalt sett följer nämnden budgetram med ett positivt resultat på 136 000 kronor.

Nämndens mål	Kommentar
Del av verksamheten finansieras av avgifter.	Målet är uppfyllt.
Verksamheten får inte ha större volym på sin verksamhet än vad budgeten tillåter.	Målet är uppfyllt. Nämnden visar ett positivt resultat.

Aktiviteter	Kommentar	Status
Nämnderna skall bedriva verksamheten inom tilldelad budget	Vi har ett positivt resultat.	Avslutad ✓
Plan- och byggnadsnämndens planverksamhet ska huvudsakligen finansieras inom ramen för nämndens övriga avgifter och intäkter.	Vi har finansierat planprojekten inom budgetram.	Avslutad ✓

5.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR

Målet är uppfyllt.

Plan- och byggkontoret har arbetat efter LEAN-konceptet med ständiga förbättringar.

Handläggningstiden har oftast varit kortare än 10 veckor.

Nämndens mål	Kommentar	
Handläggningen av ärenden ska vara snabb, korrekt och rättsäker	Målet är uppfyllt. Handläggningstiden har oftast varit kortare än 10 veckor.	
Verka för att skapa en trivsamt arbetsplats där alla medarbetare känner sig motiverade och delaktiga	Målet är uppfyllt.	

Aktiviteter	Kommentar	Status	
Handläggning av ärenden och planer inom Plan-och byggnadsnämndens område ska vara snabb, korrekt och rättssäker.	Vi följer checklistor för handläggning.	Avslutad	
Nämnderna skall aktivt och strategiskt sörja för god kompetens och arbetsmiljö samt motverka mobbing		Avslutad	

6 VERKSAMHETSBEKRIVNINGAR

Nämndens verksamheter är följande:

1030 Politisk verksamhet

2904 Plan- och byggkontor

2011 Planverksamhet

2012 Kart- och GIS verksamhet

7 FRAMTIDEN

Under 2013 är det aktuellt att arbeta med följande.

- Antagande av detaljplan för Jordbrons industri- och handelsområde
- Planprogram för Resecentrum
- Återuppta detaljplanarbetet för Hökedalens industriområde.
- Övriga detaljplaner upprättas utifrån de behov som föreligger med avstämning i plangruppen.
- Fortsätta arbetet med fördjupad översiktsplan Eds tätort. Utställning granskning och antagande.
- Riktlinjer för arbetet med översyn ÖP 03 inför fortsatt arbete 2014-2015.
- Fortlöpande arbete med ansökningar om bygglov, anmälningsärenden mm.
- Fortlöpande tillsynsarbete enligt plan- och bygglagen. (Exempel: OVK, hissar, ovårdade tomter och byggnader)
- Tillsynsplan ska upprättas.

Dals-Eds
kommun

Årsredovisning 2012 nämnd till KF

FOKUS-nämnden

Innehållsförteckning

1 VERKSAMHETSOMRÅDE	3
2 EKONOMISKT UTFALL	4
3 ÅRETS HÄNDELSER	6
4 DRIFTPROJEKT	8
5 KOMMUNALA MÅL	10
5.1 HÅLLBAR UTVECKLING	10
5.2 ATTRAKTIV KOMMUN.....	11
5.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET	12
5.4 STABIL EKONOMI I BALANS.....	13
5.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR.....	14
6 VERKSAMHETSBEKRIVNINGAR	15
6.1 Administrativa enheter.....	15
6.2 Politisk verksamhet.....	15
6.3 Kulturverksamhet.....	15
Allmän kulturverksamhet.....	15
Bibliotek.....	16
Kulturskola.....	17
6.4 Fritidsverksamhet	17
Allmän fritidsverksamhet.....	17
Ungdomens hus 20MTW.....	18
6.5 Förskoleverksamhet och fritidshem	18
Förskolor.....	19
Pedagogisk omsorg.....	19
Fritidshem	19
6.6 Grund- och grundsärskola	20
Grundskola.....	20
Grundsärskola.....	20
6.7 Gymnasie- och gymnasiesärskola.....	20
Gymnasie- och gymnasiesärskola - externt	20
Utsiktens gymnasieskola.....	21
Utsiktens gymnasiesärskola.....	21
6.8 Vuxenutbildning	21
7 FRAMTIDEN	23

1 VERKSAMHETSOMRÅDE

FOKUS-nämndens uppgift är att fullgöra kommunens ansvar inom fritids- och kulturverksamhet och det offentliga skolväsendet för barn, ungdomar och vuxna. Det omfattar förskoleverksamhet, grundskola, särskola, gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning. Nämnden ansvarar också för svenskundervisning för invandrare, uppdragsutbildning för vuxna och ungdomsplatser.

2 EKONOMISKT UTFALL

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Intäkter	58 242	60 798	60 090	708
Summa intäkter	58 242	60 798	60 090	708
Personalkostnader	92 725	99 464	94 933	4 531
Övriga kostnader	61 571	62 963	59 102	3 861
Summa kostnader	154 296	162 427	154 035	8 392
Årets resultat	-96 054	-101 629	-93 945	-7 684

Sammanfattning

Det preliminära bokslutet visar på stor avvikelse från tidigare prognoser. I tredje kvartalsuppföljningen 2012 beskrevs i prognosen ett befarat minusresultat om ca 5 mkr. Orsakerna till denna avvikelse beskrivs nedan.

Till detta kommer det faktum att kommunikationen i halvårsbokslutet samt i tredje kvartalsuppföljningen har brutit och endast synts förvarna om ett underskott kring 2,5 mkr. Orsakerna till detta analyseras och hanteras tillsammans med kommunledningen.

Sammanfattning huvudsakliga avvikelser från prognos:

1. Obligatoriska särskolan. Under hösten tillkommande elever (skola, tilläggsbelopp, skolskjuts) ca 700 tkr.
2. Ny metod för beräkning av semesterskuld . (Utreds vidare). Normal omfattning ca 400 tkr. 2012 ca 900 tkr.
3. Lanseringskostnader gymnasieskolans nya program. Överstiger budget med ca 400 tkr.
4. Uteblivet bidrag från Arbetsförmedlingen för praktikhandledning om 600 tkr.
5. Ökad kostnad för SFI avvikelse från prognos med ca 100 tkr.

Bedömning

Utifrån tidigare prognoser har verksamhetsansvariga redan iscensatt en mängd åtgärder på respektive område för att anpassa kostnaderna 2013. Dock måste ytterligare åtgärder till för att möta de avvikelser från prognos som redovisats ovan.

Investeringar (tkr)

Objekt	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Inventarier kansli FOKUS	5	20	15
Snörrumskolan	185	185	0
Förskolor	60	121	61
Hagaskolan	12	12	0
Utsikten	0	37	37
Bibliotek	16	21	5

Objekt	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Vuxenutbildning	4	8	4
FOKUS-IT	162	178	16
Stallbacken kulturhus	-75	0	75
Summa	369	582	213

FOKUS-nämnden har kvar drygt 0,2 Mkr från 2012 års investeringsanslag.

Av detta avser 75 000 kronor externt bidrag till Stallbackens kulturhus (bio).

Förskolorna har påbörjat ett par objekt som kommer att avslutas under våren 2013.

Utsikten hade ett anslag till ljud-/bildanläggning i aulan som var planerat samfinansierat med kommunstyrelsen ("fullmäktige" salen).

I övrigt återstår anslag för IT-satsningar inom FOKUS-nämndens olika verksamheter. Anslaget är planerat att användas under 2013 efter genomlysning av behov.

Återstående anslag har beslutats medflyttat till 2013 för färdigställande.

3 ÅRETS HÄNDELSER

Händelserikt år för FOKUS

2012 var ett ovanligt år på flera sätt för FOKUS, men ett år fyllt av verksamheter och aktiviteter som kommer praktiskt taget alla medborgare till del. Verksamheternas bredd och höga ambitionsnivå blir tydlig i en översiktlig redovisning av året:

Barnomsorg

Arbetet med implementeringen av den nya skollagen och den reviderade läroplanen fortsatte. I arbetet används förutom fortbildning, även personalens egen kompetens. Ett viktigt område är att systematisera dokumentationen utifrån de nya förutsättningar som finns i läroplanen.

All personal har fått utbildning i HLR (hjärt- och lungräddning) i samarbete med räddningstjänsten.

Ett projekt kallat HYFS (hygienarbete i förskolan), ett flertal miljöprojekt samt en satsning inom matematik, teknik och naturvetenskap har genomförts

Fritidshem

Läsläsningen är i gång på fritids för de barn som är kvar sent på eftermiddagen och det sker i samverkan med klasslärarna.

Fritids är alltid öppet alla dagar på alla lov, då det finns behov för barn att vara på fritids. Öppettiderna är 6.00 - 18.00

Under våren arbetade fritidsbarn och personal tillsammans med att förbereda och genomföra en vårsoaré. Det var barnen som planerade och genomförde kvällen med hjälp av personalen. De hade en föreställning med sång, dans, trolleri samt vernissage med sina alster av olika slag.

Fritidsråd har startats upp.

En ny fritidsavdelning på Haga öppnades i augusti och omstrukturering av de fyra avdelningarna på Snörum genomfördes.

Grundskola

Regelbundna elevuppföljningar dokumenteras.

Mycket arbete med Lgr-11 har fortsatt i arbetslagen.

Många elever har tagit del av Sv2-undervisningen. Det är många elever av utländsk härkomst som börjar skolan och många som flyttar vidare.

Flera kulturarrangemang har genomförtssåsom julspele/ musikalere, luciafirande.

Vårterminen 2012 präglades av stora ansträngningar för att resultaten från höstterminen 2011 skulle förbättras. Under våren var det öven första gången som de nya nationella proven i år 6 genomfördes, vilket påverkade mycket i fråga om undervisning och resurs. Arbetet var mycket mer omfattande är motsvarande prov i år 5.

Inför höstterminen genomfördes förändringar som hade som sitt främsta syfte att minimera bortfallet av den utlagda undervisningstiden, samt ge eleverna en möjlighet att förstärka områden där lägre betyg uppnås, främst inom teoretiska ämnen.

Utsiktens gymnasieskola

Gymnasiet har under året arbetat med att utbilda personalen tillsammans med STEP i entreprenöriellt lärande vilket har lett till mer tematiska studier för eleverna redan detta läsår.

Eleverna deltar i flera projekt som sagovandring, skoterkörkort, vinterresa och evenemanget Dalsland X-Country.

Att skapa, profilera och marknadsföra den första skandinaviska gymnasieskolan i Sverige har präglat

året.

Utsiktens gymnasiesärskola

Arbetslaget IVP 1-2 gjorde under jan-feb en satsning på arbetsminnesträning.möjlig tack vare skolans en-till-en lösning när det gäller datorer.

Ett tjugotal personal från skola och boende genomgick under sportlovet en 3-dagarsutbildning kallad Studio 3. Utbildningen syftade till att ge personal kunskap och verktyg för att arbeta med elever med utmanande beteende.

Under 2012 genomfördes ett pedagogiskt utvecklingsprojekt delfinansierat av SPSM inom utomhuspedagogik/platsrelaterat lärande. Elevgrupper från alla programmen deltog i projektet.

En mängd elevaktiviteter genomfördes, såsom:

- SPA-kväll.
- Friluftaktiviteter såsom fiske, skidåkning, svamp- och bärplockning,paddling etc.
- Utflykt till Kosteröarnas naturreservat.
- Sagovandring i naturmiljö.
- Filmfestival med egenproducerad film.
- Vinterutbildning - slalom och längd.
- Temavecka "Kärlek och hat".

Boende med särskild service

Socialstyrelsen har varit på 3 tillsynsbesök under 2012.

Under sportlovet genomgick en stor del av personalen en utbildning kallad Studio 3, för att fördjupa personalens kunskaper om utåtagerande ungdomar.

Extern handledning har genomförts för en personalgrupp, övriga har intern handledning.

Verksamheten införde dokumentationsprogrammet Procapita from jan 2012. Genom dokumentationsprogrammet uppfyller verksamheten LSS-lagens krav på rättssäkerhet i dokumentation.

Vuxenutbildning

Vuxkurser och yrkeskurser har gått som planerat. En särskild skogsutbildning för 8 personer har genomförts i samarbete med Svensk Skogsservice AB.

Ungdomsgård och kulturskola

Fritidsgården 20 MTW färdigställdes under 2012. En omfattande renovering har utförts. Flera nya verksamhetsrum har färdigställts, bland annat en stor sal på drygt 120 kvm. I denna sal finns speglar och räcken utmed väggarna för att tillgodose Kulturskolans dansundervisning.

Enkel matlagning har blivit ett vanligt inslag i verksamheten. Verksamheten har fått 10.000 kr från projektet Sunda Tråden för inköp av livsmedel.

Utöver de vanliga aktiviteterna så det arrangerats tjejkväll/natt 2-3 januari. Lisebergsresa 16/5. Julmys 19/12. Fritidsgården har haft mycket besök av ensamkommande flyktingbarn under 2012.

Under sommaren har lokalerna använts som utställningslokaler för lokala konstnärer.

UKM arrangerades i samarbete med Fritid&Kultur 10 mars. Två vårkonsserter och dansshow inför stor publik arrangerades under våren.

Kulturskolans Dag samt Luciakonsert har genomförts med gott resultat. Dals-Eds lucia framträdde i många sammanhang under en kort period.

Kommunens första Kulturvecka arrangerades i september i samarbete mellan kulturchef, folkhälsosamordnare och kommunsekreterare.

Antalet danselever ökade kraftigt till 148 elever under höstterminen.

Allmän fritid och kulturverksamhet

Samtliga dalslandsbibliotek har nu en gemensam biblioteksdatakatalog. Det gemensamma mediabeståndet är tillgängligt för alla låntagare. Representanter för bibliotekspersonalen träffas regelbundet för att diskutera samordning och utveckling.

Under hösten höll biblioteket internetkurser för absoluta nybörjare i samarbete med den nationella kampanjen för digital delaktighet "Digidel".

Årets filmfestival har genomförts. Antalet sålda biljetter uppgick till 1015 st. Dessutom har det visats skolfilm för samtliga elever i förskolor och skolor.

UKM (Ung Kultur Möts) arrangerades den 10 mars i ett fullsatt Stallbacken. Totalt deltog drygt 30 ungdomar med scenframträdanden eller med konstverk. Dessutom var ca 15 ungdomar engagerade som "crew".

På biblioteket har visats 11 större utställningar samt ett antal mindre utställningar i glasmonter.

I samarbete med Landsarkivet i Göteborg arrangerades "Arkivresan - hållplats Dals-Ed" den 25.2. Personal från Landsarkivet föreläste och visade material från sina samlingar.

I samarbete med exploateringskoordinator har hyreskontrakt arbetats fram med de föreningar som har egna lokaler.

Valborg och nationaldag har firats traditionsenligt. Årets kulturstipendiat var Karl-Erik Andersson, som mottog priset i samband med nationaldagsfirandet.

Under maj presenterades bebyggelseinventeringen för Dals-Eds socken för allmänheten. Carina Carlsson, Västarvet, som gjort inventeringen, fick många frågor vid det välbesökta mötet på Stallbacken.

Den 14 september var det start för "Kultur för Alla" - Dals-Eds kulturvecka som planeras bli ett årligt återkommande arrangemang.

Den 19 oktober var det premiär för satellitsändningar på biografen. Operan Trollflöjten visades.

Gemensam verksamhet

För förvaltningen centralt har året präglats av bytet av förvaltningschef. En längre tids vakans på posten, samt det faktum att skoljuristen gick på föräldraledighet, ökade arbetsbelastningen markant på kvarvarande personal och lämnade verksamheterna utan tydlig styrning.

4 DRIFTPROJEKT

Grundskola

Snörrumskolan har sökt och fått beviljat pengar från Skolverket för projektet "Basfärdigheter läsa, skriva och räkna".

Genom projektpengarna har skolan haft en pedagog anställd på halvtid som har förstärkt arbetet med framförallt läsa och skriva i åk 2. Vi ser resultat i elevernas läs och skrivutveckling.

Utsiktens gymnasiesärskola

Ett driftprojekt är ansökt och beviljat inför 2012. Genom statsbidrag som SPSM fördelar i SIS- medel (särskilda insatser inom skolområdet) implementerar gymnasiesärskolan utomhuspedagogik på samtliga program. Projektet syftar till att öka tillgängligheten för lärande bland gymnasiesärskolans elever.

Beviljat bidrag: 529 000 kr

Ungdomsgård och kulturskola

Vi har under några år haft en projektanställning med medel från HSN. Under 2012 har han lagt mycket tid på att i detalj vara med i projekteringen av etapp 2 vid renoveringen av fritidsgården 20 mtw. Han har även varit mycket engagerad i inköp av utrustning till lokalerna. Detta sammantaget kommer att ha

stor betydelse i framtiden. Han har med stor framgång fått igång en grupp lite äldre ungdomar att arrangera LAN vid flera tillfällen. Tillsammans med en grupp elever har vi och Fokusnämndens ordförande gjort ett studiebesök i Mora den 24-25/10 i samband med deras demokratidag. Vi siktar på att genomföra Demokratidag hos oss 2013. Från projektet Sunda tråden erhöll vi 10.000 kr för att använda till matlagning tillsammans med våra ungdomar.

5 KOMMUNALA MÅL

5.1 HÅLLBAR UTVECKLING

FOKUS arbetar systematiskt och långsiktigt för god målpåfyllelse inom utvecklingsområdets inriktningsmål.

Nämndens mål	Kommentar	
Kommunens invånare ska vara väl förberedda att möta sin framtid vad gäller kunskap och kompetens	<p>Skollagens skrivning 3 kap. 3 § om barns och elevers utveckling mot målen lyder:</p> <p><i>"Barnens och elevernas lärande och personliga utveckling</i></p> <p>3 § <i>Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål..."</i></p> <p>Genomgående i FOKUS verksamheter inriktas arbetet mot att förbereda för individens framtid. Det kan handla om arbetet med att förbereda för läsinläring i Förskoleklass, att studera mot grundskolans kunskapsmål eller att i gymnasiesärskolans elevboende utveckla egenkompetens för ett självständigt liv.</p> <p>På många områden är arbetet mycket framgångsrikt. I årskurserna 5 respektive 8 stäms andelen elever som anger att de är väl förberedda inför framtidens val vad gäller utbildnings- och arbetslivsmöjligheter av. I årskurs 8 anger 75% av eleverna detta, i årskurs 5 hela 97,6%.</p> <p>Grundskolans resultat ligger inom målområdet "bland de 25% bästa i Sverige" och Utsiktens gymnasium har en mycket hög andel elever som lämnar utbildningen med fullständigt slutbetyg.</p>	
Skolan ska ha nära samverkan med arbetsliv och närsamhället i övrigt för att förbereda eleverna inför framtida val - utbildning och arbetsliv.	<p>I Skolinspektionens inspektionsbeslut efter kvalitetsgranskning av studie- och yrkesvägledning vid Hagaskolans, Dals-Eds kommun inleds sammanfattningen med: "Studie- och yrkesvägledningen vid Hagaskolan fungerar i stort väl. Skolans studie- och yrkesvägledare arbetar för att ge eleverna en grund för att kunna göra val till gymnasiet." Samtidigt pekas arbetet med arbetslivsanknytning ut som ett utvecklingsområde.</p> <p>Från barnomsorgens studiebesök till grundskolans prao och gymnasiesärskolans arbetsplatsförlagda lärande ingår samverkan med arbetsliv och närsamhälle som ett naturligt inslag i verksamheterna. Tydligare mål för arbetet, samt förtydligande av gemensamma rutiner enligt Skolinspektionens beslut, tillhör områdets utvecklingsarbete.</p>	
Dals-Eds kommun ska stödja ungdomars olika önskemål om utbildning både inom gymnasiet och eftergymnasial.	Elevernas förstahandsval har tillgodosetts till 100%.	
Fritidsgården och kulturskolan ska vara kreativa samlingsplatser för kommunens ungdomar som tillvaratar deras idéer och intressen.	Verksamheterna fångar framgångsrikt upp ungdomarnas intressen och engagemang, med fokus på ungdomar till och med högstadiet.	
Öka medvetenhet om allas ansvar för	Förutom arbetet utifrån de nationella styrdokumentens mål,	

Nämndens mål	Kommentar	
vår gemensamma miljö	fortsätter också antalet miljöörkort att öka.	
Alla som arbetar med barn och ungdomar ska verka för ett gemensamt och positivt förhållningssätt	ICDP-satsningen fortgår löpande.	♦
En familjecentral som stödjer alla familjer med småbarn i deras utveckling som föräldrar.	Arbetet fortgår med goda resultat.	●
Förskoleverksamheten ska stärka varje barns nyfikenhet och självkänsla samt skapa harmoniska och trygga uppväxtmiljö. Barnen ska bli väl rustade för skola och fritid.	Målet följs upp i utvecklingsarbete med dokumentation för pedagogisk planering.	●
Kommunen ska särskilt uppmuntra och stödja föreningar som skapar nya aktiviteter för barn och ungdomar.	Fritidsförvaltningen arbetar i enlighet med kommunens mål.	●

Aktiviteter	Kommentar	Status	
Avrapportering kommunens elever i externa gymnasieskolor.	Brev med information om att Dals-Eds elevernas gymnasieresultat skickas ut till gymnasieskolorna i slutet av maj. Resultaten har kommit in och bearbetats. Beställningen bedöms som verkställt och avslutas.	Avslutad	✓
Alla elever som går ur gymnasieskolan ska ha en god kunskap i hur man söker jobb och utbildningar.	Ingår i gymnasieförordningen.	Avslutad	✓
FOKUS-nämnden skall minska mängden olovlig frånvaro i skolan.	Nya frånvarorutiner med omedelbar kontakt för all oanmäld frånvaro har resulterat i andelen elever med anmält frånvaro är hög. Graden av oanmält frånvaro är således låg.	Avslutad	✓
FOKUS-nämnden skall utveckla aktiva samverkansformer med socialnämnden.	Arbetet med att ta fram olika typer av samverkansformer pågår ständigt.	Pågående	▶

5.2 ATTRAKTIV KOMMUN

FOKUS bidrar till hög måluppfyllelse inom gällande målområden.

Nämndens mål	Kommentar	
Biblioteket ska bidra till ett levande centrum	Utställningar och aktiviteter kännetecknar bibliotekets verksamhet.	●
Verksamheterna ska arbeta för att erbjuda kommuninvånarna variation och bredd för att skapa valmöjligheter.	Måluppfyllelsen i nyckeltal mycket god.	●
LSS § 6: Verksamheten i gymnasiesärskolans boenden ska vara av god kvalitet	Verksamheten uppvisar mycket goda resultat i Socialstyrelsens återkommande förberedda respektive oförberedda inspektioner.	♦
Alla verksamheter ska arbeta för säkra	På samtliga verksamheter APT är arbetsmiljö en stående	♦

Nämndens mål	Kommentar
och attraktiva verksamhetsmiljöer	punkt. När det gäller attraktiva verksamhetsmiljöer pågår en lokalutredning som omfattar grund- och förskola.

Aktiviteter	Kommentar	Status
FOKUS-nämnden skall öka möjligheten till valfrihet inom barnomsorgen.	Enkät utskickad till föräldrar.	Pågående

5.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

Utvecklingsområdet är av sådan karaktär att målen aldrig kan sägas vara uppfyllda, även om måluppfyllelsen i många verksamheter är god.

Nämndens mål	Kommentar	Status
Kommunens invånare ska genom bibliotek ha fri tillgång till information och kunskap	Måluppfyllelsen enligt nyckeltalen mycket god.	
Kommuninvånarna ska ges möjlighet att lämna synpunkter på verksamheterna	Tillgängligheten är god och synpunkter följs upp årligen genom enkäter för verksamheterna.	
Varje medarbetare ska ta ansvar för barns och elevers rätt till trygghet samt möjlighet att utveckla förmågan till både självförtroende och hänsynstagande	Förebyggande arbete och uppföljning genomförs i alla verksamheter.	
Brist på respekt för medmänniskor ska oavsett uttrycksform motverkas på ett tidigt stadium	Diskriminering, kränkningar, främlingsfientlighet och liknande, motverkas tydligt på ett tidigt stadium.	

Aktiviteter	Kommentar	Status
Kommunens invånare skall genom biblioteket ha fri tillgång till information och kunskap.	Kommunens invånare har genom biblioteket fri tillgång till information och kunskap under de öppettider som kan erbjudas. På biblioteket kan invånare och besökare i kommunen använda datorer.	Avslutad
FOKUS-nämnden skall utveckla former för medborgardialog	Inom FOKUS-förvaltningen finns idag olika typer av dialoger på olika nivåer i verksamheterna t ex utvecklingssamtal, föräldramöten, föräldraråd samt enkäter till både barn/elever och föräldrar. Fortfarande finns flera utvecklingsområden som t e x återkoppling av enkäterna samt dialoger på central nivå.	Pågående
2014 skall alla i kommunens verksamheter som jobbar med barn och ungdomar ha genomgått ICDP-utbildning nivå 1.	Aktiviteten finns som nyckeltal.	Avslutad
Verksamheten på ungdomsgården 20 MTW skall bedrivas med ett stort inflytande från ungdomarna.	Ungdomarna har varit med och påverkat utformningen av de nya lokalerna samt de aktiviteter som genomförs i lokalerna. Dialogen sker kontinuerligt mellan ungdomar och personal.	Avslutad

Aktiviteter	Kommentar	Status	
FOKUS-nämnden skall aktivt och strategiskt sörja för god studiemiljö samt motverka mobbing bland barn.	Ingår i det nationella uppdraget och beaktas av Skolinspektionen vid besök. Se även Likabehandlingsplanarbetet i verksamheterna.	Avslutad	✓
All beredning av ärende som berör barn och ungdomar skall bedömas utifrån kommunens barnchecklista eller jämförbar dokumentation.	Barnchecklistan ingår som en del i beredning av samtliga ärenden hos FOKUS-nämnden.	Avslutad	✓

5.4 STABIL EKONOMI I BALANS

I stort sett samtliga verksamheter har haft ett bokslut överensstämmande med budget.

Vuxenutbildningen har ett stort överskott (ca 0,6 Mkr) beroende bland annat på en ökad statlig finansiering. Utsiktens gymnasieskola är inne i en tid där anpassning till färre elever och eventuellt nya program pågår, och ett större underskott har noterats.

Måluppfyllelsen för 2012 är inte bra vad gäller nämndens mål, vilket innebär att FOKUS-nämnden inte bidrar till en stabil ekonomi i balans för Dals-Eds kommun.

FOKUS-nämnden fick inför 2012 fått anpassningskrav motsvarande 2,5 Mkr med krav om att ligga i nivå med standardkostnaderna för förskola, grundskola och gymnasieskola. Beräkningen utgick från 2009 års redovisning som visade på stora avvikelser för barnomsorg, grundskola och gymnasieskola. Den störste avvikelsen avser barnomsorg som kan bero på nuvarande skatteutjämningsystem. Ett nytt skatteutjämningsystem ligger för beslut och planeras införas från 2014.

Utifrån senaste jämförelsen kommunens kostnader och standardkostnader (redovisning 2010) som blev offentlig september 2012 har differenserna mot standardkostnaderna blivit mindre. För gymnasieskolan har den eliminerats och grundskolans avvikelse är inte lika stor som tidigare år. Skillnaden för barnomsorgen har förbättrats obetydligt.

Nämndens mål	Kommentar	
Varje verksamhetsområde ska vid halvårsbokslutet redovisa ett outnyttjat utrymme om 3 % brutto.	För några verksamhetsansvariga har det under våren varit svårt att skapa ett outnyttjat ekonomiskt utrymme. Detta har fått konsekvenser för möjligheterna att nå ett resultat i balans.	■
Alla verksamheter ska delta i driftprojekt som dels ger erfarenhetsutbyte samt extern finansiering.	Tre verksamheter har under året deltagit i externt finansierade projekt. För ytterligare information se "Driftprojekt".	●
Inom Fokus ska alla verksamheter ha bokslut i balans	Ingen bra måluppfyllnad för 2012. Svårigheter att anpassa verksamheterna till dels tilldelad ramen dels stora tillkommande kostnader har resulterat i att flera verksamheter haft svårt att klara bokslut i balans med budget.	■
Nämndens huvudverksamheter skall bedrivas på rimlig kostnadsnivå utifrån standardkostnad och jämförbara kommuner.	Barnomsorg, grundskola och gymnasieskola finns redovisade standardkostnader. Jämförelsen avser 2010 och redovisades augusti/september 2012. Det är störst avvikelse för barnomsorgen som kan vara en följd av brister i beräkningen av standardkostnaden. Grundskolans kostnader ligger lite högt mot standardkostnaden, men på nästan samma nivå som för kommuner i samma kommungrupp. För gymnasieskolan är skillnaden obefintligt.	●

Aktiviteter	Kommentar	Status
Nämnderna skall bedriva verksamheten inom tilldelad budget	Detta finns redan som både mål och nycketal.	Avslutad

5.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR

Med Lärande samtal som en alltmer utbredd metod kännetecknas verksamheternas arbete i allt högre utsträckning av ständiga förbättringar med bred delaktighet.

Aktiviteter	Kommentar	Status
Nämnderna skall aktivt och strategiskt sörja för god kompetens och arbetsmiljö samt motverka mobbing	I samband med införande av lärarlegitimation från 2015 har en inventering av behovet av komplettering av behörigheter gjorts. Ca 5 lärare per år i Läraryftet II från 2011. Arbetsmiljökommittén sammanträder 4 ggr per år och arbetsmiljörund genomförs en gång per år. De pedagogiska verksamheterna arbetar aktivt utifrån likabehandlingsplaner.	Avslutad

Nämndens mål	Kommentar
Skapa en tydlig och gemensam bild av verksamheternas resurser och resultat som grund för analys, beslut, åtgärder och utvärdering	Genom bland annat Nöjd Kund-enkäter, benchmarking inom V8 och analys av NP-resultat, följs verksamheternas resultat upp. Inom LiA utvecklas arbetsformerna för Lärande samtal, vilka får större och större genomslag i verksamheternas arbete.
LSS § 6: Verksamheten i gymnasiesärskolans boenden ska vara av god kvalitet	Verksamheten uppvisar mycket goda resultat i Socialstyrelsens återkommande förberedda respektive oförberedda inspektioner.
FOKUS-nämndens verksamheter ska präglas av en god arbetsmiljö som förebygger ohälsa.	Arbetsmiljökommittéerna och nya rutiner för avvikelserapporter gäller för att säkra målområdet.
God kompetens vid utannonsering av tjänster	Brist på behöriga förskollärare försvårar måluppfyllelsen.

6 VERKSAMHETSBEKRIVNINGAR

Driftredovisning FOKUS-nämnden

Verksamhet (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Administrativa enheter	4 180	3 510	670
Politisk verksamhet	250	189	61
Kulturverksamhet	4 629	4 257	372
Fritidsverksamhet	2 343	2 182	161
Förskola och fritidshem	22 815	24 205	-1 390
Grund- och grundsärskola	38 242	41 098	-2 856
Gymnasie- och gymnasiesärskola	19 619	24 300	-4 681
Internaten Utsikten	-675	-283	-392
Vuxenutbildning	2 844	2 170	674
Sparkrav ej utlagd	-302		-302
Summa	93 945	101 628	-7 683

6.1 Administrativa enheter

Överskott med 670 000 kronor.

Kostnader för FOKUS-kansli, kompetensutveckling, rehabilitering samt IT ligger centralt. Anslaget för kompetensutveckling har under året till största del använts för SKOLA 2011, vilket har inneburit lägre kostnader än budgeterat. I övrigt avser överskottet lägre kostnader på FOKUS-kansli pga delvis vakanta tjänster under hösten 2012.

6.2 Politisk verksamhet

Överskott med 61 000 kronor.

I reglementet för FOKUS-nämnden anges en tydlig ansvarsfördelning.

Under året sammanträdde FOKUS-nämnden tolv gånger. Arbetsutskottet sammanträdde tio gånger. Frågan om grundskolans lokaler och organisation samt Ungdomens hus har varit en ständigt återkommande fråga vid årets sammanträden. Under våren 2012 hade FOKUS-nämnden en halv dag med verksamhetsansvariga för att diskutera mål och framtid.

6.3 Kulturverksamhet

Allmän kulturverksamhet

	2010	2011	2012
Svea Bio - Antal biobesök/år	3 799	4 782	5 215
Svea Bio - Antal biobesök/föreställning	50	52	44
Svea Bio - Antal föreställningar	75	92	118
Studieförbund - Antal studietimmar i bidrag	3 850	3 178	3 028

Överskott 260 000 kronor.

Arrangemang och övrig kulturverksamhet

Valborg firades traditionsenligt i Terrassparken med brasa, tal, sång och fyrverkerier. Ett mycket glädjande tillskott till kommunens kulturliv är att en manskör "Karlekör'n" bildats. De gjorde sitt första offentliga framträdande under valborgsfirandet och fick stort bifall.

Även nationaldagen firades enligt traditionen i Terrassparken med Vargöns musikkår, Edsbygdens folkdanslag, högtidstal och sång och musik. Årets kulturstipendiat blev Karl-Erik Andersson, verksam bl. a i Dalslands skivareförening. Efter det ceremoniella firandet bjöds barnen på en show med Djungelbandet.

Elmopedtúrén med Per Holmgren och Staffan Lindberg inbjöds till Ed i augusti. Samtidigt som ett viktigt klimatbudskap framfördes bjöds på lättsam musikunderhållning.

I mitten av september var det start för "Kultur för Alla", en kulturvecka späckad av aktiviteter. En samordningsgrupp med representanter för fokusförvaltningen, kommunledningskontoret och folkhälsoenheten höll i trådarna. Många föreningar och studieförbund medverkade med diverse arrangemang. Dals-Eds kommun delade ut 2012 års dalslandsmedalj till Alban Faust. Bland övriga aktiviteter kan nämnas invigningen av kommunens nya besöksmål "Skojareberget". Tillsammans med interregprojektet "Den skandinaviska resandekartan" anordnades också en välbesökt konsert med resandemusik på Stallbacken. Målet är att göra kulturveckan till årligen återkommande tradition.

Även detta år inbjöd ortens konstnärer till en sommarutställning. Fokusförvaltningen upplät ungdomsgårdens lokaler till detta under den period då gården hade sommarstängt. Behovet av en mer permanent lokal för utställningar gör sig alltmer påmint.

Biograf

Digitaliseringen av biografen har inneburit att nya filmer kan visas betydligt snabbare än tidigare. Vid några tillfällen har det visats filmer från premiären. I oktober visades det första satellitsända arrangemanget, operan Trollflöjten. Flera konserter har också visats. Antalet föreställningar har ökat och numera visas film 2-3 gånger per vecka under större delen av året. Detta har inneburit att det totala antalet besökare har ökat, medan genomsnittet besökare per föreställning minskat. Filmfestivalen i mars blev som vanligt ett välbesökt evenemang.

Barn-och ungdomsverksamhet

Aktiviteter för barn och ungdom anordnades under sportlov och höstlov. Samtliga barn i förskola och skola har getts möjlighet att se skolfilm och uppleva minst en teater- eller musikföreställning på skoltid. Möjligheterna till subvention från regionen har utnyttjats. Planeringen av arrangemang görs av barnkulturgruppen, där skolor och förskolor är representerade och barnansvarig bibliotekarie är sammankallande.

Bibliotek

	2010	2011	2012
Öppethållande (Antal tim/v)	29	29	29
Andel brukare som är nöjda /ganska nöjda med öppettiderna			
Besökare på huvudbiblioteket (besök)	34 361	32 577	31 468
Utlåning på huvudbiblioteket (exemplar)	45 020	43 296	42 544
Aktiva låntagare (antal personer)	2 006	1 629	1 503
Antal bokningar datorer	2 534	1 976	1 522

Enkät "Brukare som är nöjda" genomförs inte varje år

Biblioteket uppvisar ett överskott med 33 000 kronor.

Under första kvartalet av 2012 hade samtliga 5 Dalslandskommuner genomfört konverteringen till gemensamt datasystem. Samarbetet omfattar även en gemensam hemsida. Biblioteket har också anslutit sig till E-lib, vilket innebär att den som har ett lånekort kan låna e-böcker genom biblioteket.

Antalet besökare har minskat med 3,4 %. En orsak är att omlån, frågor om en viss bok finns inne eller går att reservera etc kan skötas från egen dator hemifrån istället för genom personligt besök. De flesta har nu tillgång till egen dator med internetuppkoppling hemma. Bibliotekets datorer utnyttjas mindre än tidigare, men man ser en kraftig uppgång under juli-augusti, när turister och sommarstugeägare kommer. Antalet besök är fortfarande högt och visar att biblioteket fungerar som en mötesplats i samhället. 1503 unika låntagare har lånat media minst en gång under 2012. Utlåningen följer den trend som råder i hela landet och har minskat något. 2012 redovisas 9,1 lån/inv, vilket ligger klart över riksgenomsnittet, som var 7,3 år 2011. Utlåningen av e-böcker har inte kommit igång på allvar, men kan förväntas öka i framtiden.

Kulturskola

	2010	2011	2012
Totalt antal inskrivna elever	215	210	242
Andel av totala antalet elever åk 3-9 %		54	58
Antal musikelever	122	135	164
Antal dans elever	123	122	148
Antal elever i kö	54	10	7
Antal aktiviteter/elev	1,9	1,3	1,3
Andel elever som framträder inför publik		87%	

Överskott med 85 000 kronor.

Kulturskolan har ansvaret för den obligatoriska musikundervisningen vid grundskolan förutom i år 1.

Kulturskolans frivilliga verksamhet vänder sig till barn och ungdomar i åldrarna 9–18 år. När barnen börjar åk 3 erbjuds alla att börja spela ett instrument. 70–75 procent brukar anmäla sig, vilket är en hög siffra jämfört med landet i övrigt. Kulturskolan ger instrumentalundervisning på ett antal olika instrument samt i sång för elever i åk 3 och uppåt. Många elever väljer även att spela och sjunga tillsammans i orkestrar och körer. Kulturskolan ger även undervisning i dans från och med förskoleklass och uppåt. Undervisningen ges även under elevernas gymnasieår för de som så önskar. Kulturskolan har även ansvaret för all undervisning i musik vid grundskolan. Kulturskolans lokaler ligger strax intill Hagaskolan vilket underlättar. Dansundervisningen äger rum i Ungdomsgårdens lokaler. All undervisningen är avgiftsbelagd.

Kommunens första Kulturvecka arrangerades i september i samarbete med rektor kulturskola, kulturchef, folkhälsosamordnare och kommunsekreterare. Resultatet blev över förväntan och vi ser fram emot Kulturvecka 2013.

6.4 Fritidsverksamhet

Allmän fritidsverksamhet

	2010	2011	2012
Föreningar - Antal redovisade ungdomsaktiviteter	2 500	2 154	2 421
Föreningar - Antal föreningar som fått akt.stöd	15	12	11
Föreningar - Bidrag kr/redovisad akt	48	58	50

	2010	2011	2012
Simskola - Antal deltagare i simundervisning	81	74	69
Simskola - Antal sålda simmärken	483	450	274

Överskott med 101 000 kronor.

Föreningsverksamhet

Den största händelsen på föreningsidan var att ridhuset invigdes under året. Det är färdigställt såtillvida att det kan användas för ridning. I slutet av året beviljades föreningen ett stort bidrag från Allmänna Arvsfonden för att färdigställa den del invändigt där man planerat klubblokaler. Föreningen har lagt ner ett mycket stort antal ideella timmar för att få till stånd denna lokal, som kommer att innebära att verksamheten får goda utvecklings-möjligheter. 11 olika föreningar har rapporterat in sammanlagt 2421 ungdomsaktiviteter och för detta har bidrag på 120 000 kronor utbetalats. Antalet aktiviteter ökade, vilket främst berodde på att Eds Ryttarklubb hade ett mycket aktivt år. Även KS Edsbowlarna redovisade betydligt fler aktiviteter än året innan. Ryttarklubben är numera den största föreningen efter Eds FF.

Boxning har tillkommit som en ny verksamhet som erbjuds kommunens invånare. Eds Boxningsklubb startades under året har fått tillgång till en subventionerad lokal. Intresset för denna verksamhet verkar vara stort. Ett antal träffar har hållits med föreningar angående hyresavtal för föreningslokaler med anledning av den nya policy som beslutades 2011.

Sommarsimskolor har hållits i Ed, Skottsjön, Nössemark och Håbol.

Ungdomens hus 20MTW

Underskott med 57 000 kronor.

Besöksfrekvensen är relativt hög. Utformningen av Ungdomens hus sker i samverkan mellan personal och ungdomar.

Rektor för Kulturskolan är även verksamhetsansvarig för Ungdomens hus. Vid Ungdomens hus i centrala Ed kan man umgås, spela biljard, tv-spel, sällskapsspel, läsa tidskrifter, matlagning mm. Ibland arrangeras badresor och andra utflykter, LAN - turneringar, karaokekvällar mm. Flera rockgrupper tränar regelbundet i verksamhetens regi i Kulturskolans lokaler. Verksamheten vänder sig till åk 7 och uppåt. Ungdomens hus har öppet 5 kvällar i veckan och besöks regelbundet av många ungdomar. Vid Ungdomens hus tjänstgör 1,25 personal fördelad på två 50 % tjänster samt timavlönad personal. Utöver detta har en verksamhetsutvecklare varit projektanställd under 2011 med externa resurser. Även personal från andra förvaltningar har deltagit i verksamheten med olika teman.

6.5 Förskoleverksamhet och fritidshem

Underskott med 1,3 Mkr som avser samtliga verksamheter. *Förskoleverksamhet samt pedagogisk barnomsorg har fått fler barn än beräknat. Ett tilläggsanslag täckte inte den utökade verksamheten fullt ut. För Fritids utökad verksamhet pga ökat behov av fritidsplatser fr.o.m. augusti (1,3 tjänst).Läraravtalet tillkom i november och gick utöver budgetanslaget.*

En heltidsplats omfattar 30 timmar i förskola och familjedaghem och 15 timmar i fritidshem. Barnens scheman anger genomsnittlig placeringstid – se tabell. Kommunens taxa med dagens tre nivåer innebär många 15-timmarsbarn i verksamheterna.

Personaltäthet/100 heltidsbarn	2010	2011	2012
Förskola (30h)	23,4	22,6	21,1
Fritidshem (15h)	4,5	4,5	4,9
Pedagogisk omsorg (30h)	21,8	22,7	22,5

Genomsnittlig placeringstid (h)	2010	2011	2012
Förskola	24,4	25,4	25,5
Fritidshem	15,0	14,1	14,0
Pedagogisk omsorg	21,0	22,1	24,3

Förskolor

Förskolorna är organiserade som yngrebarnsgrupper med barn i ålder 1-3 år eller äldre barns grupper med barn i åldern 3-6 år. I verksamheten finns drygt 180 barn.

Personalstyrkan är ca 3 personal per avdelning som arbetar i skift mellan kl 06.00 - 18.00. Yngrebarnsgrupperna har en något högre personalstyrka. Personalstyrkan anpassas i möjligaste mån utifrån barngruppernas storlek.

Kommunens förskoleverksamhet består av 4 förskolor lokaliserade i olika delar av kommunen Snörum och Ångsvallens förskolor med 3 avdelningar, Toppen och Stallbackens förskolor 2 avdelningar.

För barn i behov av särskilt stöd löser vi situationen med resurspersonal eller extrainsatta timmar. Det är svårt att inom den tilldelade budgetramen klar resursbehovet fullt ut.

Andelen inskrivna barn varierar beroende på efterfrågan. Inför höst-terminen förväntades en minskning av efterfrågan vilket innebar att man kunde hålla nere personalstyrkan något. Under hösten förändrades dock efterfrågan märkbart vilket innebar att en stor efterfrågan på platser med önskemål om placering senare delen av hösten och inför våren 2013. Trots ett idogt arbete under hösten kunde inte alla beredas plats och inför våren 2013 finns en kö med barn som ej kan beredas plats. Förutom de barn som är kända i kommunen tillkommer barn från inflyttade familjer, asylsökande och kommunplacerade flyktingar vilket gör det svårt att beräkna efterfrågan.

I kommunen finns också en familjecentral med verksamhet för barn och föräldrar, som bedrivs i samarbete mellan Fokusförvaltningen, socialförvaltningen, primärvården och svenska kyrkan. Fokusförvaltningen står för en 60 % förskollärartjänst. Familjecentralen har öppet tre dagar per vecka, varav en dag med verksamhet för barn under ett år. Förutom den dagliga verksamheten förekommer information och kurser inom områden som rör småbarnsföräldrar, t ex första hjälpen, barnsäkerhet och tandvård.

Pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg består av 7 dagbarnvårdare som har 35 barn placerade i verksamheten i åldrarna 1-12 år. Dagbarnvårdarna har en gemensam lokal i Gamla Möbelkompaniet där de träffas regelbundet två dagar i veckan. Där har de gemensam verksamhet för barnen, med lekar och andra aktiviteter. Tack vare lokalen har de ett vikariesystem för att klara av 40 timmars veckan.

Ca 50 procent av barnen i pedagogisk omsorg är fritidsbarn, vilket drar ned den genomsnittliga placeringstiden.

Fritidshem

I Dals-Ed finns Fritidshem på Snörumskolan och Hagaskolan. Fyra avdelningar med ca 100 barn inskriva på Snörumskolan och en avdelning med ca 40 barn på Hagaskolan. De äldsta fritidsbarnen (åk 3-6) går på Hagafritids. På de andra fyra avdelningarna på Snörumskolan finns barnen som går i förskoleklass till åk 2. Antalet inskrivna barn är ca 140.

Öppettiderna är 6.00 - 18.00.

6.6 Grund- och grundsärskola

Grundskola

Underskott med ca 1,1 Mkr. Kostnader elevassistent elev i behov av särskilt stöd. Skolskjutsentreprenör upphört. Nytt, kort avtal för läsåret. Anpassningar gjorda utifrån halvårsbokslut om -300 tkr. Läraravtalet tillkom i november och gick utöver budgetanslaget. Endast delvis med i prognos.

Antalet grundskoleelever i åk F-9 ligger från läsåret 11/12 på den för framtiden gällande nivån, cirka 450 elever eller ca 45 elever/årskurs. Kommunen har en två-parallell grundskola.

Undervisningspersonalen anpassas till aktuellt elevtal inför varje nytt läsår. Grundskolans personaltäthet inklusive elevassistenter per 100 elever låg på 9,1 och lärartätheten på 8,2 tjänster.

Verksamheten ser en ökning av elever i behov av olika typer av extra stöd.

Antalet elever med godkända betyg i alla ämnen (78 %) är lägre jämfört med 2011 (91%) och ligger på samma nivå som riket.

Snörrumskolan är en av två grundskolor i Dals Ed. Snörrumskolan är en F-3 skola med fritidshem. Elevantalet varierar under året mellan 196-202 elever. Åk 1-3 är organiserad tvåparallellt. FA-verksamhet/samlad skoldag genomförs i åk 1-2 fyra dagar i veckan. FA kompletterar skolans undervisning och arbetar med elevernas sociala utveckling, samarbete och kreativt skapande samt rörelse och utelek.

Snörrumskolan kännetecknas av stort engagemang och samsyn kring eleverna. Undervisningen anpassas till varje enskild elev och stor flexibilitet råder. Elevernas sociala utveckling och trygghet i skolan står i fokus. Skolan samarbetar med Ifo och Bup.

Hagaskolan omfattande år 4-9, och har 280 elever med två klasser per årskurs.

Lokalerna är i behov av renovering, men skolan har gott om plats. Lokalutredning inledd under 2010 med såväl verksamhet som lokalbehov i fokus. Planer har utarbetats och projekterings/planeringsarbetet fortsätter, under ledning av förvaltningschefen.

Grundskolans mål (riket)	2010	2011	2012
Andelen elever i åk 9 som erhåller lägst betyge godkänt (nått målen) i alla ämnen ska öka.	56,4 (76,6)	90,9 (77,3)	78,3 (78)
Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna i Dals-Eds kommun ska ligga i nivå med riket	188,4 (208,8)	221,7 (210,6)	196 (200)
Andelen elever behöriga att söka ett nationellt gymnasieprogram ska ligga i nivå med, eller över, riksnittet.	76,4 (88,2)	90,6 (85,1)	90,6 (87,5)

Grundsärskola

Underskott med ca 1,6 Mkr. *Obligatorisk särskola. Delvis med i prognos.*

Nya elever, byten av skolort samt förändrade behov av stöd för grundsärskoleelever innebar en stor kostnadsökning. Därtill kom en ökning av skolskjutskostnaderna. Verksamheten har under året omfattat mellan 6-8 elever. De flesta går i grundsärskola i andra kommuner, vilket innebär interkommunala avgifter samt dagliga resekostnader.

6.7 Gymnasie- och gymnasiesärskola

Gymnasie- och gymnasiesärskola - externt

Gymnasieskolans mål (Riket)	2010	2011	2012
-----------------------------	------	------	------

Gymnasieskolans mål (Riket)	2010	2011	2012
Andel avgångselever som efter fyra års studier lämnar gymnasieskolan med slutbetyg innebärande grundläggande behörighet till högskola o universitet ska öka	65 (76)	68 (76)	74 (77)

Underskott totalt 1,3 Mkr fördelat med 0,5 Mkr gymnasieskola och 0,8 Mkr gymnasiesärskola.
Interkommunala avgifter för elever i gymnasie- och gymnasiesärskola. Endast delvis med i prognos.

Verksamhetsområdet omfattar samtliga ungdomar i åldern 16-19 år i Dals-Eds kommun. För eleverna i gymnasiesärskola gäller till 20 års ålder. De flesta av kommunens elever i gymnasieskola fullgör sin gymnasieutbildning vid skolor i andra kommuner, det stora flertalet går i Uddevalla.

Andelen elever som blir klara med sina studier inom fyra år visar en ökande tendens.

Samtliga elever i gymnasiesärskolan går på Utsiktens gymnasiesärskola.

Utsiktens gymnasieskola

Underskott med 2,6 Mkr. *Anpassning av verksamheten utifrån minskade intäkter ej tillräckliga. Kostnader för lansering av det nya programmet har överstigit budget med ca 400 tkr, vilket ej var prognosticerat. Utbildning i SFI för ensamkommande står för -100 tkr, ej prognosticerat. Läraravtalet tillkom i november och gick utöver budgetanslaget.*

Utsikten, Dals-Eds gymnasium hade under hösten 2012 fyra program: Hotell- och turismprogrammet med 26 elever, Barn- och fritidsprogrammet med 7 elever, Turismledarprogrammet med 28 elever samt Introduktionsprogrammen med 22 elever. Totalt är 35 kommuner representerade i skolans elevgrupp.

På gymnasiet jobbar 20 personal. Samtliga gemensamma kostnader för Dals-Eds gymnasium budgeteras och bokförs under gymnasiet men avser även gymnasiesärskolan.

Utsiktens gymnasiesärskola

Underskott med 1,1 Mkr fördelad med 740 000 kronor underskott för pedagogiska verksamheten och underskott med 389 000 kronor för boendeverksamheten. *Utifrån halvårsboks slutet har Anpassningar av personalresurs gjorts. Dessutom har verksamheten anpassats till elevminskning under hösten. Huvuddelen av underskottet beror på Arbetsförmedlingens ändrade regler för bidrag till praktikhandledning. Merparten om ett förväntat bidrag om 600 tkr uteblev. Ej med i prognos. Läraravtalet tillkom i november och gick utöver budgetanslaget. Tre boende flyttade under hösten, varför Anpassningar i personalresurs genomfördes motsvarande 2,6 tjänst utöver tidigare planering. Ej belärseffekt 2012.*

Utsikten, Dals-Eds gymnasiesärskola omfattar 4 program, Barn Omsorg Service (BOS), Bygg fastighet miljö (BFM), Hotell-och restaurang (HR) samt Individuellt program (IVP) med yrkesträning och verksamhetsträning. I augusti 2012 hade gymnasiesärskolan 73 elever varav 3 elever är omvänt integrerade i gymnasiesärskolan.

Boende med särskild service - Gymnasiesärskolans internat består av 5 boenden med 64 boendeplatser.

6.8 Vuxenutbildning

Överskott med ca 675 000 kr. *Statliga bidrag för yrkesvux samt särskilda insatser för utbildning för ungdomar har genererat ett överskott.*

Vuxenutbildningen har inte haft någon sårstudierande sedan mars månad då en person avslutades.

Den grundläggande utbildningen har varit fortsatt stor. Det beror framförallt på att många elever gått från SFI till grundläggande vuxenutbildning. Yrkesvux har vi genomfört tillsammans med Åmål , Bengtsfors och Mellerud.

Det är fortsatt stort intresse för gymnasiekurser av olika slag . För att klara detta har vi använt Hermods i större omfattning än tidigare. Där läser eleverna på distans med handledning på

Utvecklingscenter. Under året verksamheten haft lärare från Utsikten och Hagaskolan för att klara av undervisningen.

SFI undervisningen har haft fulla grupper, vilket gör att det finns lite väntetid för att komma med, men detta försökes hanteras löpande.

	2010	2011	2012
Deltagare sär vux	1	1	1
Deltagare grundläggande vuxenutbildning	15	30	13
Deltagare gymnasiekurser teori	63	58	56
Deltagare gymnasiekurser yrkes	24	52	49
Deltagare SFI	34	40	39
Totalt antal deltagare	137	181	158
Våren poäng	15 495	20 155	21 045
Hösten poäng	18 315	23 850	17 205
Totalt poäng	33 810	44 008	38 250

7 FRAMTIDEN

Överskuggande mycket annat för 2013 är det mycket ansträngda budgetläge året inleds med. En rad åtgärder har trätt i kraft för att begränsa utgifterna från start tills mer genomgripande förändringar kommit på plats.

Detta hindrar dock inte fortsatt positiv utveckling inom alla verksamhetsområden.

För FOKUS som helhet är ett möjligt beslut efter den fleråriga lokalutredningen för grundskolan i Dals-Ed en av de största händelserna under året. Samtidigt arbetas ett nytt upplägg fram för lokalkostnader för FOKUS verksamheter, så att kopplingen lokalbehov - kostnad kan förtydligas.

Konkret för elever kommer de stora projekten för utomhuspedagogik och utvecklandet av ett skoldatatek att märkas. En ny IKT-plan utmynnar också i direkt eleveffekt till höstterminen 2013, för en uppdatering av framförallt grundskolans IKT-arbete.

Efterfrågan på barnomsorg ser ut att öka fortsatt. En positiv trend, om än svår att möta med kort omställningstid för verksamheterna. Samma situation råder för fritidshemsverksamheten.

För den nya gymnasieutbildningen Scandinavian School ser sökläget positivt ut. Om allt går enligt planerna kan den första kullen elever på denna unika utbildning starta hösten 2013.

Gymnasiesärskolan går efter år av förberedelser in i sin utbildningsreform GYS13 i samband med det nya skolåret.

För gymnasiesärskolans elevboende står utvecklandet av breddad verksamhet för dörren. Lägerverksamhet under lov och korttidsboende över helger är exempel på aktuella aktiviteter.

Vux implementerar fortsatt den nya skollagen, samt inväntar organisatorisk förändring under året.

På kultursidan slår digitalisering av biografverksamheten och e-boksutlåningen igenom med större kraft under året, och inom kulturskolan breddas utbudet av undervisningsinstrument, samtidigt som den populära dansundervisningen utökas.

Det går inte att ta miste på att utveckling står i FOKUS.

Dals-Eds
kommun

Årsredovisning 2012 nämnd till KF

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 VERKSAMHETSOMRÅDE	3
2 EKONOMISKT UTFALL	4
3 ÅRETS HÄNDELSER	4
4 KOMMUNALA MÅL	4
4.1 HÅLLBAR UTVECKLING	4
4.2 ATTRAKTIV KOMMUN.....	4
4.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET.....	4
4.4 STABIL EKONOMI I BALANS.....	4
4.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR.....	4
5 VERKSAMHETSBEKRIVNINGAR	4
6 FRAMTIDEN	4

1 VERKSAMHETSOMRÅDE

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad lagen säger. Nämnden utövar ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården. Nämnden ansvarar också för vad som i lag sägs om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Nämnden ansvarar även för vad som framkommer i lag om färdtjänst. Nämnden fullgör likaså kommunens uppgifter rörande alkohollagen, tobakslagen samt lotterilagen avseende automatspel.

Socialnämnden skall besluta om nämndens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt.

2 EKONOMISKT UTFALL

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Intäkter	26 403	32 922	31 778	1 144
Summa intäkter	26 403	32 922	31 778	1 144
Personalkostnader	75 895	84 846	81 975	2 871
Övriga kostnader	38 333	42 714	44 348	-1 634
Summa kostnader	114 228	127 560	126 323	1 237
Årets resultat	-87 825	-94 638	-94 545	-93

I det stora kan man konstatera att socialnämnden följde sin budgetram 2012. Detta tack vare extra anslag under året men också en stor insats av all personal ute i verksamheterna. Förvaltningen är extra nöjd med att kunna visa upp detta resultat med tanke på att det varit ett mycket turbulent år med många förändringar.

Investeringar (tkr)

Objekt	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse
Investeringar soc	574	1 074	500
Summa	574	1 074	500

Gällande investeringar så har några mindre gjorts samt en stor och det är anpassningen av lokalerna på Hagalid. Tanken med detta är att samtliga särskildaboendeplatser skall placeras här, och detta för att få samordningsvinster. samtidigt behöver Edsgärdet tömmas för att möjliggöra en ombyggnation.

3 ÅRETS HÄNDELSER

Individ- och familjeomsorgen (IFO)

IFO-avdelningen, Under årets första månader avslutades en längre tid konsultstöd handläggning inom IFO.

Kommunstyrelsen tilldelade IFO-verksamheten en miljon kr för att få lite extra tid för att kunna arbeta sig in i den nya organisationen

Under hösten har ett fortlöpande arbete bedrivits med att reducera verksamheten och anpassa verksamheten utifrån tilldelad budget inför år 2013. Inom ramen för samma arbete har också framtagits en ny organisation för verkställighet inom öppenvård och däri arbetsområde socialpsykiatri skall ingå. Förslaget är ute på remiss fram till i slutet av februari 2013.

Ensamkommande PUT och Asylsökande

Verksamheten för ensamkommande barn i Dals-Ed verkställer socialtjänstens beslut avseende boende och stöd för ensamkommande barn. Boendalternativen i sin nuvarande form är följande.

- Placering på kommunens HVB-hem.
- Boende i egen lägenhet med socialt kontrakt.

Arbete planeras utifrån individens särskilda behov av stöd och omsorg.

På grund av verksamhetens komplexitet och det stora behov av stöd som migrationsverket bedömer att gruppen ensamkommande barn är i behov har vi en relativt hög personaltäthet.

Personalen Verksamheten bemannas av. 1 föreståndare 100 %, 1 pedagog 75 % samt 8 boendestödjare med varierande tjänstgöringsgrad. Verksamheten är bemannad dygnet runt 365 dagar/år.

Dals-Eds kommun har avtal om tio platser för ensamkommande barn, tre av dessa 10 platser är örönmärkta för asylsökande barn. Övriga sju platser är till för barn med permanent uppehållstillstånd (PUT) 2013-02-12 är åtta av de tio platserna belagda.

Hemvården

Under året har Vårdighetsgaranti för Hemvården arbetats fram och som skall vara vägledande i mötet.

Planeringsverktyget Laps Care har implementerats under året för att anpassa bemanning efter brukarnas behov av omsorg, service och sjukvård

Bemanningen består av skötare, undersköterskor och vårdbiträden som arbetar på schema. Arbetsgrupperna jobbar 365 dagar om året fördelat på dag, kväll och natt.

Till vår hjälp för att göra jobbet så bra, effektivt och kvalitetssäkrat som möjligt använder vi oss av IT-system och programvaror.

Särskilda boenden

Planerna under 2012 var att allt särskilt boende skulle flyttas till Hagalid, för att få samordningsvinster. Pga av problem kring installationen av moduler som skulle dockas till Hagalid så har detta inte kunnat genomföras enligt planerna. Några bor fortfarande kvar på Edsgärdet vilket gör att vi inte kunna göra de åtgärder som planerats med inför 2013.

Under året har det varit ett stort tryck på boendeplatser. Det har varit överbeläggning framförallt på korttids då boendeplatser saknades.

Genomförandeplan är ett arbete som fortgår och Socialstyrelsen gjorde en oanmäld tillsyn innan sommaren och hade kritik på genomförandeplanerna på korttids vilket nu har åtgärdats.,

Under året har Vårdighetsgaranti för särskilt boende arbetats fram och som skall vara vägledande i arbetet.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), ansvarar för att kommunen bedriver en god, effektiv och evidensbaserad vård av hög kvalitet. I uppdraget ingår att uppdatera eller upprätta riktlinjer och rutiner utifrån lagstiftning samt att följa upp efterlevnaden. Stor del av tiden åtgår till att aktivt representera kommunen i olika nätverk, samverkansgrupper och i närsjukvårdsfrågor. MAS ska också hålla sig uppdaterad inom forskningsområdet och främja utveckling och kunskapsinhämtande.

Under året har fler personer erhållit avancerad palliativ hemsjukvård relaterat till föregående år.

Socialpsykiatri/ Daglig verksamhet

Verksamheten består av daglig verksamhet inom området socialpsykiatri vilket inte är biståndsbedömd besökarna deltar frivilligt och erbjuds att köpa lunch som de själva är med och tillagar. Olika aktiviteter och ibland utflykter erbjuds. Vad dessa består i utgår från de besökandes önskemål och behov.

Socialpsykiatri/Boendestöd

Insatser i brukarnas hem utförs efter biståndsbedömning. För vårdgruppen finns det två personliga ombud som är anställda genom USD. De ska stödja personer med psykiska funktionshinder. Ombuden arbetar på individens uppdrag och har en fristående ställning gentemot olika myndigheter. Stödverksamheten är öppen fem dagar i veckan med kvällsöppet en dag. Viss förändring av verksamhetsinnehållet har skett under hösten. Målet är att brukarna ska bli delaktiga i den dagliga verksamheten. Idag finns inte tydliga mål för vad deltagande på dagverksamheten ska leda till och detta bidrar till att resultatet inte alltid blir så bra som är önskvärt. Här finns ytterligare förändringar att göra under 2013. Ansökan om medel för utveckling av psykiatri till socialstyrelsen har behandlats av myndigheten och beviljats Dals-Eds kommun med 124 000:-Socialpsykiatri är med i den omorganisation som planeras för att nå större samverkan med Individ och familjeomsorgen.

Handikappomsorgen

Verksamheten styrs av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). De grundläggande principerna i lagen är självbestämmande, inflytande, delaktighet, kontinuitet och helhetssyn. Från och med 120201 finns två enhetschefer med delat ansvar för ekonomi och verkställighet.

Personlig assistans

Under 2012 har några brukare valt att gå över till privata assistansbolag. Kommunen har fortsatt kostnader för de första 20 timmarna samt sjuklönekostnader.

Totalt i assistansen finns 21 tillsvidareanställda och 4 anhöriganställda. Medarbetarsamtal och lönedialog har erbjudits samtliga tillsvidareanställda. Prioriterade områden under året har varit rutiner och dokumentation samt värdegrundsarbete. Personalbefrämjande åtgärder i mindre omfattning har erbjudits samtliga grupper. Vid årsskiftet 2012/2013 har vi 6 beslut via Försäkringskassan samt 2 beslut om personlig assistans enligt LSS. Två av dessa har valt privata assistansbolag som anordnare.

Ledsagarservice/avlösarservice

Under året har antalet ledsagarbeslut och beslut om avlösarservice varit relativt oförändrat. De personer som arbetar som ledsagare/avlösare får timlön. Insatserna grundas på beslut i enskilda ärenden, och det är svårt att förutse omfattningen då något ärende kan komma till och något kan avslutas och det kan bli snabba förändringar. Detta gör att en eventuell prognos kan slå fel. Under året har samtliga ledsagare/ledsagare inbjudits till gemensam träff med god uppslutning.

Övriga insatser LSS

Övriga insatser i form av kontaktpersoner/kontaktfamiljer/familjehem utförs av uppdragsanställda och arvodes –och omkostnadsersättningar betalas ut till dessa. Under året har samtliga kontaktpersoner/kontaktfamiljer inbjudits till gemensam träff.

Inga stora förändringar har skett under året och antalet beslut har legat i stort sett jämt. Vid utgången av 2012 har vi 17 kontaktpersoner (-1) och 3 kontaktfamiljer (+ 1) och inget familjehem (-1).

Det nya gruppboende med fem lägenheter på Kronoparken och det var inflyttningsklart i slutet av september 2012.

Generellt sett har alla verksamheter i LSS-verksamheten fortsatt i positiv riktning. Flertalet av brukarna har idag aktuell genomförandeplan.

Anhörigstöd och frivilligverksamheten

Anhöriga, närstående och frivilligorganisationer är viktiga resurser i den dagliga verksamheten. Under året har ansvaret för verksamheten legat under koordinatorn. Detta är en mycket viktig verksamhet och vi måste finna en bra och hållbar lösning under 2013.

Utveckling Socialtjänsten i Dalsland (USD)

Verksamheten inom Utveckling Socialtjänsten Dalsland, USD, leds av en heltidsanställd samordnare. Melleruds kommuns huvudmannaskap har inneburit att svara för ekonomiadministration samt att vara anställningsmyndighet för den personal som tjänstgör inom USD.

Styrgrupp för verksamheten har utgjorts av de 5 kommunernas socialnämndspresidier/motsvarande. Ledningsgrupp för verksamheten har varit socialchefgruppen i Dalsland.

Den verksamhet som bedrivs inom ramen för USD grundfinansieras av ett verksamhetsbidrag på 50 tkr per kommun och år, totalt 250 tkr. Till detta kommer kommunernas bidrag till personliga ombuden, 75 tkr/år och kommun. I övrigt är verksamheten självfinansierad, främst genom avgifter (alkoholhandläggningen) och olika projektbidrag men även i form av olika uppföljnings- och utredningsuppdrag åt enskilda kommuner.

Verksamhetsbeskrivning 2012:

Alkoholhandläggning

Under 2012 handlades 28 nya ansökningar om stadigvarande serveringstillstånd, 60 utredningar om tillfälligt serveringstillstånd och 13 återkallelser av serveringstillstånd. 6 remissvar lämnades till Lotteriinspektionen. 4 utredningar om oegentligheter på serveringsställen har handlagts.

Under året har 87 kontroller genomförts på serveringsställen, därav har 11 avsett tillfälliga tillstånd. Tillsynen resulterade i 2 erinringar och 2 varningar. 54 tillsynsbesök i butiker och på försäljningsställen för folköl och/eller tobak har gjorts. Inre tillsyn har genomförts 2 gånger under året för samtliga serveringsställen i Dalsland.

En utbildning i ansvarsfull alkoholhandläggning med 14 deltagare har genomförts. Tjänsten som alkoholhandläggare är avgiftsfinansierad. Debitering görs kvartalsvis i efterskott.

Personliga ombud

De personliga ombuden fungerar som stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning. Under 2012 har Dalslandskommunerna gemensamt haft tillgång till 2 personliga ombud som har gett stöd och hjälp till personer som har det svårt i sitt dagliga liv.

Antal klienter per kommun varierar mellan åren sedan verksamheten startade 2007, men jämnar ut sig totalt under perioden. Personliga ombuden grundfinansieras av Länsstyrelsen. Kommunerna bidrar med 75 tkr/kommun och år.

Gemensam mottagning av asylsökande ensamkommande barn

Våren 2012 sades kommunernas avtal med Gryning Vård AB upp om boendeplatser på Vega asylboende upp. Fr.o.m. 2012-08-01 övertog kommunerna själva hela ansvaret för mottagning av ensamkommande barn vilket för USD innebar att den socialsekreterare och assistent som varit anställda för att utreda barnen, svara för hämtning samt återsökningar från Migrationsverket sades upp fr.o.m. 2012-09-01.

Samordnaren på USD har under 2012 arbetat c:a 50% med ensamkommande barn. Migrationsverkets schablonersättning till kommunerna samt ersättning för gjorda utredningar har finansierat

verksamheten. Återstående del av schablonersättningarna vid projektets slut har återförts till resp. kommun.

Familjerådgivning

Dalslandskommunerna bedriver gemensam familjerådgivning i lokaler i Bäckeфорs. Under 2012 har rådgivning även erbjudits en gång i månaden i Mellerud. Rådgivningen köps in av Trollhättans stad. USD svarar för viss administration samt genomför uppföljningar mm med familjerådgivaren.

Kvinnofridsprojekt

Under 2012 har ett utbildningsprojekt för kommunernas personal bedrivits, finansierat av länsstyrelsen. Riktade utbildningar har erbjudits personal inom äldreomsorgen, IFO och LSS. Projektet har förlängts fram till och med 2013-04-30.

IFO IFO-chefsgruppen har under hösten tagit fram förslag till gemensamma riktlinjer för arbetet med ensamkommande barn. IFO-chefsgruppen har påbörjat arbetet med att ta fram ett förslag till samverkan kring gemensam familjerätt och familjehem.

Övrigt Ett antal utbildningsdagar har arrangerats, främst för äldreomsorgens personal men även för bl.a. gode män och kommunernas personal som arbetar med ensamkommande barn. Nätverksträffar inom olika områden har initierats och genomförts.

Uppföljningar av larmupphandling i särskilt boende samt trygghetstelefonti/larmmottagning i ordinärt boende har gjorts regelbundet under året.

Uppföljnings- och utredningsuppdrag åt enskilda kommuner inom olika verksamheter inom socialtjänsten.

Under våren 2012 genomförde pwc, på uppdrag av Dalslandskommunernas Kommunalförbund, en utvärdering av USD. Utvärderingen presenterades vid direktionsmöte i september.

I oktober tog KS i Färgelanda beslut om att fr.o.m. 2013-01-01 lämna USD.

4 KOMMUNALA MÅL

4.1 HÅLLBAR UTVECKLING

Nämndens mål	Kommentar	
Utveckla former för minskat utanförskap i socialnämndens olika verksamheter.	Förvaltningen har under året på flera plan arbetat med att minska utanförskapet.	●
Socialnämnden skall utveckla samverkansformer med FOKUS-nämnden	Nämnderna samverkar på flera plan, bland annat familjecentralen, Dals-Eds modellen, ungdomsgården och har ibland gemensamma möten med arbetsutskotten.	●
Socialnämnden skall verka för energibesparande åtgärder.	När förvaltningen har haft möjlighet att införa energisparande åtgärder så har man gjort det. Tyvärr har detta inte skett större uträkning.	●
För att nå alla ungdomar behövs uppsökande verksamhet, alltså att man finns i ungdomarnas miljöer på deras fritid. Detta är speciellt viktigt vid evenemang	Förvaltningen har personal som medverkar på evenemang som anordnas för ungdomar. Exempelvis marknaderna och ungdomsgården.	●
Alla som arbetar med barn och ungdom, ar ska verka för ett gemensamt och positivt förhållningssätt	Förvaltningens personal som arbetar med ungdomar har genomgått ICDP utbildning.	●

Aktiviteter	Kommentar	Status	
Socialnämnden skall ställa krav på deltagande i sysselsättning vid utbetalning av försörjningsstöd	Ett pågående arbete i samverkan med arbetsmarknadsenheten och det ingår i uppdraget att ställa dessa krav. Vi har idag ett gott samarbete med bla AME	Avslutad	✓
Socialnämnden skall utveckla förebyggande insatser och förhållningssätt inom IFO med fokus på samverkan såväl internt gentemot andra förvaltningar som externt genom samverkan med andra kommuner och andra aktörer.	Ett pågående arbete. Samverkan i Dals-Edsmodellen är en bra plattform för det förebyggande samarbetet med Fokus. I övrigt arbetar Individ och familjeomsorgen med att utveckla samverkan kring specialistkompetens kring familjerätt. Ett samarbete pågår i Dalslandskommunerna och tillsammans med polisen om ett barnförhållningsrum med placering i Åmål.	Pågående	▶
Socialnämnden skall utveckla samverkansformer med FOKUS-nämnden.	Ett ständigt pågående arbete där Dals-Edsmodellen och Västbus är verktygen som vi arbetar med.	Pågående	▶
Dals-Eds kommun skall vara en föregångskommun när det gäller barn och ungdomars uppväxtvillkor. Våra barn och ungdomar skall känna sig värdefulla, viktiga och älskade. 2014 skall alla i kommunens verksamheter som jobbar med barn och ungdomar ha genomgått	Ett fåtal av personalen på IFO har ej genomgått utbildningen ICDP steg 1.	Avslutad	✓

Aktiviteter	Kommentar	Status
ICDP-utbildning nivå 1.		

4.2 ATTRAKTIV KOMMUN

Nämndens mål	Kommentar	Status
Utveckla alternativa boenden inom nämndens verksamheter för att öka attraktionskraften och inflyttningen i kommunen.	Förvaltningen jobbar aktivt i processen för att skapa ett attraktivt och varierande utbud på boende för äldre. Detta är ett pågående långsiktigt arbete	
Nämnden skall verka för ökad valfrihet och självbestämmande inom sitt verksamhetsområde.	I de fall där det är möjligt med valfrihet så jobbar förvaltningen med att kunna skapa detta.	
Arbeta för bredband vid nämndens olika boendeformer.	Efter hand som möjlighet ges så anknys boendena till internet.	
Arbeta för att optimera resandet inom nämndens verksamheter.	Förvaltningen har införskaffat ett system som skall optimera transporterna inom hemvården.	

Aktiviteter	Kommentar	Status
Socialnämnden skall utveckla alternativa boenden inom nämndens verksamheter för att öka attraktionskraften och inflyttningen i kommunen	Processarbetet med attraktiva boende har påbörjats. I steg ett skall kommunen satsa på ett ändamålsenligt särskiltboende på Edsgärdet och i steg 2 skall helar eller delar av Hagalid omvandlas till Trygghetsboende.	Pågående
Socialnämnden ska verka för ökad valfrihet och självbestämmande inom sitt verksamhetsområde.	I den mån Socialnämnden kan erbjuda valfrihet så görs det. Det mesta i Socialnämndens verksamhetsområde är biståndsbedömt och det är behoven som styr de insatser de enskilde har rätt till. Lagen om Valfrihet LOV har genomlysts under 2012, nämnden har ännu inte tagit beslut i frågan.	Avslutad
Socialnämnden skall arbeta för bredband vid nämndens olika boendeformer.	Alla boende inom LSS har inte tillgång till bredband ännu, men arbetet fortgår. Vid renoveringar eller ombyggnation är bredband med i planeringen.	Pågående

4.3 DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

Aktiviteter	Kommentar	Status
Socialnämnden skall vara lyhörd för brukarnas och anhörigas synpunkter.	Ett pågående arbete för att vara lyhörd är i de kommunala pensionärsorganisationerna och handikappråd. Även i de referensgrupper som bildats i samband med den planerade ombyggnationen av Edsgärdet.	Pågående
Socialnämnden skall utveckla former för medborgardialog.	En aktuell fråga som måste utvecklas i förändringarnas tid. I planeringen för ombyggnationen finns dialogmöten med som en självklar del.	Pågående
Socialnämnden skall beakta barnperspektivet i all	Barnperspektivet är en del i dokumentationsprogrammet BBIC (Barnens behov i	Avslutad

Aktiviteter	Kommentar	Status
handläggning, myndighetsutövning och behandlande insatser som rör barn och unga.	Centrum) som man arbetar med på IFO. Där besluten utgår ifrån barnperspektivet.	

Nämndens mål	Kommentar	Status
Socialnämnden ska vara lyhörd för brukarnas och anhörigas synpunkter.	Förvaltningen tar in åsikter på olika sätt för att kunna vara lyhörd för behov och synpunkter.	●
Utveckla former för medborgardialog.	Förvaltningen har representanter i både kommunala handikapprådet och kommunala pensionärsrådet samt har referensgrupper i och med ombyggnad av ett särskilt boende.	●
Barnperspektivet skall beaktas i all handläggning, myndighetsutövning och behandlande insatser som rör barn och unga.		●
All beredning av ärende som berör barn och ungdomar ska bedömas utifrån kommunes barnchecklista eller jämförbar dokumentation.	I IFO verksamheten används verktyget BBIC för att infria denna målsättning.	●

4.4 STABIL EKONOMI I BALANS

Nämndens mål	Kommentar	Status
Nämndens huvudverksamheter skall bedrivas på rimlig kostnadsnivå utifrån statsbidrag (standardkostnad) och jämförbara kommuner.	Äldreomsorgen närmar sig standardkostnaden men gällande IFO så har vi en del att arbeta med.	■
Nämnden skall bedriva verksamheterna inom tilldelad budget.	I och med att förvaltningen fick extra anslag vid halvårskiftet så kunde budgeten hållas.	●
Nämnden skall aktivt arbeta för ett så effektivt lokalutnyttjande som möjligt.	Det arbetas kontinuerligt med att nyttja lokalerna så effektivt som möjligt.	●
Socialnämnden har att inom sina verksamheter ansvara för att beakta kraven om god ekonomisk hushållning.	Budgetansvariga är mer än väl medvetna om sitt ansvar och vikten av att använda kommunala medel på bästa sätt.	●
Socialnämndens anställda ska vara och känna sig delaktiga i det ekonomiska arbetet.	Alla anställda har via APT träffar och dylikt få tillgång till information som skall göra dem delaktiga i nämndens ekonomiska situation.	●

Aktiviteter	Kommentar	Status
Nämnderna skall bedriva verksamheten inom tilldelad budget	Socialnämnden har ett ständigt pågående arbete med att anpassa verksamheterna efter lagar, föreskrifter och budget.	Pågående ●
Socialnämndens huvudverksamheter skall bedrivas på rimlig kostnadsnivå utifrån statsbidrag (standardkostnad)	Socialnämnden har ett ständigt arbete med att bedriva verksamheten utifrån lagar, föreskrifter och driva verksamheten med kvalitet med rimliga kostnader.	Pågående ●

Aktiviteter	Kommentar	Status	
och jämförbara kommuner.			
Socialnämnden skall aktivt arbeta för ett så effektivt lokalutnyttjande som möjligt.	Ett pågående arbete då nämndens verksamheter för tillfället är mycket trångbudda och man söker interna lösningar i möjligaste mån.	Pågående	
Socialnämnden har att inom sina verksamheter ansvara för att beakta kraven om god ekonomisk hushållning.	Ett pågående arbete som finns med i det dagliga arbetet i alla verksamhetsområden.	Pågående	

4.5 STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR

Aktiviteter	Kommentar	Status	
Socialnämnden skall ha en stabil och trygg IFO-organisation som utvecklar lokala lösningar inom Dals-Eds kommun och samverkar i Dalsland.	Ett pågående arbete och under året har ett arbete pågått för att finna en ny organisation med samverkan socialpsykiatri och IFO. En remissrunda pågår fram till 130228. Utifrån detta skall ett organisationsförslag läggas fram till politiken för beslut. I samverkan Dalsland finns även ett pågående arbete kring familjerätten och det för att samla kompetensen och stärka Dalslands IFO verksamheter, för en mindre sårbarhet i organisationen.	Pågående	
Nämnderna skall aktivt och strategiskt sörja för god kompetens och arbetsmiljö samt motverka mobbing	Ett pågående arbete, både gällande kompetensförsörjning och arbetemiljö. Med nya föreskrifter och lagar följer kompetensutveckling, för att möta de ökade kraven. För tillfället är personalen ansträngda i framförallt äldreomsorgen som gått har igenom en stor omorganisation och förändring under året.	Pågående	
Socialnämnden skall sträva efter att öka andelen heltidstjänster inom nämndens verksamheter.	En omöjlig ekvation att lösa då de ekonomiska ramarna ej är tillräckliga utifrån de behov som finns i verksamheterna dygnet runt alla dagar på året.	Avslutad	

Nämndens mål	Kommentar	
Socialnämndens verksamheter skall arbeta med ständiga förbättringar och utveckla lokal lösningar inom och utom Dals-Eds kommun.	Det pågår ett kontinuerligt förbättringsarbete i verksamheterna, det yttrar sig i bland annat gemensamma tjänster i Dalsland, samarbete i Fyrbodal samt USD.	
Personalen ska erhålla den kompetens som verksamheten är i behov av.	Förvaltningen tillhandahåller utbildningar när behov uppstår.	
Sträva efter att öka andelen heltidstjänster inom nämndens verksamheter.	Målet har varit svårt att uppfylla då våra ekonomiska tilldelade ramar varit allt för snäva för att kunna erbjuda heltidstjänster.	
Eftersträva nya innovativa lösningar för anställning och utbildning.	Förvaltningen är öppen för innovativa lösningar gällande anställningar om så krävs.	
Aktivt och strategiskt sörja för god kompetens och arbetsmiljö samt	Det arbetas kontinuerligt med dessa frågor och värdegrunden	

Nämndens mål	Kommentar
motverka mobbing.	är en bas i detta arbete.

5 VERKSAMHETSBESKRIVNINGAR

Gemensam administration

Förvaltningens gemensamma administration består av förvaltningschef, förvaltningsekonom, assistent samt nämndens IT ansvariga/utvecklare 50 % som arbetar för hela socialförvaltningen. När det gäller IT så finns det många olika programvaror och IT-hjälpmiddel som är anpassade för socialtjänsten och gemensamma programvaror i vårdsamverkan.

Anhörig- Frivillig verksamheten ligger i verksamhetsområdet och berör mer eller mindre hela socialförvaltningen.

1,5 tjänst biståndshandläggare ligger under ansvarsområdet och uppdraget är att varje individ som ansöker om stöd och hjälp ska försäkras en skälig levnadsnivå samt ges möjlighet att leva ett så självständigt liv som möjligt.

Det är kommunens biståndshandläggare som utreder och beslutar om insatser. Det kan handla om att utreda behov av hemtjänst, ledsagare, avlösning i hemmet, korttidsvistelse, växelvård eller särskilt boende. Enhetscheferna verkställer utifrån biståndsbedömningen.

It-ansvarig i förvaltningen har fördelats till en av biståndshandläggarna.

Verksamhetsansvarig för Anhörig- och Frivilligverksamheten har koordinatören varit under 2012-

Alla medarbetare i förvaltningen har erbjudits medarbetarsamtal och lönedialog under 2012.

Flera utbildningar genomfördes om nya arbetssätt och många genom Utveckling Socialtjänsten Dalsland USD och Fyrbodalen

Individ- och familjeomsorg hanterar frågor enligt socialtjänstlagen. Lagen hanterar barn och ungdom och vård enligt LVU, samt frågor om försörjningsstöd och boenden. Individ- och familjeomsorgen erbjuder förebyggande arbete, råd & stöd samt biståndsbedömda insatser till kommunens invånare. Arbetsområdet är väldigt brett och täcker alla åldrar och innefattar exempelvis utredningar och insatser till skydd för barn, yttranden i ärenden med unga lagöverträdare, försörjningsstöd, yttranden i tvister kring vårdnad-boende-umgänge, samarbetsamtal, faderskapsutredningar, dödsboudredningar, stöd till personer med missbruk samt dagverksamhet och boendestöd för personer med socialpsykiatrisk problematik.

Äldreomsorg omfattas av:

Edsgärdet och Hagalid, vilket är kommunens *särskilda boenden*.

Hemvård

Äldreomsorgen verkställer biståndsbedömda insatser till äldre och handikappade i eget boende och sjukvårdsinsatser på delegation från HSV. Hjälpt behovet finns hela dygnet och alla dagar året runt. Bistår också med insatser enl. LSS . Boendeplats på våra särskilda boende verkställs även de efter biståndsbeslut.

Insatserna består av

- Hjälpt i hemmet: omvårdnads- och serviceinsatser, ledsagning, social samvaro i hemmet, Kontaktperson. Boendestöd.
- Hjälpt med mediciner på delegation av sjuksköterska.
- Matdistribution: varm lunch
- Trygghetslarm
- Social samvaro i Lindens samlingsal 15-20 boende 5 dagar/vecka.
- Dagvård för dementa 3 dagar/vecka ca 7 tim/dag.

Hemsjukvård, kommunen har genom lagstiftning och samt tilläggsavtal ansvar för att ge hälso- och sjukvård till personer oberoende av ålder som inte utan uppenbara problem kan uppsöka regionens

verksamheter. Behovet av vård ska kvarstå över tid. Ansvaret begränsas upp till sjuksköterske, arbetsterapeut och sjukgymnastnivå. Hemsjukvård kan initieras av olika parter och all hemsjukvård ska vårdplaneras. Hemsjukvårdens personal är alla legitimerade sjuksköterskor.

Kommunrehab, har ansvar för utprovning och förskrivning av individuella hjälpmedel till personer inskrivna i hemsjukvården. Utifrån profession ansvarar verksamheten för underhåll, tillsyn och uppföljning av samtliga utlämnade hjälpmedel. Ansvaret innefattar också information, instruktion samt utbildning till patienter, omvårdnadspersonal, sjuksköterskor och anhöriga i handhavande av hjälpmedel. En viktig arbetsuppgift är utbildning i arbetsteknik. Arbetsterapeuten gör utredningar som underlag för bostadsanpassningar. Individuella undersökningar och behandlingar utförs utifrån profession. Kommunrehab personal är legitimerad arbetsterapeut, legitimerad sjukgymnast samt rehabassistent.

Handikappomsorgen

Verksamheten styrs av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). De grundläggande principerna i lagen är självbestämmande, inflytande, delaktighet, kontinuitet och helhetssyn.

6 FRAMTIDEN

Personal

En stor utmaning för nämnden är hur organisationen ska utvecklas i framtiden. Många pensionsavgångar väntas ske under närmaste åren. Hur kommer tillgången på kompetent personal att vara då de flesta organisationer har samma problem.

framtidens äldreomsorg i kommunen

Den pågående processen av ombyggnationen av Edsgärdet är en stor och viktig satsning för att kommunen ska få ändamålsenliga lokaler för särskilt boende med inriktning på demens och för att kunna möta framtidens ökade behov.

Stort behov av trygghetsbostäder

Utifrån beslut att Dals-Eds kommun i framtiden skall ha 60 boendeplatser på det ”nya” Edsgärdet och framtida behov kommer att öka är det av stor vikt att kommunen planerar fler Trygghetsboenden. Socialnämnden har beslutat att hela eller delar av Hagalid skall omvandlas till Trygghetsboende.

Trygghetsboende är bostäder med hög nivå av tillgänglighet, gemensamhetslokaler och möjlighet till gemensamma måltider. Ett arbete har påbörjats för att utreda vilka verksamheter som kommunen skall utveckla o byggnaden Hagalid, när boendet flyttas till ”nya” Edsgärdet. Kanske dags att anta ett nytt namn på det nya boendet.

Individ- och familjeomsorgen IFO SAMT SOCIALPSYKIATRIN

När det gäller personer med psykiska sjukdomar och dubbeldiagnoser måste kommunen fortsätta att utveckla boendestödet tillsammans med IFO. Boendestöd räcker dock inte alltid till och i dagsläget köper vi platser i annan kommun och det beror på att vi inte har något sådant boende i vår kommun. Ett arbete har pågått under hösten för att arbeta fram en ny organisation där Individ- och socialpsykiatrin skall ha ett tydligt samarbete och samverka. Detta förslag är ute på remiss fram till slutet av februari 2013. Individ- och Familje- omsorgen IFO-organisationen kommer fortsatt att utveckla arbetssätt och skapa rutiner för verksamheten och planerna är att hela arbetsgruppen - familjegruppen, socialsekreterarna och socialpsykiatrin,

Placeringar

När det gäller placering på institution går det inte att förutsäga behov och kostnader. Det innebär att institutionsplaceringar även i framtiden blir en avgörande faktor för utfallet av nämndens ekonomi.

LSS OCH SAMARBETE

En genomlysning av LSS boende kommer att ske under februari/mars för att utreda ev. samordningsvinster för Fokus och Socialnämnden. Båda förvaltningarna har LSS boenden och det är PWC som skall göra denna genomlysning.

Socialnämndens ledningsfunktion

I förvaltningen saknas en enhetschef, då det är ca 200 anställda med 6 enhetschefer. För att få kvalitet på ex medarbetarsamtal och arbetsmiljö, kan enhetschef inte ha för många anställda.